

Komárom Város Önkormányzata Közbiztonsági- és Bűnmegelőzési Konceptiója

**Jóváhagyta:
Komárom Város Önkormányzat Képviselő-testülete ...../2021. (.....)
határozatával.**

Tartalomjegyzék

Bevezető.....	4
1. Alapelvek.....	5
1.1 A koncepció alapvető célja.....	5
1.2 A közbiztonság fogalma, tartalma.....	6
1.3 A bűnmegelőzés fogalom- és eszközrendszere.....	9
2. Helyzetértékelés.....	12
2.1 Földrajzi, gazdasági és társadalmi elemek.....	12
2.2 Komáromi Rendőrkapitányság.....	15
2.3 A város közbiztonsági helyzetének értékelése.....	16
2.3.1 A bűnügyi helyzet bemutatása, a közterületi jelenlét mértéke, a közterületek, nyilvános helyek, valamint a kiemelt idegenforgalmi helyek biztonsága.....	16
2.3.2 A bűnüldöző munka értékelése.....	26
2.3.3 A tulajdon elleni szabálysértésekkel kapcsolatos tapasztalatok, adatok.....	26
2.3.4 A közlekedésbiztonsági helyzet.....	27
2.4 A közbiztonság érdekében tett intézkedések, feladatok.....	29
2.4.1 A közterületi jelenlét mértéke, a közterületek, nyilvános helyek, valamint a kiemelt idegenforgalmi területek biztonsága.....	29
2.4.2 A közrendvédelmi szolgálatteljesítés gyakorlata.....	30
2.4.3 Az igazgatásrendészeti tevékenység.....	31
2.4.5 A bűn- és balesetmegelőzés.....	32
2.4.6 Az együttműködés.....	32
2.5 A városi Közterület-felügyelet szerepe.....	33
2.6 Környezetvédelem és illegális hulladék lerakás.....	38
2.7 Család-, gyermek- és ifjúságvédelem.....	41
2.7.1 A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátási területe, szakmai létszáma.....	42
2.7.2 A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe, szakmai létszáma.....	42
2.7.3 Gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszer.....	42
2.7.4 Gyermekvédelmi jelzések a Komáromi Járásban.....	44
2.8 Idősvédelem.....	47
2.9 Áldozatsegítés.....	48
3. Lakossági elégedettségi felmérés.....	50
3.1 A kutatás célja.....	50
3.2 A kutatás módszere, mintája.....	50
3.3 Kutatási eredmények.....	51
3.3.1 A kérdőíves vizsgálatban részt vett személyekre vonatkozó adatok.....	51
3.3.2 A közbiztonsággal és bűnmegelőzéssel összefüggő kutatási eredmények.....	58
3.3.2.1 A közbiztonsággal kapcsolatos lakossági érdeklődés és tájékozottság.....	58

3.3.2.2 Biztonságérzet	59
3.3.2.3 A közbiztonsági helyzettel kapcsolatos lakossági vélemények.....	61
3.3.2.4 A közbiztonsághoz kapcsolódó tevékenységet folytató szervezetek ismertsége.....	64
3.3.2.5 A bűnmegelőzéssel kapcsolatos lakossági vélemények és attitűdök.....	67
4. Célok, prioritások	70
4.1 A közbiztonság területén elérendő célok.....	70
4.2 A környezet- és természetvédelem területén elérendő célok.....	70
4.3 A család-, gyermek- és ifjúságvédelem területén elérendő célok.....	71
4.4 Az idősvédelem területén elérendő célok.....	72
4.5 Az áldozattá válás megelőzése	73
5. Intézkedési terv meghatározása	75
5.1 A közbiztonság területén teendő intézkedések	75
5.2 A környezet- és természetvédelem területén teendő intézkedések.....	76
5.3 A család-, gyermek- és ifjúságvédelem területén szükséges és tervezett intézkedések	76
5.4 Az idősvédelem területén szükséges és tervezett intézkedések.....	77
5.5 Az áldozatsegítés területén szükséges és tervezett intézkedések	77
6. Melléklet.....	78

Bevezető

„A közbiztonság a társadalom életminőségének a része, olyan kollektív, értékkel bíró termék, amelynek kialakítása és megőrzése közös ügy.” – állapítja meg a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023) szóló 1744/2013. (X.17.) Kormányhatározat 2.2 pontjának első mondata. A közbiztonság a társadalmi együttélés rendjének – az adott időszakban és helyen – jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól.

Bűnmegelőzés alatt minden olyan intézkedést és beavatkozást értünk, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése és az állampolgárok biztonságérzetének javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést gerjesztő okok hatásának mérséklésével vagy az áldozattá válás megelőzésével. A jó bűnmegelőzési politika nem egyetlen dimenzióban - hagyományosan az elkövetővé válás megelőzésének dimenziójában - értelmezi a prevenciós feladatokat, hanem célba veszi a bűnelkövetés minden lehetséges aspektusát: az elkövetőt, az áldozatot és a bűncselekményi szituációt is.

Az emberek biztonságérzetének javítása kiemelt kérdéssé vált. A terrorizmus és a bűnözés nemzetközi terjedésével, az egyre gyakrabban előforduló katasztrófák következményeinek leküzdésével, a köz- és környezetbiztonságot érintő események számának folyamatos növekedésével minden országnak és minden településnek szembe kell néznie.

A közbiztonság megteremtése olyan feladat, amelyért közösen kell cselekedni. A közbiztonság, a lakosság biztonságérzetének megteremtése és fenntartása érdekében tudatosítani kell, hogy a jogellenes magatartások helyben termelődnek, ezért az ellenük való eredményes védekezéshez elengedhetetlen a helyi erők összefogása.

1. Alapelvek

A közbiztonság közügy, az életminőség primer összetevője. Az egyes állampolgár közérzetére, csakúgy, mint az összlakosság hangulatára jelentős hatással van. Ahol kellő mértékű a biztonság, ott az életkörülmények is jobbak, és nagyobb a tőkebefektetési kedv. A rossz közbiztonság taszítja a tőkét, taszítja az idegenforgalmat, ezért a közbiztonsággal, mint gazdasági tényezővel kell számolnunk. A probléma osztársadalmi, ezért a megoldásnak is osztársadalmi kell lennie. Valamennyiünk érdeke, hogy városunkban kielégítő legyen a közbiztonság, és hogy tegyünk is annak érdekében.

Ennek főbb alapelvei a következők:

- együttműködés,
- partnerség,
- prioritások megfogalmazása,
- rugalmasság és gyors reagálás,
- a lakosság igényeinek figyelembevétele,
- rendszerszintű bűnmegelőzés,
- koordinált bűnmegelőzési munka,
- a bűnmegelőzés hasznosságának tudatosítása,
- a pályázati források koncentrált felhasználása,
- eredményes kommunikáció és
- a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiának való megfelelés.

1.1 A koncepció alapvető célja

A jelen koncepció elkészítésének célja, hogy a városban az életminőséget javító közbiztonság megteremtése érdekében a közrend megóvásában, a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben résztvevők közötti célirányos párbeszédet elősegítse, és megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes ellátásához.

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023) szóló 1744/2013. (X.17.) Kormány határozat, az Európa Tanács ajánlásainak megfelelően kimondja, hogy az önkormányzatok joga, egyben kötelessége a helyi közösségek életminőségének javítása érdekében a helyi bűnmegelőzési stratégia kialakítása és realizálása.

A koncepció jogi alapjai:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdés 17. pontja, mely szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek, a helyben biztosítható közfeladatok körében közreműködik a település közbiztonságának biztosításában. Az önkormányzatnak tehát – e törvényi felhatalmazás alapján – jogában áll saját közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióját megalkotni és megvalósításáról gondoskodni.

- A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény III. fejezete a települési önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát, együttműködését határozza meg. Felhívja többek között a rendőri és az önkormányzati vezetőket a közbiztonsággal kapcsolatos feladatok közös ellátására.

A koncepció módszertani alapja:

- a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023) szóló 1744/2013. (X.17.) Kormány határozat.

A Helyi Önkormányzatok Európai Chartája rögzíti, hogy a biztonságos és emberhez méltó élethez való jog, csakúgy, mint a törvényes úton szerzett javakkal való rendelkezés alapvető alkotmányos jog. A Charta szerint „A helyi közrend és közbiztonság védelme elsősorban a helyi önkormányzatok feladata, az állam pedig garanciát vállal a közbiztonság helyi szintű finanszírozására.”

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia kiemelt beavatkozási területei:

- a településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó célok,
- a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos célok,
- az áldozattá válás megelőzésével és az áldozatok segítésével kapcsolatos célok és
- a bűnisméltés megelőzéséhez szükséges célok elérésére fókuszál.

A helyi önkormányzatoknak aktív, kezdeményező szerepet kell játszaniuk a helyi közösség biztonságát szolgáló tervek elkészítésében és végrehajtásában. Kezdeményező szerepük van a helyi jelzőrendszerek, a legkülönbözőbb együttműködési formák szervezésében, a helyi bűnmegelőzési programok koordinálásában, végrehajtásában, valamint folyamatos értékelésében. A helyi önkormányzat ösztönzi és motiválja a helyi közösség szakmai és civil önszerveződéseit, működteti a közterület-felügyeletet. Fontos szerepet tölthet be a társadalmi igények megfelelő becsatornázásával a bűnmegelőzés együttműködési rendszerében.

A koncepcióval egy olyan társadalmi programot javasolunk elfogadni, amely a közbiztonság javítása, a bűnözés elleni összefogás érdekében elemzi és prognosztizálja a folyamatokat, valamint ajánlásokat tesz a tennivalókra.

1.2 A közbiztonság fogalma, tartalma

A közbiztonság a társadalom életminőségének a része, olyan kollektív, értékkel bíró termék, amelynek kialakítása és megőrzése közös ügy. A büntető igazságszolgáltatás önmagában nem elég hatékony a kriminalitási probléma kezelésére, az önállósult bűnmegelőzési politikával és áldozatpolitikával kiegészített kriminálpolitika az egyes társadalmi feszültségforrások és devianciák - ideértve a bűnözést is - koncentráltabb, s így hatékonyabb kezelését szolgálja.

A stratégiakészítés elvi alapja az, hogy mit tekintünk közbiztonságnak, milyen tartalommal bíró fogalomból vezetjük le tennivalóinkat. A legáltalánosabb kategória a biztonság, ami nem más, mint háborítatlan, mindenféle bántódástól mentes állapot. A közbiztonság a biztonság az egyik szelete, csakúgy, mint a jogbiztonság, a létbiztonság, a katonai biztonság. Az egyértelmű definiálás segít abban, hogy elhatároljuk a közbiztonságot a biztonság többi szegmensétől, és kijelöljük a bűnmegelőzés helyét a közbiztonságon belül.

Közbiztonság alatt fogalmilag a belső rendet, a közrend, valamint az élet- és vagyonbiztonság megvalósulását értjük. A fogalom tágabb értelmezésben belső stabilitást jelent, melyhez sorolják – fentiekén kívül – az állam működésének sértetlenségét, a szociálpolitikai és közegészségügyi biztonságot, a szolgáltatásokkal való ellátás biztonságát, a társadalom erkölcsi normáihoz és elvárásaihoz való alkalmazkodást, valamint a haza védelmét, az idegen hatalmak illegális adatszerzésének megakadályozását. Utóbbiak azonban a biztonság olyan szegmensei, amelyekre a jelen koncepció nem kíván kitérni, ezért a továbbiakban az első, szűkebb fogalmat alkalmazzuk.

A közbiztonság egy állapot, amelyben az embereknek nem kell bántódásra, veszélyekre számítaniuk, ha pedig ilyenek bekövetkeznek, segítségre lelnek az állam erre hivatott szerveinél. Ez egy ideális állapot, ami össztársadalmi méretekben nem kivitelezhető.

Tökéletes biztonság nincs, legfeljebb egy optimális biztonsági szint érhető el. A közbiztonságról – hasonlóan, mint az egészségről – általában akkor beszélünk, amikor annak hiányát érzékeljük. A közbiztonság állapotát, mint adott helyre és időpontra érvényes helyzetet szokás meghatározni.

A közbiztonság összetevői – a fogalom egyes oldalai – jellemzik az adott térség helyzetét, illetve azt, hogy milyen hiányok mutatkoznak a közbiztonság ideális állapotán.

Eszerint a közbiztonság alkotóelemei – egyben követelményei – az alábbiak:

- az emberek békés, jogsérelemtől, háborítástól mentes léte, az élet, a testi épség, a becsület, a szabadság, a vagyon bántódásmentessége, valamint az állampolgári jogok és kötelezettségek érvényesítésének biztonsága, mint igény;
- a bűnözés, a terrorizmus, az illegális migráció, az egyéb devianciák, a tűz és a katasztrófák elleni védekezés, valamint a bűnmegelőzés és a bűnözés elleni harc állami, társadalmi eszközszerkezete; és
- a közterületek és a közlekedés biztonsága, zavarmentessége, mint igény, illetve a közállapotok rendjének jogi, rendészeti és intézményi eszközökkel való biztosítása.

A közbiztonság ugyanakkor rendszer, amely alatt mindazoknak a jogszabályoknak, állami és társadalmi szervezeteknek, vállalkozásoknak, továbbá feladatoknak és funkcióknak az összességét értjük, amelyek rendeltetése a társadalom egészének, a közösségeknek és az egyéneknek a védelme a jogellenes emberi magatartásokkal szemben. A közbiztonság helyzetét számtalan - jogi, intézményi, szervezési, magatartási - tényező alakítja, amelyek egymásra épülnek,

egymástól függenek, tehát rendszert alkotnak. Az összetevők egyikének vagy másikának elhanyagolása megbontja az egyensúlyt, és biztonsághiány lép fel. A sok elemből álló biztonságteremtés része kell legyen az ország, a település, a szervezet, az egyén életének, tevékenységének. A közbiztonság ezért csak a társadalmi és környezeti folyamatokba ágyazottan, rendszerszemlélettel kezelhető.

A közbiztonság termék, a biztonságteremtés pedig egy szolgáltatás. A háborítatlan, sérelmektól mentes lét nem jellemző állapota a társadalomnak, az magától nem jön létre. A közbiztonságot elő kell állítani, az ennél fogva egy produktum, ami közgazdasági jellemzőkkel megragadható. A közbiztonság ebből a nézőpontból piaci kategória, mert van értéke, ára és piaca.

A közbiztonság csak sokrétű és összehangolt tevékenységgel állítható elő. A jó közbiztonság nem valósítható meg kizárólag a bűnüldözés és igazságszolgáltatás hagyományos rendszerében. A biztonságteremtés folyamata egy sokszereplős láncolat, amelynek elemei (az előállítók) szükségképpen egymásba kapcsolódnak.

A biztonsági láncolatban előállítók:

- a bűnüldözés és igazságszolgáltatás szervezetei (rendőrség, vám- és pénzügyőrség, határőrség, ügyészség, bíróság, büntetés-végrehajtás);
- az állam meghatározott intézményei, ágazati szervei (egyes minisztériumok és országos hatáskörű szervek, katasztrófavédelem, dekoncentrált közigazgatási szervek és felügyelet, állami közútkezelő társaságok);
- az önkormányzatok és önkormányzati intézmények (polgármesteri hivatal, városüzemelési és vagyongazdálkodó társaság, stb.);
- egyes társadalmi szervezetek (közbiztonsági és bűnmegelőzési alapítványok, személy és vagyonvédelmi kamarák, ügyvédi kamarák, polgárőr egyesületek, egyházak, karitatív szervezetek stb.);
- a gazdasági versenyszféra egyes elemei (vállalatok, gazdasági társaságok, személy- és vagyonvédelmi vállalkozások, biztosítóintézetek stb.);
- az egyének, emberi közösségek (védekező magatartás tanúsítása, önvédelmi reflexek kialakulása, szomszédsági mozgalom).

Az állampolgárok, szervezetek az államtól, a rendőrségtől várják a közbiztonság garantálását, ugyanakkor az állam nem képes biztosítani a teljes körű háborítatlanságot. Az előállítók között a rendőrség a legnagyobb termelő, de nem az egyetlen. A rendőrség kitüntetett szerepet vállal annak függvényében, hogy az állam mit vár el tőle, és mihez biztosít feltételrendszert.

A közbiztonság tehát olyan kollektív társadalmi termék, amely az egyének és közösségek tevékenységéből, az állami szervek intézkedéseiből, a polgárok önvédelmi képességeinek és a vállalkozói piac nyújtotta szolgáltatásoknak az együtteséből alakul ki. Sajátos szerepet játszik a sajtó és a média. Ugyan nem nevezhetjük előállítónak, de közhangulatot befolyásoló, cselekvést orientáló szerepe felér egyik-másik előállító szerepével.

A fogalom-meghatározás a közbiztonság objektív oldalát, tárgyi tartalmát takarja. A közbiztonság a jogsértő magatartások (bűncselekmények, szabálysértések) számával és súlyosságával, a bűnügyi fertőzöttség fokával, a közrendi állapotok (veszélyeztetett területek, helyek és személyek) milyenségével, valamint a közbiztonság megvalósítására irányuló intézkedések, tevékenységek hatásával (rendvédelmi szervek munkája, önkormányzatok, egyéb szervezetek és a lakosság védekező mechanizmusa) objektíve jellemezhető.

A közbiztonság szubjektív oldalról nem egyéb, mint az emberek biztonságérzete, az a tudati visszatükröződés, ahogy az egyén a makro- és mikrokörnyezet közbiztonsági helyzetét megéli, értékeli. A lényeg az, hogy az emberek miként érzik: a társadalmi, közéleti viszonyok rendezettek-e, biológiai létük, vagyonuk, szabadságuk biztonságban van-e, vagy azokat sértik, veszélyeztetik-e. A közbiztonság az emberek tudati szűrőjén keresztül csapódik le, a szubjektív biztonság mérésének ezért nincsenek egzakt mutatói. Jól ismert tény ugyanis, hogy a biztonságérzet alakulását – a bűnözés számadatai mellett – olyan tényezők is befolyásolják, mint a romló életkörülmények, a növekvő munkanélküliség, vagy a jövőkép hiánya.

1.3 A bűnmegelőzés fogalom- és eszközrendszere

A bűnmegelőzés (kriminálprevenció) fogalmilag a jövőben elkövetendő bűncselekmények elleni fellépést, azaz olyan hatások kifejtését jelenti, amelyek korlátozzák a bűnelkövetési okokat és gátolják a bűnözés feltételeit.

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023) szóló 1744/2013. (X.17.) Kormány határozat szerint „bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével.”

A jó bűnmegelőzési politika nem egyetlen dimenzióban - hagyományosan az elkövetővé válás megelőzésének dimenziójában - értelmezi a prevenció feladatokat, hanem célba veszi a bűnelkövetés minden lehetséges aspektusát: az elkövetőt, az áldozatot és a bűncselekményi szituációt is.

A komplex bűnmegelőzési megközelítésnek egyszerre kell rövid, közép- és hosszú távon eredményt elérnie, így egyaránt feladata lehet egy bűnözési szempontból súlyosan fertőzött terület, például egy közpark környékének biztonságosabbá tétele, ahol a közvilágítás megoldásával, a környezet rendbetételével rövid időn belül jelentős közbiztonsági javulás érhető el, vagy például az iskolai erőszak visszaszorítása, amely jellemzően egymásra épülő, hatásait csak hosszabb távon kifejtő munkával kezelhető sikeresen. Ezek a feladatok eltérő megközelítést, más-más eszközök igénybevételét követelik meg. Míg rövid távon nem várható kedvező hatás az elkövetővé válást gerjesztő reprodukciós folyamatok alakításától, addig a közbiztonságot koncentráltan, gyorsan és látványosan javító, tipikusan szituációs eszközök – a mélyen húzódo reprodukciós folyamatokra gyakorolt hatás híján – jellemzően nem vezetnek hosszú távú, tartós eredményre. Az elkövető-, az áldozat- és a szituáció-központú bűnmegelőzési eszközök

együttes alkalmazása tehát a komplex bűnmegelőzési politika egyik legfontosabb követelménye. A bűnmegelőzés differenciáltsága azonban más elvárásokban is visszatükröződik. Így többek között a bűnözéskontrollban részt vevők körének kiszélesedésében. Az állam a bűnözésért viselt felelősségének egy részét a társadalom egyéb szegmenseire - a helyi önkormányzatokra, a közösségekre, az üzleti szférára, az egyházakra és végső soron az állampolgárra - telepíti. Ezt a felelősségmegosztást a partnerség elve fejezi ki.

A bűnmegelőzés koncepciója szerint a bűnmegelőzési tevékenység az állam, a közösségek és a polgárok közötti folyamatos kommunikáció során alakul: ebben a folyamatban fejeződnek ki a helyi érdekek és problémák, fogalmazódnak meg a problémákhoz igazodó megoldási javaslatok, és történik meg a sikerekről vagy kudarcokról szóló visszacsatolás.

A bűnmegelőzés a közbiztonság alakításának – a rész és egész viszonyát mutató – szerves része. A bűnmegelőzésnek három fő iránya, dimenziója, van:

1. a bűnokok csökkentését célzó (általános),
2. az egyes bűncselekmények és devianciák lehetőségét korlátozó (különös), valamint
3. az egyén védettségét, a sértetté válás elkerülését befolyásoló (speciális) preventív tevékenység.

Ezeket az Európa Tanács dokumentumai a bűnmegelőzés pilléreinek is nevezik, hangsúlyozva, hogy a háromféle cselekvési módot minden közösségben egyidejűleg kell alkalmazni, tartós eredmény csak a komplex alkalmazástól várható.

1. A bűnokok csökkentésére irányuló általános prevenció az elsődleges. A társadalompolitika integrált része, ami akkor valósul meg, ha a társadalom alakítását célzó állami, önkormányzati döntésekben érvényesülnek a megelőzési szempontok, és ha a társadalmi viszonyok a kriminogén hatásokat nem gerjesztik. A bűnözést kiváltó vagy azt elősegítő okokat csökkenti, ha a jogi szabályozás mentes az ellentmondásoktól, nem táptalaja a kijátszásnak, a joghézagok adta visszaéléseknek, hatékony ellenőrzési rendszert épít ki, és nem szenved a büntető felelősségrevonás hatástalanságában, valamint ha a gazdaságban a tisztességes munka, a megfelelő vagyonekezelési és pénzügyi fegyelem az uralkodó, továbbá ha a szociális intézkedések a túlzott társadalmi polarizáció és a munkanélküliség okozta feszültségek enyhítését, a hátrányos helyzetek kiküszöbölését, és az emberek morális állapotának fejlesztését célozzák.

2. A bűnelkövetési lehetőségek szűkítésére vonatkozó különös megelőzés feladata a bűnalkalmak számának redukálása, az egyes bűncselekmények valószínűségének minimalizálása, valamint a veszélyforrásokkal és biztonsági kockázatokkal való törődés. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a társadalmat ösztönző, mozgósító olyan programok és technikák intézményesítésére törekszik, amelyek a nagy és kisközösségek, az intézmények, a gazdasági szereplők és az állampolgárok önvédelmi képességét, bűnözéssel szembeni védettségét fokozzák. A bűnözés mennyiségi és minőségi visszaszorítása érdekében foglalkozik a veszélyeztetett területek és objektumok biztonságával, a környezeti és természeti értékek védelmével, a tipikus és megelőzhető bűncselekmény-fajtákkal, továbbá az egyéb deviancia-jelenségekkel (alkoholizmus, kábítószer-fogyasztás, prostitúció).

3. A speciális prevenció az egyénről szól. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a veszélyeztetett személyekkel, célcsoportokkal foglalkozik, azok védelmével, akik objektív helyzetük, személyes tulajdonságaik révén fokozottan vannak az áldozattá, sértetté válás veszélyének kitéve (gyermek- és fiatalok, idősek, elesettek, pénzkézellel foglalkozók, alkoholisták). A megelőzés eme dimenziójának feladata az egyén biztonságra nevelése, az, hogy a potenciális sértettek mindent megtegyenek áldozattá válásuk elkerülése érdekében. A konkrét védekezés elmulasztását állami intézkedés nem pótolhatja.

A speciális prevenció más oldalról azok visszatartására, reszocializációjára koncentrál, akik adottságaik vagy környezetük hatására könnyen *bűnelkövetővé* válhatnak (börtönből szabadultak, kábítószer-élvezők, alkoholisták, deviáns személyek, mentális problémákkal küszködők). A bűnelkövetéstől való visszatartás egyik útja a törvények tiszteletére nevelés. E célt szolgálják a büntetőjogi és szabálysértési büntetések, melyektől az állam azt várja, hogy az elkövető tartózkodjék hasonló cselekmények jövőbeni elkövetésétől. A bűnisméltés megelőzése ellenőrzési intézkedéseket, ugyanakkor a visszaeső elkövetők társadalmi beilleszkedésének támogatását igényli.

A bűnmegelőzés a társadalom közügye. Differenciált rendszer, ami azt jelenti, hogy a társadalmi, közösségi jellegű megelőzést a lakosság biztonságérzetét közvetlenül befolyásoló hagyományos bűnözéssel szemben kell alkalmazni, míg a bűnözés magasabb megjelenési formáival (nemzetközi és szervezett bűnözés, terrorizmus, illegális migráció) szemben a bűnüldöző szervek szakmai fejlesztése, nemzetközi kooperációja biztosíthat hatékony védelmet.

A bűnmegelőzés módszerei sokrétűek, átszövik a megelőzés mindhárom dimenzióját. Elsősorban a bűnalkalmak korlátozása, a megfelelő védekezés alkalmazása, a tájékoztatás és propaganda, valamint a hatékony büntetőpolitika emelendő ki.

1.) A bűnalkalmak korlátozása alatt átfogó módszertant értünk.

Elemei:

- a preventív jelenlét. Kiemelt jelentőséggel bír a közterületek, nyilvános helyek és bűnügyileg veszélyeztetett objektumok gyakori ellenőrzése. A rendőr, a biztonsági őr vagy polgárőr a jelenlétével is eltántoríthat lehetséges tetteseket a jogsértő magatartástól.
- a rendszeres ellenőrzés, illetőleg felügyeleti tevékenység. A szakszerű és következetes ellenőrzés képes felfedni a szabálytalanságokat, s ezzel elejét venni, hogy a kisebb jogszertlenségek bűncselekménybe torkolljanak. Az ellenőrzöttség tudata szükségképpen az előírások betartására késztet.
- további bűncselekmények, illetve a bűnisméltés megakadályozása a bűncselekmény okainak, elősegítő körülményeinek a felderítése és megszüntetése (közömbösítése) útján.

2.) Megfelelő védekezés alkalmazása. A legelterjedtebb négy módozat:

- a helyes magatartási szabályok, más szóval taktikai szabályok betartása. Itt az elővigyázatosságról, a kellő körültekintés tanúsításáról van szó, a lényeg, hogy az emberek figyelmetlenségükkel ne adjanak esélyt a bűnözőknek.
- a fizikai védekezés, a mechanikai védelem adta lehetőségek felhasználása.
- a jelző- és riasztóberendezésekkel operáló elektronikai védelem igénybevétele.
- a személyi védelem, azaz élő erős őrzés alkalmazása.

3.) Bűnmegelőzési tájékoztató tevékenység. Erősíteni kell a társadalom tagjainak önvédelmi reflexeit. Ismertetni szükséges a védekezés hatékony, de jogszerű módjait és technikáit, valamint az ezt szolgáló lehetőségeket és eszközöket. Meg kell győzni a lakosságot, hogy a bűnmegelőzés össztársadalmi érdek, amiben mindenkinek megvan a maga feladata és felelőssége.

4.) Hatékony bűnüldözési és igazságszolgáltatási munka. A bűncselekmények és elkövetőik minél teljesebb körű felderítése, majd következetes elítélése optimális eszköz. A bűnelkövetők többsége kalkulál, hogy van-e kockázata cselekményének. Ha a tettes számára érzékelhetően nagy a lelepleződés és felelősségre vonás rizikója, az visszatart, míg az alacsony felderítési vagy igazságszolgáltatási határfok szinte sugallja, hogy bátran lehet bűnözni. A megelőzést az szolgálja igazán, ha röviddel az elkövetést követően megfelelő büntetés kerül alkalmazásra.

Az Európai Tanács határozatot fogadott el az Európai Bűnmegelőzési Hálózat felállításáról, és meghatározta az EU célkitűzéseit, valamint a prevenciók politika prioritásait. Ebben célkitűzés-ként fogalmazódik meg, hogy

- növelni kell az emberek biztonságérzetét, és csökkenteni az áldozattá válás kockázatát;
- elő kell mozdítani a „jó kormányzást”, különös tekintettel a korrupció megelőzésére;
- csökkenteni kell a bűnalkalmakat, és növelni annak valószínűségét, hogy a bűnelkövetőt megbüntetik;
- csökkenteni kell azoknak a környezeti tényezőknek a hatását, amelyek következtében valaki a bűnözés vagy bűnismétlés világába kerülhet;
- elő kell mozdítani és terjeszteni kell a jogkövető magatartás kultúráját és a konfliktusok erőszakmentes elhárításának módszereit.

2. Helyzetértékelés

2.1 Földrajzi, gazdasági és társadalmi elemek

Komárom mintegy 20.000 lakosú kulturális, idegenforgalmi, és kereskedelmi központ a Duna jobb partján. Itt futnak össze délről a Bakony, a Vértes és a Gerecse hegység útjai. Szemben, a Duna bal partján pedig, a Kis-Duna, a Vág, a Nyitra és a Zsitva folyók mentén fekvő utak találhatnak egymásra. A fővárost, a 90 km-re lévő Budapestet és a mintegy 120 km távolságban található nyugati határt összekötő M1-es autópálya kiváló megközelítési lehetőség a Komáro-

mot felkeresni szándékozóknak. Emellett a városon halad keresztül az egykori Budapest-Bécs főút, a mai 1-es számú főút is. A nyugatról érkezőt a mai Komárom üdülő övezete, Koppány-monostor, a kelet felől érkezőt a rómaiak alapította Brigetio helyén kialakult, és Komáromhoz 1977-ben csatlakozó Szőny fogadja.

A város történelme összefonódik a szlovákiai Révkomárom történelmével, és e közös örökség nem csak a turizmus és a kultúra terén predestinál szoros együttműködést, de kiemelten jelentős adottság a társadalmi, gazdasági és személyes kapcsolatok szempontjából éppúgy, mint a határ menti térségbe telepedett multinacionális vállalatok humán-erőforrásának biztosítása révén is. Az itt lakók életét nagyban befolyásolta, befolyásolja a szellemi-lelki és fizikai kettőszakadás, ugyanakkor a két országban élők egy városnak érzik a Duna jobb és bal partján fekvő településeket.

A város az 1. és a 13. számú főút kapcsolódási pontján található, területéről immár három híd vezet a szlovákiai Komáromba: az 1892-re megépült Erzsébet közúti híd, az 1910-ben elkészült vasúti híd és a 2020 őszén átadott Monostori híd. A Monostori híd elkerüli a magyarországi és a szlovákiai Komárom területét, ezzel tehermentesíti az átmenő (elsősorban) teherforgalom alól a történelmi belvárosokat. A két város egykori egységét hangsúlyozza az országhatáron átívelő komáromi erődrendszer is. Az erődök napjainkra Komárom jelképévé váltak.

1980-ig folyamatosan emelkedett a város lakosság száma. Ez idő alatt több mint ötszörösére nőtt a népessége. Az 1980-as éveket követően enyhén csökkenő tendenciát mutat a mai napig, azonban ez körülbelül 5 százalékpontos visszaesést jelent. A lakónépesség mutatóit vizsgálva megállapítható, hogy kissé nagyobb ütemben emelkedett a születések száma az elmúlt 15 év során (12 %-kal), mint az elhalálozásoké (5 %-kal), de a népességvándorlás következtében az elvándorlók száma 35 %-kal nőtt ugyanezen időszak alatt, míg a bevándorlóké 15 %-os változást mutat (KSH, 2017).

Komárom-Esztergom megyében is érvényesülnek az ország egészére jellemző társadalmi folyamatok, népesedési, népmozgalmi tendenciák, azonban a változások bizonyos összetevői az országosnál kedvezőbben alakulnak. A lakosság szám az 1980-as éveket követően enyhén csökkenő tendenciát mutat a mai napig. Az oda és elvándorlások száma alapvetően együtt mozog. 2017-től kezdődően növekszik az újonnan épített lakások aránya a teljes lakásállományban. A város lakásállományának legnagyobb része, több mint 45 %-a belvárosi városrészben tömörül, melyek komfortfokozata itt a legkedvezőbb, az alacsony komfortfokozatú lakások aránya ugyanis csak 6,5 %. A lakó- és állandó népesség számában is ez a városrész az első, az itt lakók száma 2001-ben 8.294 fő volt, míg állandó lakhellyel 8.348 fő rendelkezett a belvárosban, ami Komárom teljes lakosságának több mint 42 %-a. Korcsoportos megoszlása alapján mindhárom fő korcsoport a város egészének átlagához közelít, a fiatalok aránya 15,5 %, az időseké 19,3 %, míg az aktívkorú népesség 65,2 %. Az országos adatokkal való összehasonlítás során az aktív korú népesség kimagasló aránya figyelhető meg, míg mind a fiatalok, mind ahhoz viszonyítva az időskorúak jóval kisebb arányt képviselnek a teljes népességből.

A helyi lakosság iskolázottsága is jobb, mint a városi átlag, egyfelől alacsonyabb a maximum nyolc általános iskolai osztályt elvégzettek aránya (20,9 %), másfelől pedig magasabb a diplomások aránya (12,2 %), már-már megközelíti az országos átlagértéket is. A város lakosságának munkalehetőségei, illetőleg jövedelmei viszonylag jók.

A település járásközponti szerepkörének megfelelő, színvonalas intézményhálózattal rendelkezik. Oktatási-nevelési intézményhálózata a bölcsődétől a középfokú intézményekig alakult ki. A képzési paletta is széles, speciális területek is megtalálhatók (rendvédelmi szakképzéstől a turisztikai képzésekig széles kínálattal várják az intézmények a környék fiataljait.) A településen található középfokú kollégium is. A jövőben várható, hogy Komárom felkerül a felsőoktatás térképére is, hiszen egy múzeumi tanulmánytár és oktatási tér kialakításával lehetőségünk nyílik arra, hogy az ELTE BTK Ókori Régészeti Tanszékének egyik bázisa legyen a komáromi múzeum.

A város a járás egészségügyi központja is, háziorvosi és gyermekorvosi rendelők, védőnői, ifjúság-, iskola-egészségügyi szolgálat, mentálhigiénés ellátás, iskolafogászat, járóbeteg-ellátást biztosító szakrendelők, valamint kórház működik a városban.

A szociális gondoskodás is sokrétű: a városban család- és gyermekjóléti intézmény, idősek otthona, idősek klubja, hajléktalan ellátás és fogyatékkal élők nappali ellátása is üzemel.

Komárom város közművelődési színterei sokszínűek: minden városrészben megtalálható egy-egy művelődési ház, melyeket civil szervezetek (Monostori Kulturális Egyesület, Szőnyi Kulturális Egyesület) vagy gazdasági társaságok (Komáromi Városgazda Nonprofit Kft., Monostori Erőd Kft.) működtetnek, rendszeres, sokrétű programkínálattal várják a lakosokat.

A városközpontban található a Nonprofit Szolgáltatóház, mely 2021-től helyet ad a családsegítő intézménynek és a civil szervezetek jó részének.

A Jókai Mór Városi Könyvtár széleskörű gyűjteményével jelenleg egy eredetileg családi háznak használt épületben, a gyermekkönyvtár pedig a Közösségi Házban működik.

A Városháza alagsorában található a Komáromi Fiókleveletár.

1965 óta működik a Klapka György Múzeum, mely mára kinőtte épületét. A TOP-1.2.1-15 projekt keretében egy nagyobb, korszerű épületbe költöztetésével lehetőség nyílik a múzeum több, mint 300 ezer tárgyának bemutatására, raktározására.

A településen meghatározó a civil szervezetek jelenléte. Elsősorban a sport területén és a nyugdíjasok körében tevékenységet végző szervezetek a legaktívabbak, ugyanakkor fontos a hagyományörző szervezetek szerepe is. A településen élők sportolási lehetőségét számos sportág elérhetősége biztosítja.

Összességében tehát elmondható, hogy Komárom a kulturális, közművelődési lehetőségek széles tárházát kínálja a lakosságnak, az itt élőknek, és számos szervezet támogatja a lakosság kulturális időtöltését.

A Komáromban működő vállalkozásokat figyelembe véve azt tapasztalhattuk, hogy 2005-ben volt a legmagasabb a helyben működő vállalkozások száma, majd ezt követően csökkenni kezdett a gazdálkodó szervezetek száma, amiben szerepe volt a 2008-tól kezdődő világgazdasági recesszióknak is. 2016-ban 1338 vállalkozás működött városunkban. Az elmúlt években az

figyelhető meg, hogy újra emelkedésnek indult a működő vállalkozások száma. 2019-ben már 2324, 2020-ban 2393, 2021-ben pedig 2573-ra nőtt a vállalkozások száma. A Komáromban tevékenykedő vállalkozások túlnyomó többsége 1-9 főt foglalkoztat, de található a településen jónéhány közepes és nagyvállalat is. A KSH statisztikai adatai alapján a vállalkozások közel harmada kereskedelem, gépjárműjavítás ágazatokban tevékenykedik. Jelentősebb számban található még építőiparban (14 %) és a feldolgozóiparban (14 %) tevékenykedő vállalkozás.

Komárom tehát jellemzően a kereskedelem, a feldolgozóipar és az építőipar területén érdekelt, a gazdasági életében a mezőgazdaság jóval kisebb szerepet játszik, mint a környékbeli települések esetében. Érzékenyen érintette a várost 2013-ban a Nokia tevékenységének Ázsiába való áthelyezése, melynek következtében közvetlenül 1.600, közvetve több mint 10.000 munkahely szűnt meg, ráadásul az ipari parkból a Microsoft is kivonult nem sokkal ezt követően; mára azonban ismételten dinamikus fejlődő pályára állt a város gazdasága.

A gazdaság folyamatos erősödését jelzi, hogy az utóbbi években több új beruházás is létrejött a városban, mint például a lengyel Alumetal cég által majdnem 1 mrd Forintból megépített gyártócsarnoka vagy a kínai BYD, illetve a dél-koreai SK Innovation európai léptékben is jelentős fejlesztése. A város gazdasági életében, ha nem is kiemelkedő súllyal, de azért kimutatható (6-7 %) mértékben jelenik meg az idegenforgalom. A Kisalföld keleti szélén fekvő város fontos közúti vízi és vasúti csomópontnak is számít.

A város gazdaságának egyértelmű központi erőtere az Ipari Park, mely 1998-ban 80 hektárnyi területtel indult, majd 2015-ben már 120 hektárnyi területet foglalt el. A 2019-ben az év Ipari Parkja címet elnyert területen számos külföldi, sőt Európán kívüli vállalkozás is működik, jellemzően gépipari, elektronikai és autóipari beszállítók. Az ipari parknak meghatározó szerepe van Komárom gazdaságában. Az ipari park és bővítésének gondolata kapcsán sok városfejlesztési szempont merülhet fel: tájképi, gazdasági, termőföld védelmi, demográfiai. Az ipari park jelentőségét mutatja kiterjedése is, mely szinte városrész méretű.

2.2 Komáromi Rendőrkapitányság

A Komáromi Rendőrkapitányság illetékességi területe összesen 261,85 km². A működési területéhez 9 település tartozik. A székhelyi városból minden település 20-25 perc alatt elérhető.

- Komárom Város – 78 km²,
- Ács Város – 32,1 km²,
- Bábolna Város – 33,56 km²,
- Nagyigmánd Nagyközség – 24 km²,
- Mocsa Község – 24 km²,
- Almásfüzitő Község – 20 km²,
- Bana Község – 25,13 km²,
- Kisigmánd Község – 14,56 km²,
- Csém Község – 10,5 km².

Az illetékességi területhez tartozik még a Komárom mellett található Ipari Park.

Szervezeti felépítése:

- Hivatal (jogállás nélküli)
- Bűnügyi Osztály
- Rendészeti Osztály - Közrendvédelmi és Határrendészeti Alosztály, KMB Alosztály, Ács-Bábolna Rendőrőrs
- Igazgatásrendészeti Alosztály
- Szabálysértési Előkészítő Csoport

Komárom Város Önkormányzata 2020. évben bruttó 5.000.000,- Ft-ot adományozott a kapitányságnak. Az adományból befolyó összeget a kapitányság bűn- és balesetmegelőzési programjainak költségeire, támogatására, valamint a rendőri munka feltételeinek javítására fordították (szolgálati tevékenységet támogató technikai felszerelések, informatikai eszközök, minőségi fejlesztéséhez dologi eszközök, irodai bútorok). A támogatás a korábbi évekhez hasonlóan hozzájárult a kapitányság eredményes munkájához.

2.3 A város közbiztonsági helyzetének értékelése

2020. évet megelőző időszakban a város illetékességi területén már olyan mérvű változások következtek be a bűnügyi helyzetet is befolyásoló körülményekben - ideértve főként az infrastrukturális iparigazdasági összetevőket, az ehhez kapcsolódó lakosság és a városban ideiglenes tartózkodó munkavállalói számot -, mely már kihatással volt az egyes bűnügyi mutatókra.

2020-ban – az ipari park folyamatos fejlődését kivéve – nem történt olyan mérvű változás a bűnügyi helyzetet befolyásoló körülményekben, amely kihatással lehetett volna a bűnügyi mutatókra.

2.3.1 A bűnügyi helyzet bemutatása, a közterületi jelenlét mértéke, a közterületek, nyilvános helyek, valamint a kiemelt idegenforgalmi helyek biztonsága

A regisztrált bűncselekmények számának alakulása:

Komárom város közigazgatási területén a 2019. évi 280hoz képest 379 bűncselekményt regisztráltak a 2020. évben, ami 35,4%-os növekedést jelent. A 2010. évig visszatekintve kisebb-nagyobb ingadozásokkal, de folyamatos csökkenés volt tapasztalható az összes bűncselekményszám tekintetében Komárom város területén. A tárgyévben regisztrált bűncselekményszám az emelkedés ellenére is az elmúlt tizenegy év második legalacsonyabb adata.

**Összes rendőri eljárásban regisztrált bűncselekmények
az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján
Komárom város**

A Rendőrkapitányság illetékességi területéhez tartozó 9 településen elkövetett bűncselekmények 60,9 %-át követték el a város közigazgatási területén. Ez 1,1 százalékponttal több, mint a bázis időszakra vetített arány.

A közterületen elkövetett regisztrált bűncselekmények száma a 2019. évi 118-ról a 2020. évben 177-re nőtt, míg a közterületen elkövetett kiemelt bűncselekmények száma a 2019. évi 44-ről 34-re csökkent a 2020. évben.

**Rendőri eljárásban regisztrált közterületen elkövetett bűncselekmények
az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján
Komárom város**

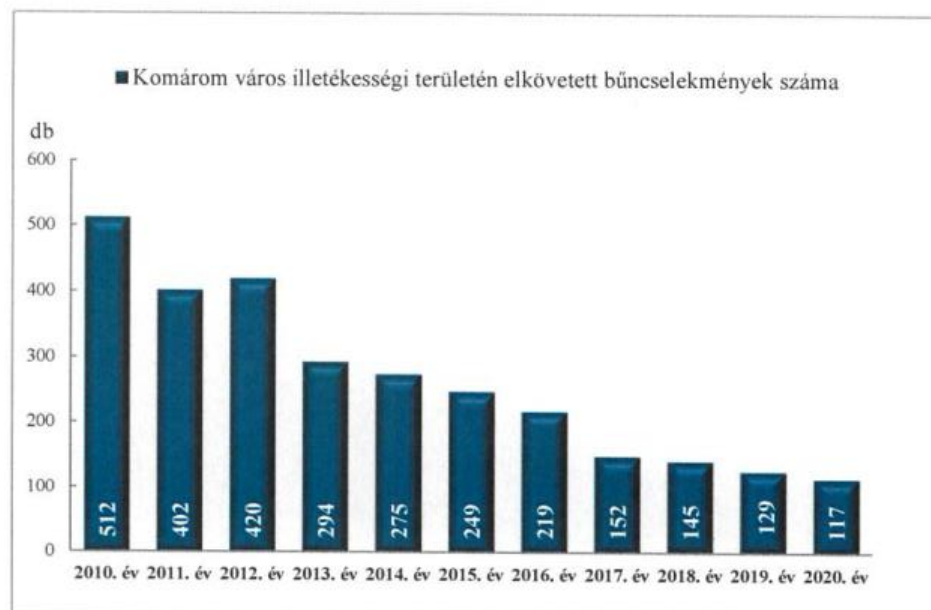
A regisztrált bűncselekmények 100 000 lakosra vetített aránya a 2019. évi 1464-ről a 2020. évben 1933,7-re növekedett.

Regisztrált bűncselekmények 100.000 lakosra vetített aránya az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján
Komárom város

A kiemelt bűncselekményeket¹ tekintve emberölés a 2015. évben történt utoljára.

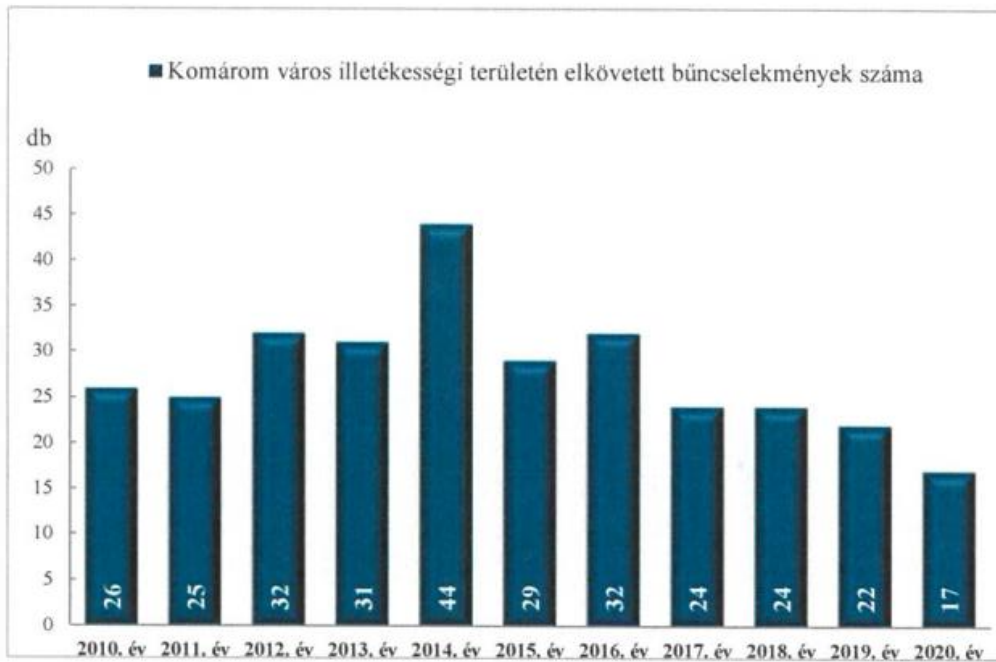
Rendőri eljárásban regisztrált kiemelten kezelt bűncselekmények az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján
Komárom város

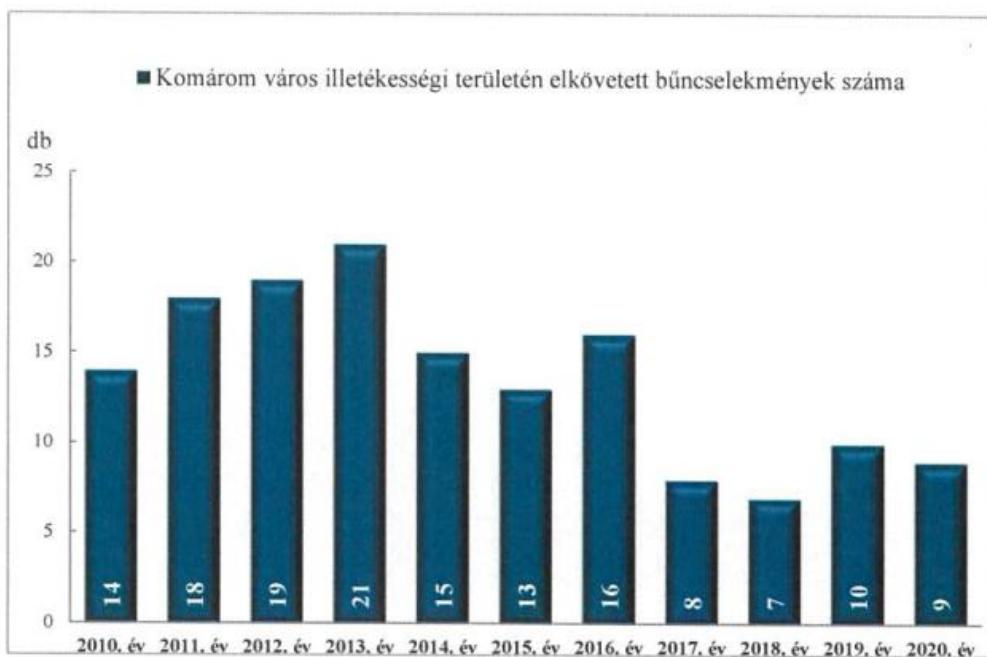
¹kiemelten kezelt bűncselekmények: emberölés, testi sértés, kiskorú veszélyeztetése, embercsempészás, garázdaság, önbíraskodás, kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények, lopás, rablás, kifosztás, zsarolás, rongálás, orgazdaság, jármű önkényes elvétele;

A **testi sértések** száma a 2019. évi 22-ről a 2020. évben 17-re, e bűncselekményen belül a súlyosabb sérüléssel és büntetőjogi következményekkel járó súlyos testi sértések száma 10-ről 9-re csökkent.

Rendőri eljárásban regisztrált testi sértés bűncselekmények az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján
Komárom város

Rendőri eljárásban regisztrált súlyos testi sértés bűncselekmények az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján
Komárom város

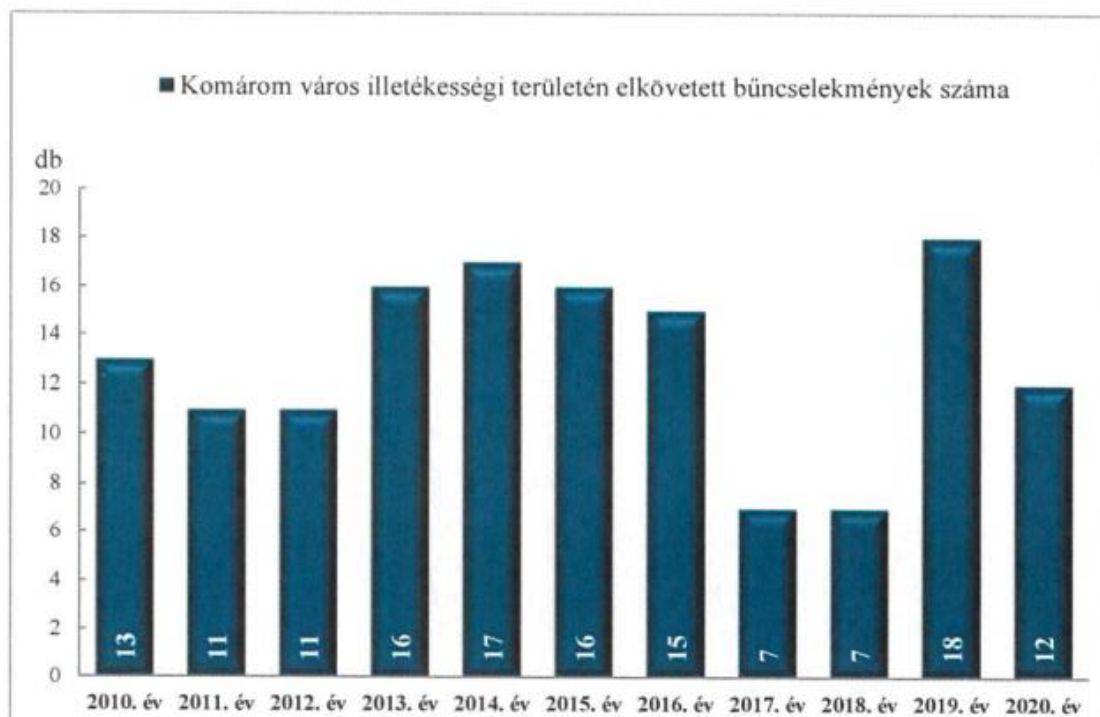

Kiskorú veszélyeztetése bűncselekményt az elmúlt három évben nem regisztráltak.

Embercsempészség tekintetében megállapítható, hogy a 2015. évben jutott a legtöbb ilyen cselekmény a tudomásukra, mivel akkor ezt a bűncselekményt 23 alkalommal követték el a város közigazgatási területén. Köszönhetően a Rendőrség, a Honvédség és a közreműködő szervek déli határ védelmében kifejtett, erőn felüli tevékenységének, ez a fajta, az illegális migrációval szorosan összefüggő bűncselekmény miatt a bázisévben nem, míg a tárgyévben 5 esetben indított nyomozást az arra hatáskörrel rendelkező Komárom-Esztergom Megyei Rendőr-főkapitányság.

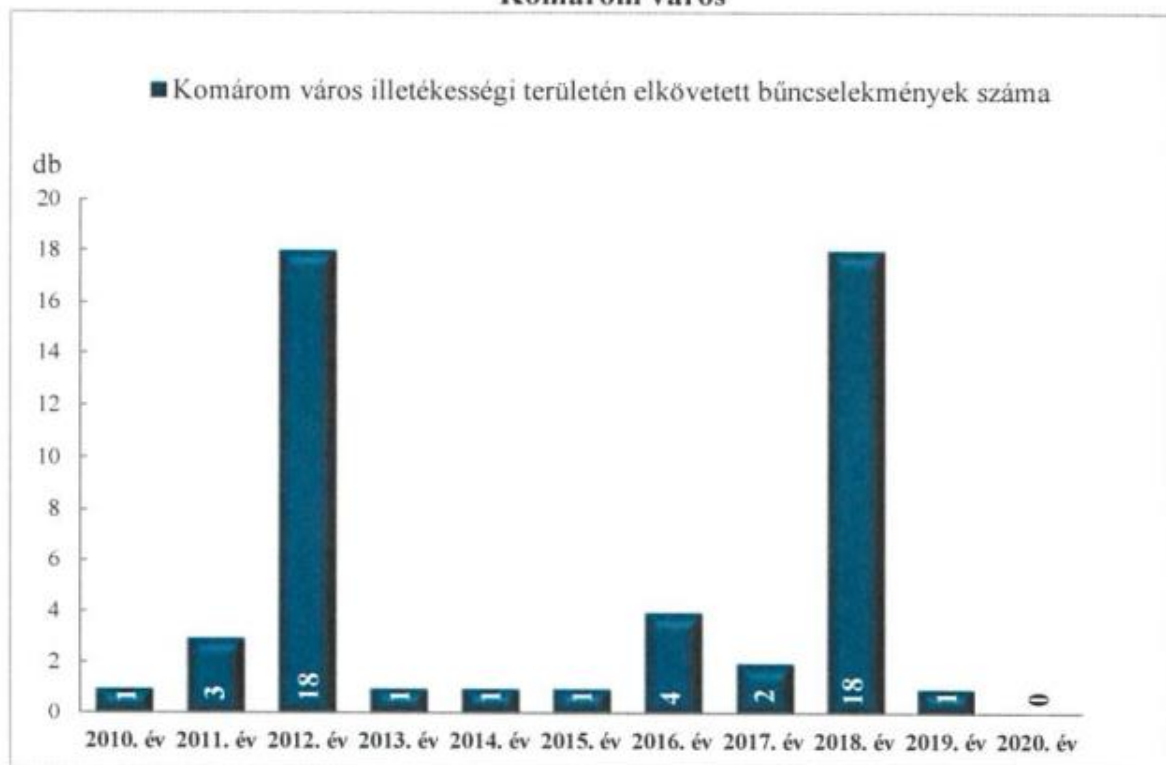
A garázdaság bűncselekménye több szempontból is fokozott figyelmet érdemel. Főként annak közösséget sértő, erőszakos jellege miatt, másrészt, mivel a 2010-es évig visszatekintve volt olyan időszak, amikor a számában több évig tartó emelkedést tapasztaltak. Ennél a bűncselekménynél mutatkozik meg az a negatív hatás, amit a nagyszámú, munkavégzés céljából a város területén tartózkodó, de állandó jelleggel nem itt élő munkavállaló megjelenéséhez köthetünk. A garázdaság bűncselekményének száma 2018. és 2019. év között 7-ről, 157,1 %-kal, 18-ra ugrott. 2010-ig visszatekintve ennél több ilyen bűncselekményt nem regisztráltak. 2020. évben a garázdaság bűncselekmények száma 12-re csökkent.

Rendőri eljárásban regisztrált garázdaság bűncselekmények az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján Komárom város

A kábítószerrel kapcsolatos - terjesztői magatartással megvalósuló – bűncselekmények száma a 2016-os évhez képest 4-ről 2-re csökkent 2017-re, azonban ez jelentősen 18-ra emelkedett 2018-ban. Ez a bűncselekményszám emelkedés egy, a 2013. évben a területi nyomozószerv által indított és nyomozott büntetőügy adatainak a statisztikai rendszerbe történő rögzítése miatt jelent meg a 2018. év adatainál. 2019-ben 1 ilyen eljárás került befejezésre. 2020. évben nem indult kábítószerrel kapcsolatos eljárás.

**Rendőri eljárásban regisztrált kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények
(terjesztői magatartás)
az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján
Komárom város**

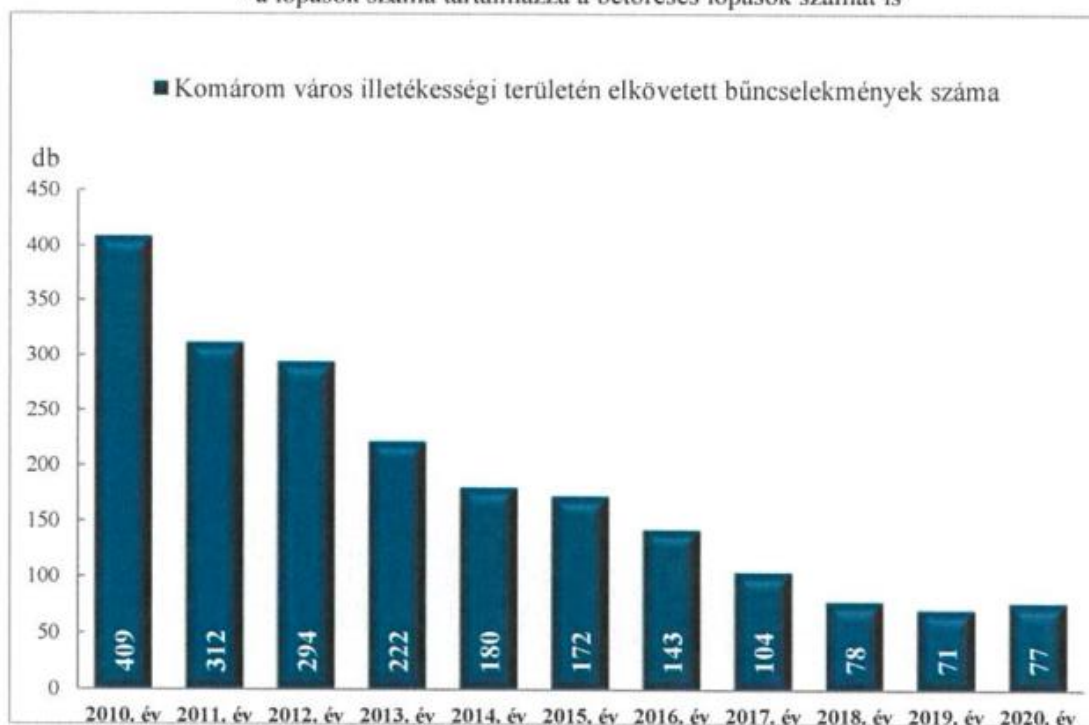

A lopások száma a 2019. évi 71-ről a 2020. évben 77-re emelkedett. A lopásokon belül személygépkocsi lopást legutóbb a 2017. évben regisztráltak. A zárt gépjármű-feltörések száma 1-ről 3-ra emelkedett.

**Rendőri eljárásban regisztrált lopás* bűncselekmények
az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján**

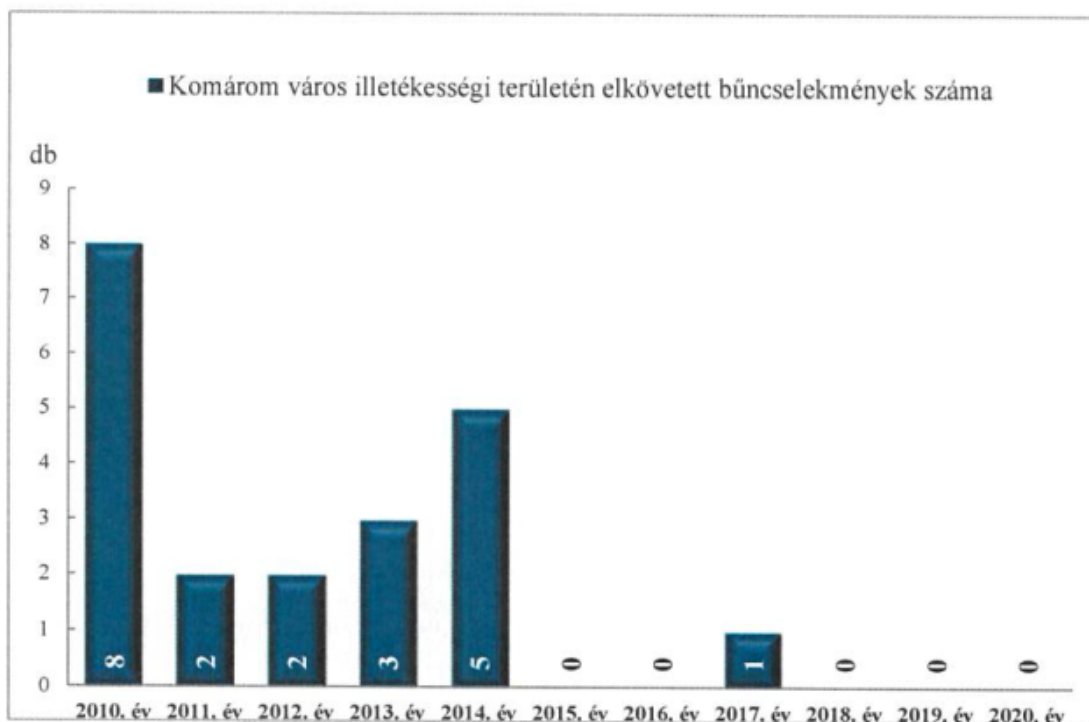
Komárom város

* a lopások száma tartalmazza a betöréses lopások számát is

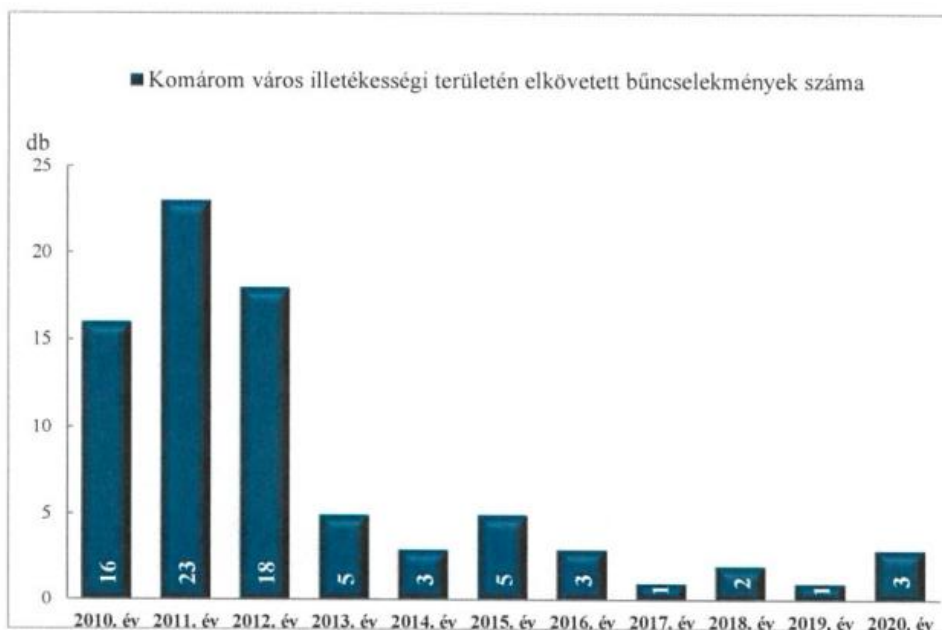

**Rendőri eljárásban regisztrált személygépkocsi lopás bűncselekmények
az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján**

Komárom város

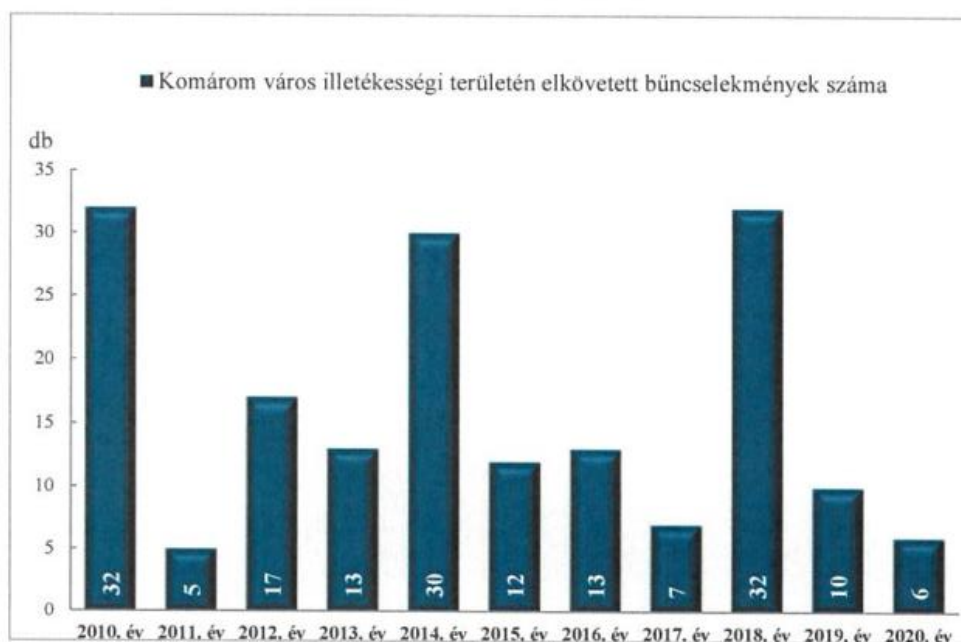

**Rendőri eljárásban regisztrált zárt gépjármű-feltörés bűncselekmények
az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján
Komárom város**

A lakásbetörések száma azonban a 2019. évi 10-ről a 2020. évben 6-ra csökkent, ami a 2010. évig visszatekintve a második legkevesebb bűncselekményszám. Továbbra is kiemelt figyelmet fognak fordítani arra, hogy ezt, a lakosság szubjektív közbiztonságérzetét számottevően befolyásoló bűncselekményt súlyának megfelelően kezeljék, számát tovább csökkentsék, elkövetőit felderítsék.

**Rendőri eljárásban regisztrált lakásbetörés bűncselekmények
az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján
Komárom város**

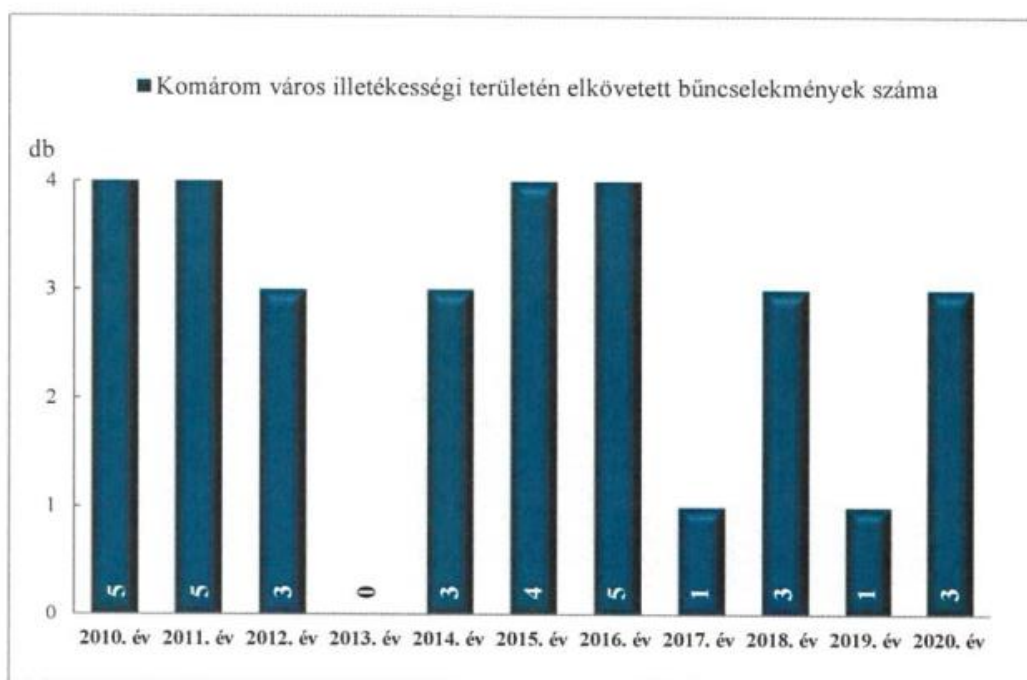
A rongálások száma a 2019. évi 10-ről a 2020. évre 2-re csökkent.

**Rendőri eljárásban regisztrált rongálás bűncselekmények
az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján
Komárom város**

A **jármű önkényes elvétele** bűncselekményét a 2019. évben 1 alkalommal regisztráltak, míg ilyen jogsértés a 2020. évben 3 alkalommal történt.

**Rendőri eljárásban regisztrált jármű önkényes elvétele bűncselekmények
az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján
Komárom város**

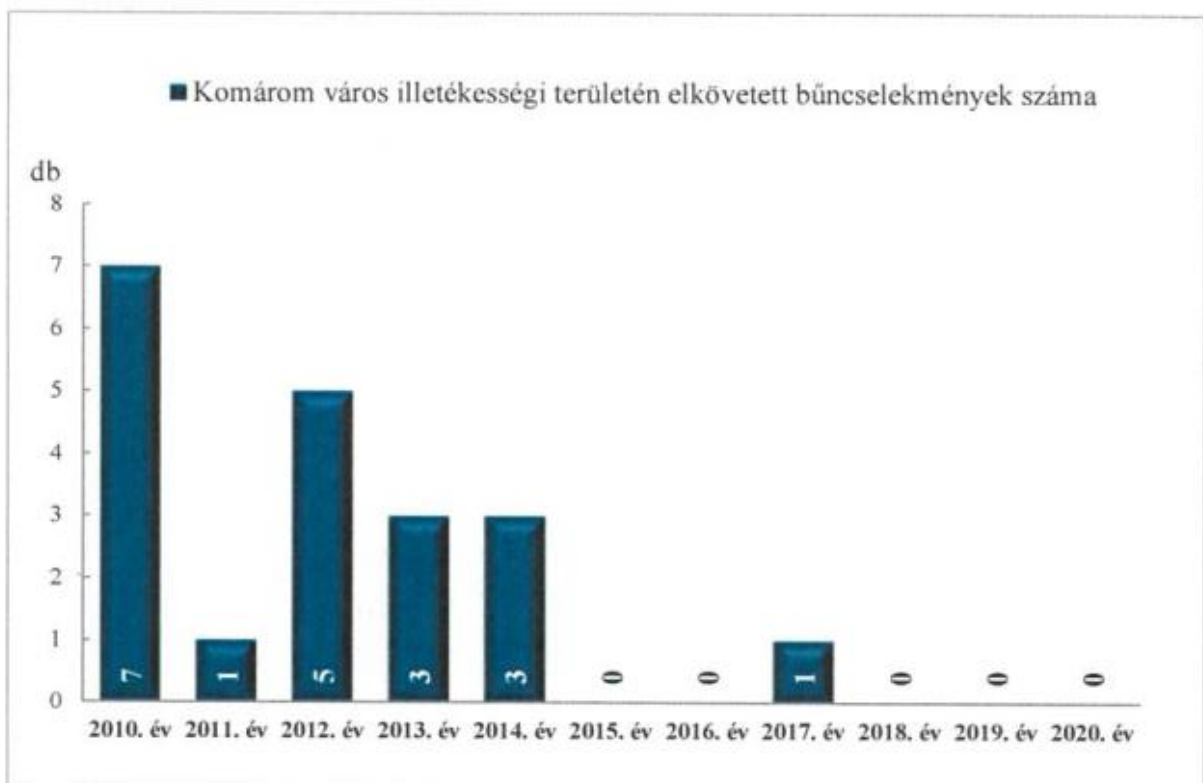
Orgazdaság miatt sem a bázisévben, sem a tárgyévben nem folytattak nyomozást.

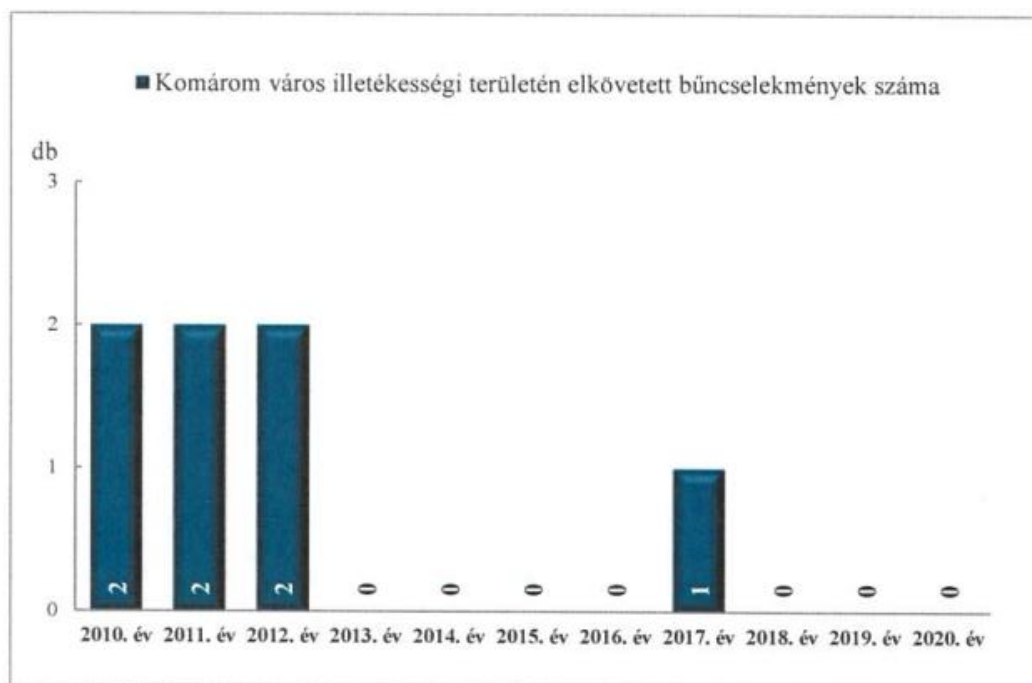
A vagyoni elleni bűncselekmények fő kategóriájából „vagyoni elleni erőszakos bűncselekmények” elnevezéssel kivált az a 4 bűncselekmény, amelyek a sértett vagyoni jogain kívül sértik annak személyiségi jogait is, azáltal, hogy az elkövető az általa megszerezni kívánt dolog elvétele érdekében erőszakot, avagy az élet, vagy testi épség elleni fenyegetést is alkalmaz. Ezek a rablás, a zsarolás, az önbírászkodás és a kifosztás.

Zsarolás, rablás, kifosztás bűncselekmény a 2020. évben nem történt a területen, illetve az önbírászkodás száma a 2019. bázisévi 2-ről a 2020. évre 1-re csökkent.

Rendőri eljárásban regisztrált rablás bűncselekmények
az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján
Komárom város

**Rendőri eljárásban regisztrált zsarolás bűncselekmények
az ENyÜBS 2010-2020. évi adatai alapján
Komárom város**

2.3.2 A bűnüldöző munka értékelése

A nyomozáseredményességi mutatók tekintetében település szintű adatokkal nem rendelkezik a Komáromi Rendőrkapitányság, ezért a következőkben ismertetett szám adatok nem Komárom város, hanem a Rendőrkapitányság által nyomozott bűncselekmények mutatói. A nyomozás-eredményességi mutató a 2019. bázisévi 80,0 %-ról a 2020. évben 81,3%-ra, a felderítési eredményességük 65,1%-ról 67,0%-ra emelkedett.

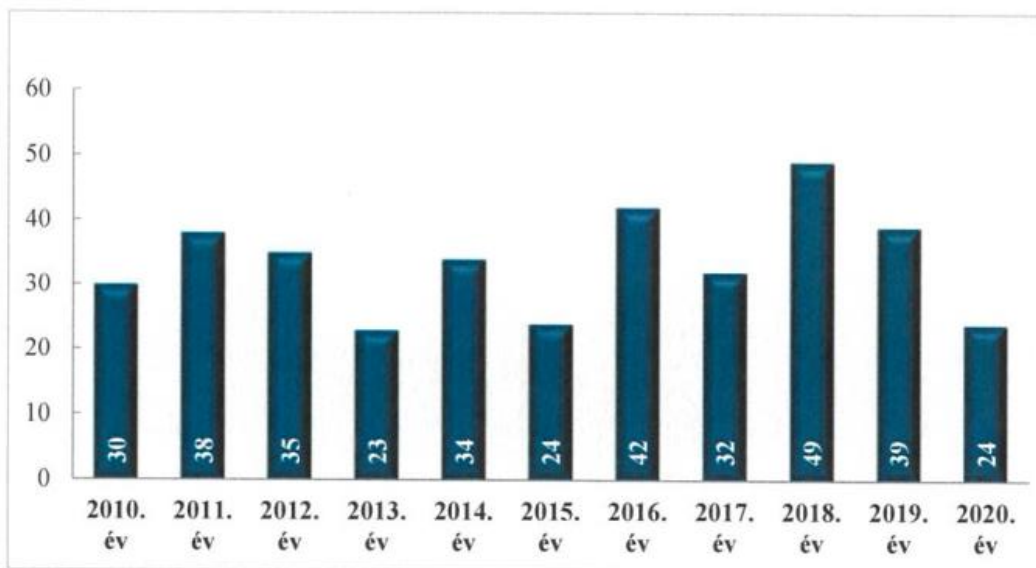
2.3.3 A tulajdon elleni szabálysértésekkel kapcsolatos tapasztalatok, adatok

A 2020. évben az elzárással is sújtható szabálysértések száma 14,3 %-kal 112-ről 96-ra, ezen belül a tulajdon elleni szabálysértések száma 92-ről 75-re csökkent. Utóbbiak közül 45 lopásról, 16 rongálásról, 7 csalásról, 3 jogtalan elsajátításról, 3 nem gépi meghajtású jármű önkényes elvételéről és 1 sikkasztás szabálysértéséről szereztek tudomást. A tulajdon elleni szabálysértések körén kívül eső deliktumok közül a 2020. évi tárgyidőszakban 2-2 magánlaksértés, önkényes beköltözés, valótlan bejelentés és 15 járművezetés az eltiltás hatálya alatt szabálysértés elkövetése miatt folytattak eljárást. Az indított szabálysértési előkészítő eljárások közül 59 esetben volt ismeretlen az elkövető az ügy kezdetekor. A befejezett előkészítő eljárások felderítési mutatója 66,1 %, melyből a tulajdon elleni szabálysértések körébe tartozó jogsértéseké 65,5% volt. A bolti lopások felderítési mutatója 100%, az egyéb lopásoké pedig 66,7% volt.

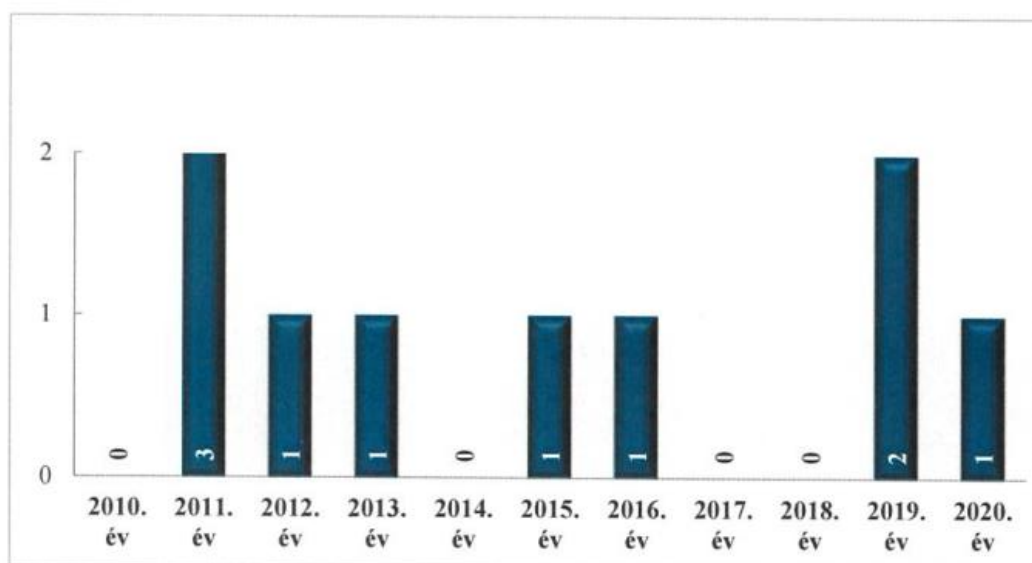
2.3.4 A közlekedésbiztonsági helyzet

A város közigazgatási területén **193 közlekedési baleset következett be** 2020 évben, ami 3-mal kevesebb a 2019. évben regisztrálnál. A halálos balesetek száma 2-ről 1-re, a súlyos sérüléseké 16-ről 14-re, a könnyű sérüléseké 21-ről 9-re csökkent. Az anyagi kárral járóké azonban 157-ről 169-re emelkedett.

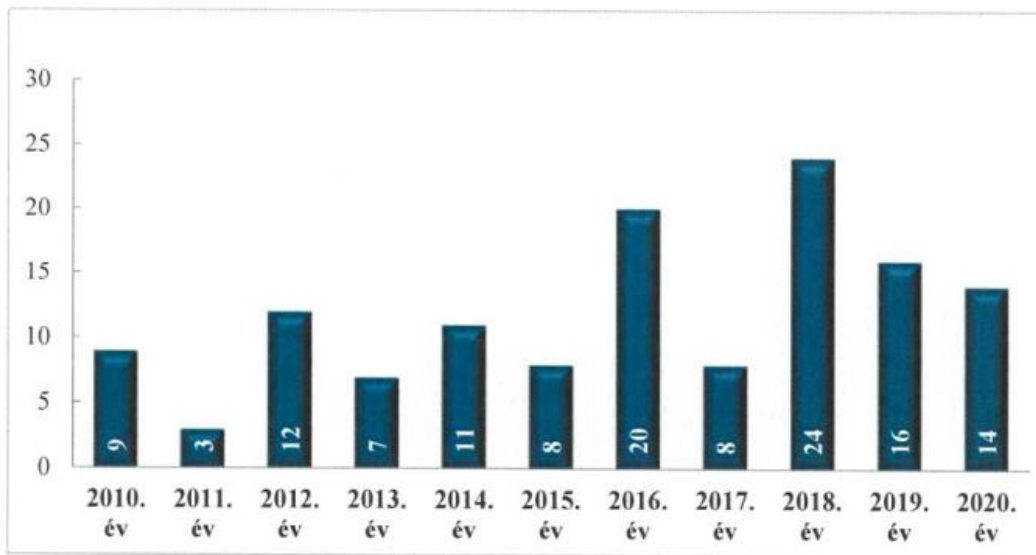
Személy sérüléses közúti közlekedési balesetek száma
2010-2020. évek statisztikai kimutatása
Komárom város

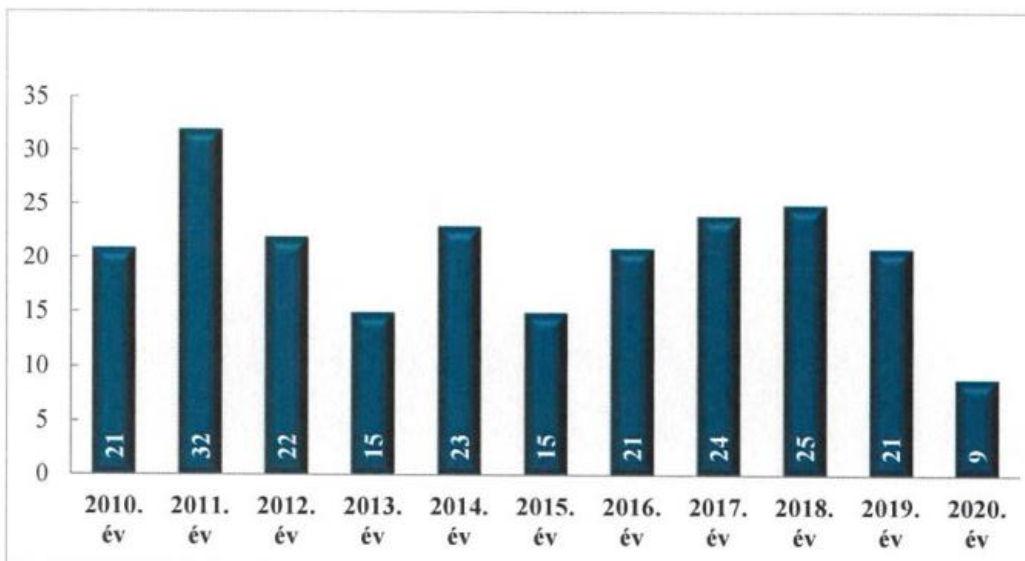
Halálos közúti közlekedési balesetek száma
2010-2020. évek statisztikai kimutatása
Komárom város

**Súlyos sérüléssel közúti közlekedési balesetek száma
2010-2020. évek statisztikai kimutatása
Komárom város**

**Könnyű sérüléssel közúti közlekedési balesetek száma
2010-2020. évek statisztikai kimutatása
Komárom város**

Balesetet ittasan okozó személyt a 2020. évben 12 esetben vontak eljárás alá. A balesetek bekövetkezését előidéző okok között vezető helyen szerepel a nem az út- és látási viszonyoknak megfelelő közlekedés, az elsőbbségi jog megszegése, a követési távolság be nem tartása és a gyorsajtás. A 2020. évben, az előző évihez hasonlóan személygépkocsival okozták a legtöbb balesetet.

2.4 A közbiztonság érdekében tett intézkedések, feladatok

2.4.1 A közterületi jelenlét mértéke, a közterületek, nyilvános helyek, valamint a kiemelt idegenforgalmi területek biztonsága

A közterületi jelenlét fokozása, a közterületek és a kiemelt idegenforgalmi övezetek biztonságának fenntartása a közbiztonsági tevékenység egyik legfontosabb feladata.

Hasonlóan az előző évhez, a Komáromi Rendőrkapitányság 2020-ban is erőfeszítéseket tett annak érdekében, hogy a Rendészeti Osztály közterületi állománya minél több időt tudjon eltölteni közterületen. A kapitányságra háruló többletfeladatokat úgy hajtották végre, hogy a lakosság szubjektív biztonságérzete, a közterületek rendje nem szenvedett csorbát, az stabil maradt. Ezt csak úgy tudták megvalósítani, hogy mind a Bűnügyi, mind a Rendészeti Osztály állományát túlszolgálat terhére vezényelték a közterületekre.

Komárom városban évente - főleg a turisztikai szezonban – több, már hagyományos kulturális (pl.: Komáromi Napok) és egyéb rendezvény (pl.: Amerikai Autós Fesztivál, Komárom - Komárom Futóverseny, Fesztivál 4U, Tribute Fesztivál) került ismételt megrendezésre, melyek biztosítását külön végrehajtási terv alapján, az alapszolgálaton felül, főként túlszolgálat elrendelésével hajtották végre.

A rendőri, közterület- felügyeleti és polgárőri jelenlét mellett egy a várost behálózó kamerarendszer minimalizálja a bűnözésre alkalmas közterületeket. A nagy felbontású kamerarendszer kiépítése, annak prevenciós hatása nagy szerepet játszhat a bűnelkövetés visszaszorításában, illetve a már elkövetett bűncselekmények felderítésében (garázdaság, lopás, szándékos károkozás, drogkereskedelem).

Komárom Város Önkormányzata Térfigyelő kamerarendszer fejlesztése tárgyban (az EFOP-1.5.2-16-2017-00020 pályázati felhívás 3.1.2.2. II/3. pontja szerint) pályázatot nyújtott be „Térfigyelő és rendszámfelismerő rendszer beszerzése telepítéssel” címmel. A rendszer telepítése sikeres volt, a térfigyelő kamerák kiépítése megtörtént.

A Komáromi Rendőrkapitányság ajánlása alapján a bűnügyi helyzet értékelését követően indokolt volt, hogy a városon keresztülhaladó, jelentős gépjármű forgalom, és a fiatalok által használt szórakozóhelyek helyi és helyközi közlekedési forgalma mindenképpen érintse az ellenőrzés valamelyik pontját.

Komárom Város Önkormányzata közigazgatási területén a közbiztonság növelése céljából tartottuk szükségesnek a kamerarendszer telepítését.

A pályázatban előírt rendszer telepítése során 30 db térfigyelő kamera került kiépítésre, amely HD minőségű felvételt készít. Az eszközökből 7 db kamera rendszámfelismerő funkcióval van ellátva, illetve 23 db normál kültéri térfigyelő kamera került felszerelésre.

A telepítés összesen 11 helyszínen történt:

1. Klapka György út és a Szent László utca kereszteződése
2. Bajcsy-Zsilinszky utca és a Szent László utca kereszteződése
3. Kelemen László utca és a Duna Áruház parkoló behajtójának kereszteződése
4. Bajcsy-Zsilinszky utca, Táncsics Mihály utca és az Igmándi út kereszteződése
5. Koppánymonostori Általános Iskola (Koppányvezér út - Téltemető utca kereszteződése)
6. Brigetio Gyógyfürdő parkolója (Táncsics Mihály utca - Damjanich János utca kereszteződése)
7. Komárom - Szőny, Hősök tere (Komárom, Petőfi Sándor út / 1.számú főút)
8. 13-as út - Aradi vértanúk tere (13-as út és a Török Ignác utca kereszteződése)
9. Komáromi Erzsébet híd
10. Körforgalom - Jókai tér
11. Vasúti átjáró – Ácsi út

A kamerarendszert támogató, jól működő, rendszeresen karbantartott közvilágítási rendszer és az átgondolt környezettervezés segítségével a zöldfelületek és az épületek tervezése során alkalmazásra kerülnek a bűnmegelőzési szempontok (CPTED elvek) alapszabályai (telkek hatékony lehatárolása, közösségi terek megléte, áttekinthetetlen helyek mellőzése, épületbejáratok áttekinthetősége, beláthatósága, közösségi és nem közösségi térségek szimbolikus akadályokkal való ellátása), melyek szintén elejét veszik a bűnelkövetésnek.

2.4.2 A közrendvédelmi szolgálatteljesítés gyakorlata

A közterületen szolgálatot ellátó szervezeti egységek munkáját, a szolgálati időt oly módon szervezték, hogy amennyiben egyéb elvonó körülmény nem lépett fel, úgy a rendőri lefedettség állandó volt.

A közbiztonság és a közrend további erősítését elősegítő bűnügyi és rendészeti intézkedések egységes megtételére elnevezésű intézkedési terv alapján a településeket, illetve azok egyes részeit osztályozták. A településeket a bűnügyi, a közbiztonsági és a határbiztonsági adatokra, tendenciákra, a lakosság szubjektív biztonságérzetére, az ott lakók veszélyeztetettségére, a társadalmi együttélési szabályok betartására, az elmúlt időszakban bekövetkezett lakossági konfliktus helyzetekre, illetve egyéb más releváns körülményekre, valamint a rendelkezésre álló rendőri állomány létszámára is figyelemmel, kiemelten veszélyeztetett, veszélyeztetett, és veszélyeztetettnek nem tekinthető kategóriákba sorolták be.

Komárom város és településrészei veszélyeztetettnek nem tekinthető besorolásban vannak és voltak is 2020. év során. A kategóriák meghatározásánál kikérték a település vezetőinek a véleményét is és figyelembe vették az egyéb csatornákon, a lakosság köréből érkező jelzéseket is.

A világjárvány előtti időszakban a Készenléti Rendőrség többször is megerősítő szolgálatokkal segítette a közbiztonság és közrend erősítésére irányuló törekvéseiket. Az ideiglenes határelőjárás visszaállításának időszakaiban az erőiket már csak az ellenőrzés végrehajtására tudták segítségül hívni. Erre a 2020. évben 387 alkalommal, 1172 fővel, 12 514 órában került sor.

Komárom város betervezett programjai a járványügyi helyzetre tekintettel kivétel nélkül elmaradtak a 2020. évben.

A város területén is végrehajtották a Covid-19 világjárvány megfékezése érdekében hozott kormányzati intézkedéseket, így többek között ellenőrizték a karantén kötelezettség, a kijárási korlátozás, és a maszkviselés szabályainak a betartását.

Természetesen minden esetben együttműködtek, közös szolgálatokat láttak el a város közterület-felügyeletével és az események rendezőivel, szervezőivel is. A rendezvények során kiemelt, rendkívüli esemény nem volt.

2.4.3 Az igazgatásrendészeti tevékenység

Az igazgatásrendészeti szervezeti egységük 2020. évben 732 Komárom területén elkövetett szabálysértés miatt folytatott eljárást a 2019. bázisévi 766-tal szemben. A legtöbb, 434 szabálysértés, kisebb fokú közlekedési szabályok megsértésével valósult meg.

A város területén közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel elkövetett szabálysértések száma 10-ről 13-ra emelkedett, melyből 7 esetben komáromi lakossal szemben jártak el. A helyszín biztosításával kapcsolatos szabálysértés (korábban jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség) miatt indított szabálysértési eljárások száma stagnált, 1 maradt. A járványügyi korlátozások keretében végrehajtott határellenőrzésnek köszönhetően 57,6%-kal, 33-ról 14-re csökkent a tiltott határátlépés szabálysértések miatt tett feljelentések száma.

A járványügyi helyzettel kapcsolatos szabálysértések miatt összesen 71 esetben indítottak szabálysértési eljárást, 2 kivétellel helyi lakosokkal szemben.

Bár a Komárom területén elkövetett szabálysértések számában csökkenés tapasztalható a 2020. évben, a helyi lakosok tekintetében a feljelentések száma emelkedő tendenciát mutat. Az emelkedés azzal magyarázható, hogy 2020. március 1-től az általános szabálysértési hatósági jogkört a rendőrség szabálysértési hatósága kapta meg. Ezen körülményeket figyelembe véve a komáromi szabálysértők száma 52,4 %-kal, 164-ről 250-re emelkedett, akikkel szemben összesen 407 szabálysértés miatt indítottak eljárást. Ezen belül 193 fő helyi lakossal szemben a város területén elkövetett, összesen 260 szabálysértés miatt indítottak eljárást. Ez a szám 49,4 %-os emelkedést eredményezett, a 2019 évi 174 szabálysértéshez képest.

Megállapítható, hogy a feljelentett személyeknél egy szabálysértési eljárás alatt több esetben nem csak egy, hanem kettő vagy akár több szabálysértés elkövetése miatt is eljár a hatóság.

Komárom város területén a lakosok által engedéllyel tartott fegyvereket tekintve a Flóbert fegyverek számában nem történt változás, 11 fő tart céllovászat céljából Flóbert fegyvert. A gáz-és riasztó fegyver viselési engedéllyel rendelkezők száma a 2019. évi 139-ről a 2020. évben 157-re emelkedett. A sport célú lőfegyvert tartók tekintetében 15-ről 16 főre növekedett az engedélyesek, 48-ról 50 db-ra az engedéllyel tartott fegyverek száma. A vadászati célú lőfegyver tartására jogosultak száma 109-ről 112 főre, lőfegyverek száma 306-ról 319 db-ra nőtt.

2020. évben 2 lőtér és 2 lövészklub üzemelt (Stadion úti és Laboráns u. 5. szám alatt található épített lőtér). A lövészklubok összesen 91 db sportcélú lőfegyvert tartanak.

2020. év végén 318 fő rendelkezett érvényes személy- és vagyonőr, 2 fő magánnyomozói, 5 fő pedig vagyonvédelmi szerelő igazolvánnyal, míg az ezekhez kapcsolódó tevékenység végzésére 1 egyéni és 10 társas vállalkozásnak volt működési engedélye, hatósági bizonyítványa.

2.4.5 A bűn- és balesetmegelőzés

A bűnmegelőzés tekintetében 2020-ban is folyamatos volt a lakosságot leginkább érintő, irritáló bűncselekmények, szabálysértések alakulásának az elemzése, értékelése, különös tekintettel egy-egy bűncselekmény elkövetése gyakoriságának növekedésére, új elkövetési módszerek megjelenésére, az áldozattá válás oksági tényezőire és az áldozatok körére. Megállapításaikat figyelemfelhívás formájában közzétették a különböző médiákban, internetes felületeken. A járványügyi helyzet miatt a személyes találkozást biztosító fórumaik gyakorlatilag megszűntek.

Mint azt az elmúlt évek során mindannyiszor megállapították, a 2020. évben az áldozattá válás oksági tényezői között továbbra is jelentős szerepet játszik az áldozatok könnyelműsége, az óvatosság hiánya, a mások vagyontárgyai iránti közömbösség, az időskorúak hiszékenysége, jóhiszeműsége, az értékek nem megfelelő őrzése.

A balesetmegelőzés terén 2020-ban is meghirdették a „Pindur-Pandúr” programot, a „Kerékpáros Iskola Kupát”, azonban a pandémiás helyzet miatt a legtöbb megelőzési programjukat nem tudták végrehajtani.

2.4.6 Az együttműködés

Az együttműködésük tekintetében a Komárom Járási Ügyészséggel, a Komáromi Járásbírósággal, a Komáromi Járási Hivatallal a munkakapcsolat folyamatos és jónak értékelendő. Az önkormányzattal hagyományosan jó kapcsolatot ápol a kapitányság.

A szlovák társszervekkel a napi szintű kapcsolat 2020. évben a járvány ellenére is zökkenőmentes volt, bár a közös járőrszolgálatok elmaradtak. A parancsnokok együttműködése kölcsönösen segítette a bűnügyi munkát mind a szlovák fél, mind a megye területén elkövetett kiemelt súlyú bűncselekmények nyomozása során.

A 2020. év során a Rendőrkapitányság a járványügyi helyzetre tekintettel az együttműködő szervezetekkel történő közös szolgálatoktól, a személyes kapcsolattartásoktól eltekintett.

2.5 A városi Közterület-felügyelet szerepe

A közterület-felügyelet fő rendeltetése a polgárok segítése, a közterület rendjének fenntartása. Elsődleges céljuk a jogsértések megelőzése és nem a büntetés, szankcionálás.

Feladata:

- ellenőrzi a közterület jogszerű használatát, engedélyhez kötött tevékenység szabályszerűségét;
- munkája során elősegíti a közterület rendjére, tisztaságára vonatkozó jogszabály által tiltott tevékenység megelőzését, illetve annak megakadályozását, megszakítását, megszüntetését;
- szükség esetén szankcionál;
- közreműködik a közterület és az épített környezet védelmében;
- közreműködik a bűnmegelőzési feladatok megvalósításában, közbiztonság, közrend védelmében;
- elősegíti az önkormányzati vagyon védelmét;
- ellenőrzi a köztisztaságra vonatkozó jogszabályok végrehajtását;
- állategészségügy és eb-rendészeti feladatokat lát el;
- ellenőrzi a mozgáskorlátozottak parkolási igazolványa jogszerű használatát és birtoklását; és
- fogadja és kezeli a hivatal zöld számára érkező bejelentéseket.

A költségvetési törvény módosításának értelmében 2016. január 1-től minden bírságból befolyt összeget át kellett utalni a központi költségvetésbe, melynek a Komáromi Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Osztálya eleget is tett.

Amennyiben az intézkedés során a helyzet úgy kívánta meg úgy bírság helyett szabálysértési feljelentéssel éltek.

A korábbi évekhez hasonlóan a közlekedési szabálysértések észlelését követően túlnyomó részt a helyszínen szóbeli figyelmeztetést alkalmaztak. Egyéb szabálysértések esetén, pl. köztisztasági szabálysértés esetén, szintén ezt a gyakorlatot folytatták, ahol a cél az eldobott hulladék összeszedetése volt.

Az alábbi táblázatban foglalt adatok a közterület-felügyelet intézkedési mutatóit tartalmazzák:

2020. év

	Közterület tisztántartása	Állattartással kapcsolatos ügyek	Hulladékká vált járművek ügyei	Egyéb ügyek (kérelmek, panaszok, tájékoztatások, adatszolgáltatások, ünnepségek, rendezvények)	Lakossági telefonos bejelentések száma
Január			1	5	24
Február			4	6	26
Március			0	4	100
Április			0	5	57
Május			4	5	56
Június			0	6	66
Július			1	3	57
Augusztus	1	1	3	4	72
Szeptember			0	4	61
Október			5	5	42
November			3	5	30
December			0	4	30
Összesen	1	1	21	56	621

A lakossági bejelentéseket túlnyomó részben a zöld számra kapják. A bejelentések száma havonta változó. Az jól látszik, hogy tavasszal az első veszélyhelyzet kihirdetésével egyidejűleg jelentősen megugrott a közterület-felügyelethez fordulók száma.

A közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény 20. § (2) bekezdése alapján intézkedési jogosultságuk van Komárom közigazgatási területén az önkormányzat által kezelt utakon érvényes hatósági jelzés nélkül tárolt gépjárművek elszállíttatására.

2020-ban külföldi rendszámú gépkocsival kapcsolatban tizenegy esetben kellett intézkedést kezdeményezniük. Mindebből összesen hét gépjárműnél sikerült azt elérni, hogy a jármű közterületről elszállíttásra kerüljön. Három esetben elszállították az autókat, melyek közül egyet már bontásra is átadtak. A keletkezett költségek behajtása a Pénzügyi Osztályon van folyamatban.

2020-ban összesen 54 esetben kellett üzemképtelen gépjárművel foglalkozniuk. 33 esetben sikerült eltávolíttatni a járművet a közterületről úgy, hogy nem kellett hivatalos eljárást kezdeményezniük.

Az alábbi táblázat havi bontásban mutatja be a társhatóságokhoz történő áttételek és a rendőrséggel közös szolgálatok számát.

	Feljelentés, áttétel Rendőrkapitányságra, Járási Hivatalnak	Rendőrséggel közös szolgálat ellátás (alkalom)
Január	1	0
Február	2	0
Március	2	0
Április	0	0
Május	0	2
Június	2	1
Július	1	0
Augusztus	1	0
Szeptember	0	0
Október	2	0
November	0	2
December	0	1
összesen	11	6

2020-ban nem szabtak ki helyszíni bírságot. A szabálysértések esetében – amennyiben úgy ítélték meg – feljelentést tettek.

A rendőrséggel kötött együttműködési megállapodás alapján 2020-ban 6 alkalommal teljesítettek a rendőrséggel közös szolgálatot. Az együttműködés elősegítése érdekében heti rendszerességgel keresik a Közrendvédelmi Osztály vezetőjét és egyeztetnek előre a közös szolgálatokról. A közös szolgálatok alkalmával a rendőrség irányításával azokat a feladatokat hajtják végre, melyet a szolgálatvezető meghatároz. Rendszeres az álló ellenőrzés, háziőrizetes otthontartózkodásának ellenőrzése, címre küldés és minden egyéb, melyet a rendőrségnek kell elvégezni.

Az elmúlt 8 év összehasonlító statisztikai adatai

	Helyszíni bírság (helyszíni, távolléti) (Ft)	Befizetett bírság (Ft)	Kiszabott bírságok darabszáma (fő)	Egy főre jutó kiszabott bírság összege (Ft)	Feljelentés, áttétel Rendőrkapitány- ságra, Járási Hivatalnak	Rendőrséggel közös szolgálat ellátás
2013	2.180.000	1.405.000	147	14830	18	91
2014	1.065.000	710.000	76	14015	18	88
2015	875.000	540.000	62	14115	14	146
2016	290.000	110.000	17	17058	12	122
2017	1.105.000	730.000	74	14930	23	37
2018	560.000	355.000	30	18666	17	21
2019	80.000	80.000	4	20000	20	49
2020	0	0	0	0	11	6

Jól érzékelhető a megnövekedett gépjárműforgalom, ami egy-egy területre fokozott terhelést ró. A Duna Áruház parkolója jelentősen túlterhelt. Ugyanez mondható el az Igmándi útra, valamint a lakótelepek parkolóira.

Az egy főre jutó bírság összege gyakorlatilag évek óta nem változott, ami azt jelzi, hogy nem alkalmaznak kilengő elbírálást, hanem igyekeznek egységesen megítélni a szabálysértéseket. Ezt a megítélést nagyban segíti az a törvényi szabályozás, mely a szabálysértések jelentős részét az ún. fix bírságkörbe sorolta. A járványhelyzetre való tekintettel 2020 évben nem került sor helyszíni bírság kiszabására, csak szóbeli figyelmeztetés, súlyosabb esetben rendőrségi feljelentés történt.

Amikor a rendőrség valamilyen formában igényelte a közös szolgálatot, minden esetben biztosították azt. A rendőrséggel kötött együttműködési megállapodás alapján igyekeznek a szolgálatokat úgy szervezni, hogy mindkét fél számára az előnyös legyen, azonban sajnos sok esetben fordult elő az, hogy a megigényelt közös szolgálat ismeretlen okból elmaradt. Ezt a problémát minden esetben jelezték az intézkedésre jogosult rendőri vezetőknek.

Az elmúlt 8 év összehasonlító statisztikai adatai II.

	Veszélyeztetés kutyával (fő)	Közterület tisztántartása	Gyommentesítésre kötelező határozatok	Engedély nélküli közterület használat	Hulladékká vált járművek ügyei	Egyéb ügyek (kérelmek, panaszok, tájékoztatások, adatszolgáltatások, ünnepségek, rendezvények)	Lakossági bejelentések száma
2013	6	0	101	10	16	158	346
2014	4	10	24	8	4	145	482
2015	4	9	3	3	4	148	373
2016	1	1	0	0	17	79	567
2017	3	1	0	1	24	73	441
2018	1	0	0	1	30	78	320
2019	4	0	0	0	33	71	421
2020	1	1	0	0	21	56	621

A korábbi évekkkel ellentétben a gyommentesítésre kötelezést már nem a közterület-felügyelet, hanem a Városfejlesztési és Városüzemeltetési Osztály környezetvédelmi referense kezdeményezte. Ezen eljárások során a közterület-felügyelet az elsődleges adatrögzítést, és információ beszerzést végezte.

A hulladékká vált járművekkel kapcsolatban sajnos csak kisebb csökkenés tapasztalható. Ez a szám az iktatott ügyeket tartalmazza, azonban a külföldi rendszámú gépkocsikkal gyakorlatilag továbbra is tehetetlenek.

A lakossági bejelentések túlnyomó többsége a zöld számra érkezik. A bejelentések száma havonta változó. Minden esetben reagálnak rá és ha kell akkor a szükséges intézkedést megteszik. Rendszeresen kapnak nem az önkormányzatot érintő bejelentéseket, ezekkel a bejelentésekkel megkeresik az intézkedésre jogosult szervezet a megoldás érdekében.

2.6 Környezetvédelem és illegális hulladék lerakás

Komárom városában több évtizede működik a szervezett hulladékszállítás, ennek ellenére a település több területén kialakultak illegális hulladéklerakók. Utak mellett, erdősebb városszéli részeken sajnos még mindig napi problémát jelent az illegális szemétkerakás, amely komoly környezeti károkat is okoz, ha olaj, festék vagy vegyi anyagok kerülnek a termőföldbe vagy a talajvízbe. Az elhagyott szemét a környezetet szennyezi és súlyos közegészségügyi veszélyeket rejt magában. A műszaki védelemmel nem rendelkező szemétkerakóból kijutó anyagok a talajvízbe jutnak és azt hosszú időre elszennyezik. A hulladékok szerves anyagainak bomlása során jellegzetes bűzös gázok keletkeznek, amelyek nagy távolságban is érezhetők és kellemetlené teszik a környezetet.

Egy település környezetvédelmi megítélésében jelentős szerepe van a köztisztaságnak. A településen élő és az ide látogató ember számára is a legszembeütőbb a közterületek tisztasága, a zöldterületek gondozottsága, a közutak állapota. A város környezetének rendezettsége, tisztasága növeli az ott élők komfortérzetét, esztétikusabb életteret biztosít.

A Komáromi Városgazda Nonprofit Kft. feladata a város kezelésében lévő közterületek, az autóbusszvárók takarítása, tisztántartása, közutak, járdák, valamint egyéb közterületek gépi- és kézi seprése, locsolása, illetve a közterületeken elhelyezett hulladékgyűjtők ürítése, meghatározott járatterv szerint. A város belterületein az utcák alapvetően tiszták, a közterületek tisztántartását a Komáromi Városgazda Nonprofit Kft. megfelelően végzi.

A Komáromi Városgazda Nonprofit Kft. 2018-ban illegálisan elhelyezett hulladékot szállított el a Csokonai garázsorról, az Újszállási utca széléről, az Ácsi útról, a Posta rétről, az Öreghegyről, a Gravecz dülőről, a Mocsai útról, a Lengyár garázssorról és a Tatai útról. 2019-ben egy pályázat segítségével mintegy 337 m³ illegális hulladékot számoltunk fel, 10 önkormányzati területről. 2021-ben 600 m³ illegális hulladék összetakarítására került sor. Továbbá a Komáromi

Városgazda Nonprofit Kft. a közterület takarítása során is nagyobb mennyiségű hulladékot gyűjtött össze a város közterületeiről, mint a korábbi években. A hulladékok összegyűjtése jelentős mértékben lefoglalja a Komáromi Városgazda Nonprofit Kft. humán erőforrás kapacitáit, és hatalmas költséget is jelent. A takarításra fordított időt és pénzt akár a város szépítésére is fordíthatná. Az önkormányzat évente tíz millió forintot meghaladó összeget fordít az illegálisan elhelyezett hulladék felszámolására, az utólag vagy nem a lomtalanítás idejében közterületre kihelyezett lomok, veszélyes hulladékok elszállíttatására, a nem megfelelően kihelyezett zöldhulladék elszállíttatására.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 196. § (1) bekezdés a) pontja értelmében, aki a közterületet, a közforgalom céljait szolgáló épületet, vagy a közforgalmú közlekedési eszközt beszennyezi, szabálysértést követ el.

Az illegális hulladéklerakás bűncselekményi kategóriát is kimeríthet, amely esetben a cselekmény akár szabadságvesztéssel is büntethető. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 248. § (1) bekezdése értelmében, aki nyilvántartásba vétel vagy bejelentés nélkül, illetve engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve végez hulladékgazdálkodási tevékenységet, vagy hulladékkal más jogellenes tevékenységet végez és az alkalmas az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A törvény (2) bekezdése alapján, arra a célra hatóság által nem engedélyezett helyen az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére alkalmas vagy jelentős mennyiségű hulladékot elhelyez, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

- a) veszélyes hulladéokra,
- b) különösen jelentős mennyiségű hulladékra, vagy
- c) különös visszaesőként követik el.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény szerint hulladék mindaz, amit a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 2. § (1) bekezdés 23. pontja alapján hulladék: bármely anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles.

Az illegális hulladéklerakással kapcsolatosan közigazgatási eljárás is lefolytatható a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény alapján. 2021. február végén jelent meg a közlönyben a törvény módosítása, melyből látható, hogy a jogalkotó jelentős szigorító lépéseket vezetett be az illegális hulladéklerakás megelőzése és szankcionálása érdekében. Az eljáró hatóság már nem a jegyző, hanem létrehozta a hulladékgazdálkodási hatóságot.

A törvény módosításával a hulladékkal való rendelkezés legfontosabb kérdései – elsősorban az illegális hulladéklerakás elleni fellépés érdekében – végre szabályozásra kerültek.

A módosítás szerint a hulladék tulajdonjogát másra átruházni kizárólag jogszabály szerinti feltételekkel lehet. A feltételeknek nem megfelelő hulladékátadás, -átruházás nem eredményez tulajdonváltást, a hulladék eredeti tulajdonosa és az átvevő birtokos egyetemlegesen felelős a hulladékkezelésért. Nagyon fontos előírás az átruházni szándékozó és a tényleges birtokos egyetemleges felelősségének a bevezetése.

További lényeges előírás, hogy a hulladék tulajdonjogával felhagyni nem lehet. Ezzel együtt jelentősen módosultak és szigorodtak a hulladék jogellenes elhelyezésére vonatkozó előírások. Hulladéktól megválni csak kijelölt vagy arra fenntartott helyen, a környezet veszélyeztetését kizáró módon lehet. Nem mentesül a hulladék birtokosára, illetve tulajdonosára vonatkozó szabályok alól az, aki a birtokában, illetve a tulajdonában lévő hulladéktól nem a törvényben meghatározott kötelezettségek teljesítésével válik meg. Az ingatlan tulajdonosát immár felelősség terheli az illegális hulladéklerakás vagy elhagyás megelőzéséért is!

Az ingatlanon más által, az ingatlantulajdonos hozzájárulása nélkül, ellenőrizetlen körülmények között elhelyezett vagy elhagyott hulladék elszállításának és kezelésének kötelezettsége – a hulladékgazdálkodási hatóság bírságot, valamint kötelezést megállapító közigazgatási hatósági döntésének véglegessé válásától számított tizenöt napon belül – a hulladék tulajdonosát vagy korábbi birtokosát terheli.

Ha a tulajdonos vagy a korábbi birtokos ismeretlen, az elhagyott hulladék felszámolásának kötelezettsége – ellenkező bizonyításig – azt az ingatlantulajdonost terheli, akinek az ingatlanán a hulladékot elhelyezték vagy elhagyták.

Az elhagyott hulladék felszámolására kötelezett személy a kötelezést megállapító közigazgatási hatósági döntés véglegessé válásától számított tizenöt napon belül köteles gondoskodni a hulladék ingatlanról történő elszállításáról, és az elszállítás tényét igazolnia kell a hulladékgazdálkodási hatóság ingatlan fekvése szerint illetékes területi szervénél az átvevő által jogszabály szerint kiállított, teljes bizonyító erejű magánokirattal. A hulladékgazdálkodási hatóság a döntést közérdekből azonnal végrehajthatónak nyilváníthatja. A hulladék felszámolásával összefüggésben felmerülő költségek a kötelezettet terhelik.

A kötelezettet terhelő, meg nem fizetett hulladékgazdálkodási bírság adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. Ha a köztartozásnak az adók módjára történő behajtása eredménytelen, természetes személy kötelezett esetén a meg nem fizetett közigazgatási bírság helyébe ötezer forintként hat óra közérdekű munkát kell meghatározni.

2.7 Család-, gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermek- és ifjúságvédelem bűnmegelőzésben betöltött szerepét egyre inkább indokolja a gyermek- és fiatalok bűnelkövetők magas száma és a fiatalok körében jelenlévő drogprobléma. A kiskorúak nemcsak elkövetői, hanem áldozatai is a bűnözésnek. Napjainkban előtérbe került a családon belüli erőszak problémája, de nemcsak a gyermekek, hanem a nők és az idősek is szenvednek el bántalmazást abban a közösségben, amely védelmet hivatott nyújtani számukra.

A családon belül jelentkező működési zavarok, a nem megfelelő szocializáció, a szülők deviáns életvitele és a megfelelő nevelési módszerek hiánya megnehezíti a gyermek társadalomba való beilleszkedését, a társadalmi normák elsajátítását, követését. Ezért is különösen fontos a családok támogatása, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, a bántalmazás, elhanyagolás, működési zavarok időben történő felismerése és korai beavatkozással a gyermekek veszélyeztettségének megszüntetése.

A Komáromi Tám Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény 2016. január 1-től egy szervezeti és szakmai egységben – családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás integráltan – működik. Települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény által meghatározott *gyermekjóléti szolgáltatási*, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény által meghatározott *családsegítési* tevékenységet foglalja magában.

2016. január 1-től jogszabályi kötelezettség a család- és gyermekjóléti szolgálaton kívül a járás egészére kiterjedő ellátási területű, ún. család- és gyermekjóléti központ működtetése is.

Intézményi szinten intézményvezető látja el a vezetői feladatokat. A család- és gyermekjóléti intézményen belül a feladat-megosztás a központ és a szolgálat feladatait ellátó önálló szakmai egységek között áll fenn.

Mindkét szakmai egység külön szakmai vezetővel rendelkezik.

Az Intézmény a jogszabályi előírásoknak megfelelően egyetemi vagy főiskolai végzettségű, egy, vagy többdiplomás dolgozókkal, illetve két OKJ felsőfokú végzettségű szociális asszisztenssel látja el feladatait. Státuszainak száma 2020-ban 23 fő volt. Ebből 1 pszichológus státusz egész év során betöltetlen maradt, amivel a betöltésre irányuló kísérletek megfelelő iskolai végzettségű és a munkaköri feladatok ellátására alkalmas jelentkező hiányában sikertelenek voltak.

2.7.1 A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátási területe, szakmai létszáma

Szolgálathoz tartozó települések (megállapodás alapján): Komárom, Mocsa, Kisigmánd

A szolgálat szakmai dolgozói létszáma:

2020. dec. 31-én:

1 fő szakmai vezető, aki egyben az intézményvezető helyettes

4 fő családsegítő

1 fő szociális asszisztens

1 fő családsegítő év közben távozott, az ő státusza jelenleg nincs betöltve

2.7.2 A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe, szakmai létszáma

Járásba tartozó települések: Komárom, Mocsa, Kisigmánd, Almásfüzitő, Csém, Ács, Nagyigmánd, Bábolna, Bana

Létszámok alakulása a központban:

1 fő szakmai vezető

5 fő esetmenedzser

1 fő szociális diagnózis felvételi esetmenedzser

6 fő óvodai és iskolai szociális segítő

1 fő szociális asszisztens

1 fő tanácsadó (pszichológiai tanácsadó) álláshely betöltetlen maradt.

2.7.3 Gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszer

A család-és gyermekjóléti központok járási szintű feladatrendszerében jelzőrendszeri tanácsadók dolgoznak, feladatuk a járás településein folyó észlelő-és jelzőrendszeri munka koordinálása, szakmai támogatás nyújtása az érintetteknek. Településünkön ezt a feladatot 1 fő jelzőrendszeri tanácsadó látja el.

A gyermekek jólétének többoldalú biztosítása és megóvása azonban multidiszciplináris feladat. A szociális szakterületen dolgozónak kiemelt szerepe van ugyan, de elengedhetetlen olyan más területen dolgozó szakemberek együttműködése is, akik a gyermekekkel valamilyen módon kapcsolatba kerülnek.

A gyermekekkel és fiatalokkal napi kapcsolatban álló, velük foglalkozó szakemberek között a hatékonyabb működés egyik feltétele a rendszeres, kétoldalú együttműködés. A konferenciák és szakmai találkozók során sorra veszik azokat a lehetőségeket, melyekkel javítani lehetne

ezen. A gyermekvédelmi törvény nevesíti azokat az intézményeket és szakembereket, akik a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat látnak el annak érdekében, hogy a veszélyeztettség megelőzhető, illetve megszüntethető legyen. Olyan szakemberekről és intézményekről van szó, akik bármiféle kapcsolatba kerülnek a gyermekekkel és családjaikkal munkájuk során. A törvény számukra jelzési és együttműködési kötelezettséget ír elő.

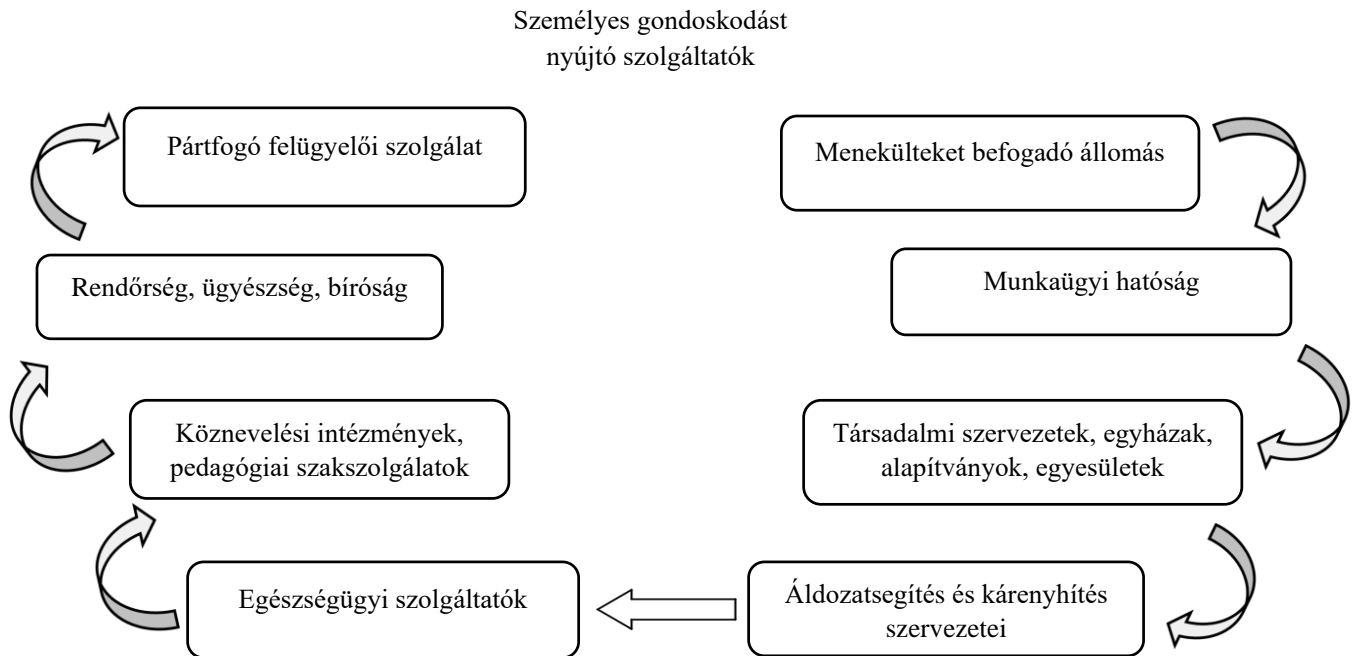
A gyermekvédelmi észlelő-és jelzőrendszert *a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény* hívta életre. A tagok feladata, hogy amennyiben a gyermek veszélyeztetését, bántalmazását, rossz bánásmódban részesítését észlelik, a gyermekjóléti intézményhez kell fordulniuk, mint az észlelő-és jelzőrendszer működtetőjéhez. A jelzőrendszeri tagok kötelesek jelzéssel élni a gyermekek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmény felé. Bántalmazás, súlyos elhanyagolás, vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok, illetve tényező esetén hatósági eljárást kezdeményezhetnek.

A gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása kapcsán érkezett jelzéseket a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató és a gyámhivatal kérelem hiányában is zártan kezeli. A jelzőrendszeri tagok a jogszabályi előírások alapján kötelesek együttműködni és tájékoztatni egymást. A kölcsönös együttműködés és tájékoztatás mellett fontos, hogy a jelzőrendszeri tagok tisztában legyenek egymás feladataival, kötelezettségeivel, szolgáltatásaival, illetve kompetenciáival.

A gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagok a következők:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet, és
- a gyermekjogi képviselő.

Az alábbi ábra bemutatja a fenti szervek együttműködését.

A jelzőrendszeri tagok kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatónál (család- és gyermekjóléti szolgálat, központ). Egyúttal hatósági eljárást kötelesek kezdeményezni gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, vagy más, súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén a gyámhivatalok vagy a rendőrség megkeresésével.

A jelzőrendszer tagjai a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztettség megelőzése és megszüntetése érdekében kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni. Az együttműködés keretében a jelzőrendszeri tagok a család- és gyermekjóléti szolgáltató kérésére többek között kötelesek részt venni esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon és konzultációkon, szakértelmükkel támogatva az eset megoldását.

2.7.4 Gyermekvédelmi jelzések a Komáromi Járásban

A Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekjóléti Intézmény felé 2020-ban tett összes jelzés megoszlását mutatja az alábbi táblázat a jelző intézmény típusa szerint (a Szolgálat és a Központ intézményegységhez összesen):

Jelző intézmény, szervezet, személy	2020. évi jelzések	
	0-17 évesekkel kapcsolatos jelzések száma (db)	Nagykorú személyekkel kapcsolatos jelzések száma (db)
Egészségügyi szolgáltató	35	0
ebből védőnő	20	0
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	200	2
ebből család-és gyermekjóléti szolgálat	135	2
ebből család-és gyermekjóléti központ	33	0
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	3	0
Átmeneti gondozást biztosítók	7	0
Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	0	0
Köznevelési intézmény	92	3
Rendőrség	14	0
Ügyészség, bíróság	6	2
Pártfogó felügyelői szolgálat	13	0
Egyesület, alapítvány, egyház	0	0
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	0	0
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	21	3
Önkormányzat, jegyző	2	3
Járási hivatal gyámhivatala	436	1
Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró megyei kormányhivatal	8	0
Összesen	837	14

A járásban működő települési Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok felé 2020-ban tett jelzések megoszlása a jelző intézmény típusa szerint:

Jelző intézmény, szervezet, személy	2020. évi jelzések	
	0-17 évesekkel kapcsolatos jelzések száma (db)	Nagykorú személyekkel kapcsolatos jelzések száma (db)
Egészségügyi szolgáltató	18	2
ebből védőnő	13	0
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	16	0
ebből család-és gyermekjóléti szolgálat	9	0
ebből család-és gyermekjóléti központ	7	0
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	0	0
Átmeneti gondozást biztosítók	5	0
Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	0	0
Köznevelési intézmény	80	0
Rendőrség	5	0
Ügyészség, bíróság	0	0
Pártfogó felügyelői szolgálat	0	0
Egyesület, alapítvány, egyház	3	0
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	0	0
Állampolgár, gyermek és felnőtt érdekeit képviselő társadalmi szervezet	17	0
Önkormányzat, jegyző	6	0
Járási hivatal gyámhivatala	10	0
Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró megyei kormányhivatal	0	0
Összesen	189	2

A jelzések megoszlása vonatkozásában a fenti adatokból egyértelműen megállapítható, hogy az oktatási-nevelési intézmények élnek leginkább jelzési kötelezettségükkel. A jelzések típusa és tartalma szerint a legtöbb jelzés a magas fokú és halmozódó iskolai hiányzásokról, magatartás-problémás tanulókról szól és egyre több a súlyos, disszociális tüneteket produkáló gyermek. Az iskolai kihágásokat követik a kapcsolati, családi kapcsolati zavarok, a deviáns magatartásformák (mint pl. szabálysértés, normaszegés, garázdaság), illetve a környezeti zavarok, a higiénés és lakhatási hiányosságok.

A közoktatási intézmények után az egészségügyi szolgáltatók közül a védőnők éltek a 2020. évben több gyermekvédelmi jelzéssel, többük elhanyagolási problémákat azonosított. Az átlagosnál több az ún. „költözködő, vándorló család”, akiket a gondozási folyamat során a személyes gondoskodást nyújtó intézmények gyakorta átadnak egymásnak, az esetátadás az éven belül akár többször is előfordult, ami megnehezíti a problémák kezelését.

Akadnak olyan szolgálatok, ahol a tavalyi évben nem, vagy csak elenyésző arányban érkezett jelzés az észlelő-és jelzőrendszerből.

2.8 Idősvédelem

A kormány 2013-ban fogadta el a nemzeti bűnmegelőzési stratégiát, amelyben kiemelt szerepet kapott az időskorúak védelme; a mai napig az időskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények megelőzése a tanács egyik legfontosabb feladata.

A társadalmak többsége nem megfelelő módon bánik idős tagjaival. Gyakori a velük való durva bánásmód, a pszichés és fizikai bántalmazás, sokukat elhanyagolják, vagy anyagi kárt okoznak nekik, és (nőknél) előfordul a szexuális erőszak is. A kiszolgáltatott időseket otthonukban, családjuk körében éppúgy érhetik atrocitások, mint a szociális vagy egészségügyi intézményekben. Egy uniós felmérés szerint az idősekkel való durva, türelmetlen, sértő bánásmód általában nem szándékos, az ilyen magatartást tanúsítók többsége csak türelmetlen, stresszes, és nem tudja, valójában hogyan kellene kezelni az időskorúak problémáit. Az emberhez méltatlan bánásmód elszenvetői általában magatehetetlen, testi vagy pszichés betegségben szenvedő idős személyek.

Magyarországon az időskorúak sérelmére elkövetett cselekmények legnagyobb része vagyon elleni bűncselekmény. Ezek közül is elsősorban lopás (alkalmi lopás, zseblopás, betöréses lopás, besurranásos lopás, trükkös lopás, pénzváltásos lopás, kórházi lopás) csalás, sikkasztás és rablás áldozatává válnak e korosztály tagjai.

Annak ellenére, hogy számos bűnözői csoportot felszámolt a rendőrség, újabb módszerekkel próbálkoznak a bűnözők. Míg korábban készpénzt és ékszereket kértek, most már banki utalásra is megpróbálják rávenni az időseket. Az időskorúak megtévesztésére szerveződött bűnözői körök által elkövetett unokázós csalások során a csalók a bűncselekmények elkövetésére ugyanazt a módszert használják.

Az elkövetők a bűncselekmények során azt használják ki, hogy az áldozatok jószívűek, hiszékenyek, egyedül élnek, hatékony védekezésre képtelenek. Az óvatlanság, túlzott bizalom még mindig gyakori áldozati magatartás. Az idős emberek korukból, egészségi állapotukból, életmódjukból, szokásaikból, hiszékenységből adódóan könnyebben megtéveszthetőek. Az idősök érzékenyebben reagálnak a bűnügyi helyzet változásaira, így sajátos helyzetük miatt jobban igénylik a szolgáltató gondoskodását. Az idős emberek biztonsága nagyon sok esetben nem pénz, sokkal inkább óvatosság, odafigyelés, közösségi törődés kérdése.

Magyarországon minden ötödik ember betöltötte már a hatvanadik életévét, vagyis a lakosság egészségét tekintve az idősök aránya már ma is eléri a húsz százalékot. Magyarország demográfiai mutatóinak jellemzői: az öregedő és fogyó népesség, a nők arányának előretörése, a növekvő férfihalandóság, a nők körében gyarapodó krónikus betegségek, az erősödő rászorultság, a regionális különbségek, az egészség és az életminőség szempontjából a lakosság egyes rétegei közötti éles különbségek. A felsoroltak következményeiként a ma idős korba lépőkre jellemzően kevesebb gyermek/unoka jut, mint elődeikre, kisebb a rokonságuk, és ennek egyenes következménye, hogy a későbbi életévekben várhatóan bekövetkező fizikai/szellemi állapotromlásuk miatti kényszerhelyzetben ápolásuk is csupán egy, esetleg két személyre hárul majd. A hatvan éven felülieknek számolniuk kell a különféle betegségek jelentkezésének a kockázatával, így egyre gyakrabban szorulnak ápolásra. A megfelelő színvonalú időskori életminőség megtartásához mindenképpen figyelembe kell venni, hogy az öregedés folyamatának sebessége egyénenként változó, amely többek között függ a genetikai adottságoktól, a szociális/társadalmi helyzettől, a lakókörnyezet minőségétől és számtalan egyéb szemponttól egyaránt. Olyan következményekkel kell számolni, melyek miatt az idősödők és idősök egészségügyi és szociális ellátásnak költségei soha nem látott mértékben, rohamosan nőnek.

A segítő programokban résztvevőknek figyelemmel kell lenniük arra, hogy az általuk alkalmazott módszerek, technológiák a gyakorlatban hasznosíthatók legyenek, és az idős emberek szükségleteihez, otthoni környezetükhöz alkalmazkodjanak. Stratégiai cél, hogy az idősök minél tovább tudjanak aktívak és függetlenek maradni, minden idős ember megfelelő szolgáltatáshoz juthasson, és biztonságban érezhesse magát. Az állami védőháló mellett álljon rendelkezésre az öngondoskodás minél többfajta lehetősége. Olyan társadalmi részvételi aktivitás szükséges, amely széles lehetőségeket kínál a munkából, a cselekvésekből, a kreativitásból, az örömmel végzett bármiféle tevékenységből, biztosítva a társadalmi részvételt, és ennek nyomán az idősekről alkotott szemlélet pozitív változását idézi elő.

2.9 Áldozatsegítés

Minden társadalomban vannak olyan személyek, akik nem tartják be az emberi együttélés szabályait, esetenként súlyosan megsértik azokat, bűncselekményeket követnek el. A büntetőpolitika évezredek óta elsősorban az elkövető ellen fordult, fő célja az elkövetett deliktum megtorlása volt. Az áldozatokkal való foglalkozás kezdetei csak a XX. századra tehetőek, amikor a pszichológia fejlődésével feltárták az őket ért sérelmek komoly lelki hatását. Kiemelték azt is, hogy a bűncselekmények ismertté válásának, illetve látenciájának és a büntetőeljárás sikerének alakulásában jelentős szerepe van az áldozatnak.

Az áldozatok feljelentése nélkül a legtöbb bűncselekmény nem jutna a hatóságok tudomására, a legtöbb bűncselekmény elkövetőjének kilétére nem derülne fény az ő együttműködésük nélkül, és nem lenne lehetőség a büntetőeljárás lefolytatására, az elkövető számonkérésére. Ezért világszerte rámutattak arra, hogy az áldozatok helyzete és megítélése változtatást igényel.

Ennek a felismerésnek az eredményeként jelentek meg azok a társadalmi kezdeményezések, melyek az áldozattá vált emberek segítségét tűzték ki célul. Az áldozattámogató szervezetek létrejötté a nyugat-európai társadalmakban szorosan összefüggött azokkal az önkéntes, karitatív és független, nonprofit jellegű tevékenységekkel, amelyek az egészségügy, a szociális gondoskodás, az oktatás területén a XX. század második felében mozgalom jelleget öltöttek.

A kriminálpolitika napjainkra már felismerte, hogy az elkövetők alapvető emberi jogainak betartása mellett az áldozatok jogait is biztosítani kell. Az állam áldozatpolitikai feladatai, ezen belül áldozatsegítési kötelezettsége is, egyrészt az állami büntetőhatalom monopóliumából, másrészt a bűnmegelőzés alapjogi céljából és az állam azon kötelezettségéből ered, amely szerint az alapvető jogok tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelezettsége. Az állam alapjogvédelmi kötelezettsége magában foglalja, hogy pozitív intézkedésekkel gondoskodik az érvényesülésükhöz szükséges feltételek kialakításáról. Az állam nem lehet tétlen az olyan helyzetekkel szemben, amelyek az alapjogokat sértik, ilyen esetekben az összes rendelkezésre álló eszközzel mindig fel kell lépnie.

A kriminálpolitika részeként ma már az állam az elkövetők megbüntetése mellett lehetővé teszi, hogy más szempontok is érvényesüljenek, többek között a megelőzés és a helyreállítás.

A helyreállító igazságszolgáltatás koncepciója azt jelenti, hogy elfogadjuk a bűncselekmény következtében sértetté, áldozattá vált személyek jogos igényét arra, hogy megváltozott élethelyzetükben segítséget kapjanak. Az áldozat innentől kezdve már nemcsak egy speciális, az esetről közvetlen ismeretekkel rendelkező tanú, hanem olyan személy, akinek érzelmi, pszichikai, fizikai, végső soron anyagi rehabilitációja, társadalmi integrálása az egész közösség érdekében áll. Napjaink kriminálpolitikájának éppen ezért kiemelt feladata a bűnözés okozta káros hatások csökkentése és a bűncselekményeket elszenvedő személyek társadalmi, erkölcsi és anyagi sérelmeinek enyhítése, amellyel az állam kifejezésre juttatja, hogy a társadalom, a közösség szolidáris az áldozatokkal.

Az áldozatsegítés során nem szabad szem elől téveszteni a prevenciós vonatkozásokat sem. A vizsgálatok és felmérések ugyanis egybehangzóan azt jelzik, hogy aki bűncselekmény áldozatává vált, a jövőben nagyobb eséllyel lesz újabb, azonos vagy más típusú bűncselekmény áldozata, mint az, aki még nem volt sértett.

A jól működő áldozatpolitika nem csak a bűncselekmények áldozatai számára jár előnyökkel, a társadalom egésze számára is hasznos, hiszen általa hosszú távon csökkenhet a bűnözésre, az egészségügyi és a szociális ellátórendszerre fordított kiadások összege, az áldozattá válás kockázata, nőhet a feljelentési hajlandóság, javulhat az igazságszolgáltatás működésének hatékonysága.

Az áldozatsegítés célja, hogy a társadalmi szolidaritás és méltányosság elve alapján az áldozatok társadalmi, anyagi, erkölcsi sérelmei enyhüljenek.

A bűncselekmények és tulajdon elleni szabálysértések áldozatai számára biztosítja, hogy felvilágosítást kapjanak jogaikról, lehetőségeikről, érzelmi támogatásban részesüljenek, segítséget kapjanak érdekeik érvényesítéséhez, jogi segítségnyújtásban részesüljenek, szükség esetén akár ügyvédet is biztosítva. Azonnali pénzügyi segélyben részesülhetnek a bűncselekmény következtében kialakult krízishelyzet fennállása esetén. A személy elleni erőszakos bűncselekmények súlyos sérültjei és halálos áldozataik hozzátartozói mindezen túl állami kárenyhítést is igényelhetnek. Az áldozatsegítő eljárások illeték- és díjmentesek.

3. Lakossági elégedettségi felmérés

Komárom Város Önkormányzata Közbiztonsági- és Bűnmegelőzési Konceptiója elkészítését az érintett szervezetek, intézmények vezetőivel, képviselővel folytatott több alkalmas egyeztetés előzte meg. Az egyik kerekasztal megbeszélés során vetődött fel egy lakossági elégedettségi felmérés elkészítése.

3.1 A kutatás célja

Az elkészült vizsgálat Komárom Város Közbiztonsági- és Bűnmegelőzési Konceptiójának létrejöttéhez kíván segítséget nyújtani azzal, hogy képet ad a 16 évesnél idősebb komáromi lakosok adott témával kapcsolatos tájékozottságáról, biztonságérzetéről, a rendvédelmi és a bűnmegelőzéshez kapcsolódó tevékenységet végző szervezetek munkájával való elégedettségének mértékéről, a bűnmegelőzéssel kapcsolatos attitűdjeikről, esetleges igényeiről.

3.2 A kutatás módszere, mintája

A kutatás kvantitatív módszerrel zajlott 2020 szeptemberében és októberében a város 16 év feletti lakosságának körében, a lakóhelyre (lakott városrészre) nézve reprezentatív 227 fős mintán.

Az adatfelvétel módszere kérdőíves vizsgálat volt, amelyre részben (159 esetben) a Survio kérdőívszerkesztő és lekérdező rendszeren keresztül online lekérdezéssel, részben (68 esetben) pedig személyes lekérdezéssel, papíralapú (P2P), átlagosan 20-25 perc alatt kitölthető kérdőívekkel került sor. Részben a lekérdezés módjára (túlnyomórészt online-módszer) vezethető vissza, hogy a minta kizárólag a lakott városrészre nézve tekinthető reprezentatívnak, mivel a rosszabb anyagi körülmények között élők nem feltétlenül rendelkeznek internetes térben használható eszközzel vagy internet-eléréssel.

A vizsgálathoz használt kérdőív (1. sz. melléklet) kifejezetten e célra készült online és papíralapú, a lekérdezés sajátosságaihoz alkalmazkodó formátumban. A kérdőív 29 kérdésből 1 kérdés nyílt kérdés (ahol a válaszlehetőségek előre nem kerültek meghatározásra), amelyeknél

a válaszadók arra kaptak lehetőséget, hogy megfogalmazzák a bűnmegelőzéssel, közbiztonsággal kapcsolatos olyan véleményüket, javaslatukat, melyet a kérdőív esetlegesen nem érintett.

A kérdőív további 28 kérdése zárt típusú volt, ezeknél alternatív vagy szelektív feleletválasztós kérdést, illetve skálaalapú minősítési sorrendet használtunk. A kérdőívek feldolgozása számítógéppel történt. A válaszadóknak minden kérdésnél volt lehetőségük arra, hogy mellőzzék a válaszadást, néhány kérdésnél pedig külön válaszlehetőséget jelentett, hogy a válaszadó az adott kérdésben valamilyen okból nem tud állást foglalni (utóbbi fontos információkkal szolgál arra nézve, hogy mely témák azok, amelyek inkább, illetve kevésbé érdeklik vagy mozgatják meg a város lakosságát). E dokumentumban az egyes kérdéseknél – a kérdés típusától függően – a kapott válaszok vagy a kérdésre válaszolók számát N-nel jelöltük.

A kérdőív kérdései a lakosságnak a bűnmegelőzéssel, közbiztonsági helyzettel kapcsolatos tájékozottságára, biztonságérzetére, a közbiztonsággal és a bűnmegelőzéssel összefüggő véleményére, attitűdjeire, a témában tevékenységet kifejtő szervezetek munkájának ismertségére, a munkájukkal kapcsolatos lakossági elégedettségre, valamint a kérdőívet kitöltők demográfiai és egyéb adataira vonatkoztak.

3.3 Kutatási eredmények

3.3.1 A kérdőíves vizsgálatban részt vett személyekre vonatkozó adatok

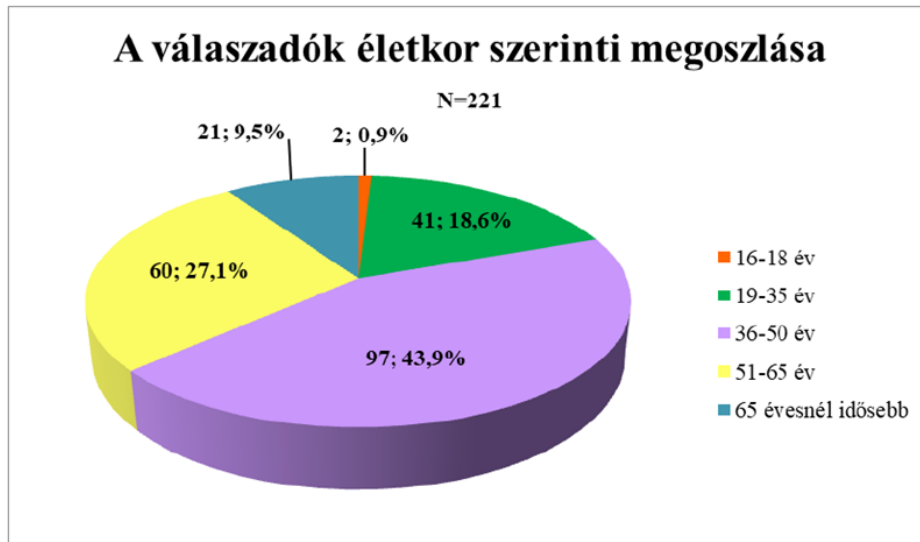
A kérdőívnek a válaszadók személyére vonatkozó kérdéseire kapott válaszokat összegezve elmondható, hogy mind online, mind pedig papíralapon többségében (168 fő, 75,7%) nők töltötték ki a kérdőívet (1. ábra).

1. ábra: A megkérdezett lakosok nem szerinti megoszlása (fő, %, N=222)

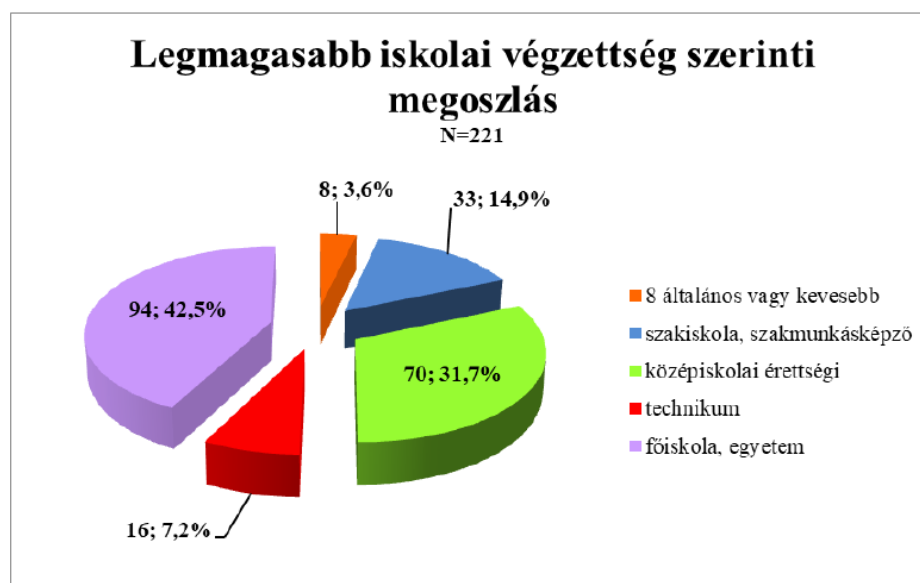
A kitöltők túlnyomó többsége (157 fő, 71,0%) az idősebb felnőttek (36 és 65 év közöttiek) csoportjába, ezen belül pedig a 36 és 50 év közöttiekhez tartozik (97 fő, az összes kitöltőre vetített arányuk 43,9%). A 35 éves kor alattiakat – különösen a 16-18 éveseket – a kérdőívvel kevésbé sikerült megszólítani, ők a megkérdezetteknek csupán 19,5%-át adják (2. ábra).

2. ábra: A válaszadók életkor szerinti megoszlása (fő, %, N=221)

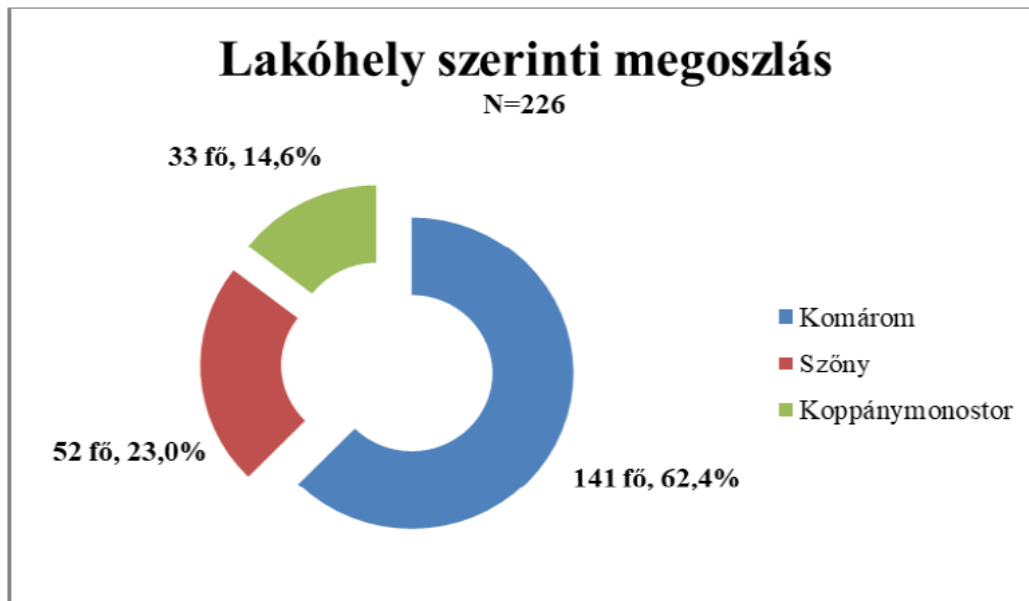

A legmagasabb iskolai végzettséget tekintve (3. ábra) megállapítható, hogy a kérdőívet kitöltők között messze felülreprezentáltak (94 fő, 42,5%) a felsőfokú végzettségűek, amely arra enged következtetni, hogy a magasabb iskolai végzettségűek nagyobb késztetést éreznek az olyan közéleti kérdések befolyásolására, mint a milyen a közbiztonság és bűnmegelőzés kérdésköre.

3. ábra: A megkérdezettek legmagasabb iskolai végzettség szerinti megoszlása (fő, %, N=221)

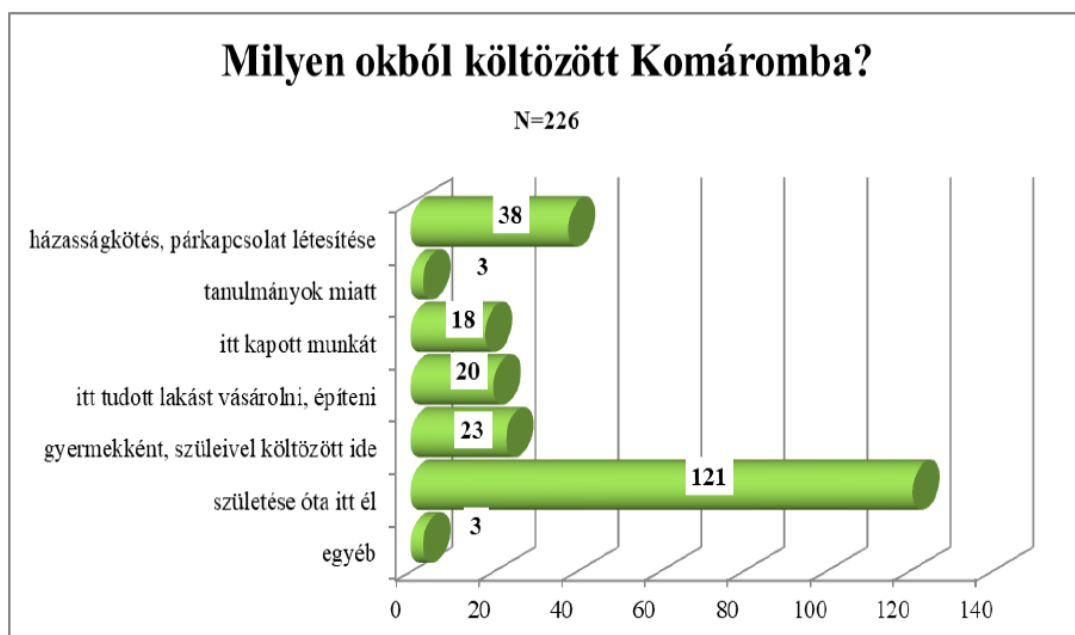
4. ábra: A megkérdezettek lakott városrész szerinti megoszlása (fő, %, N=226)

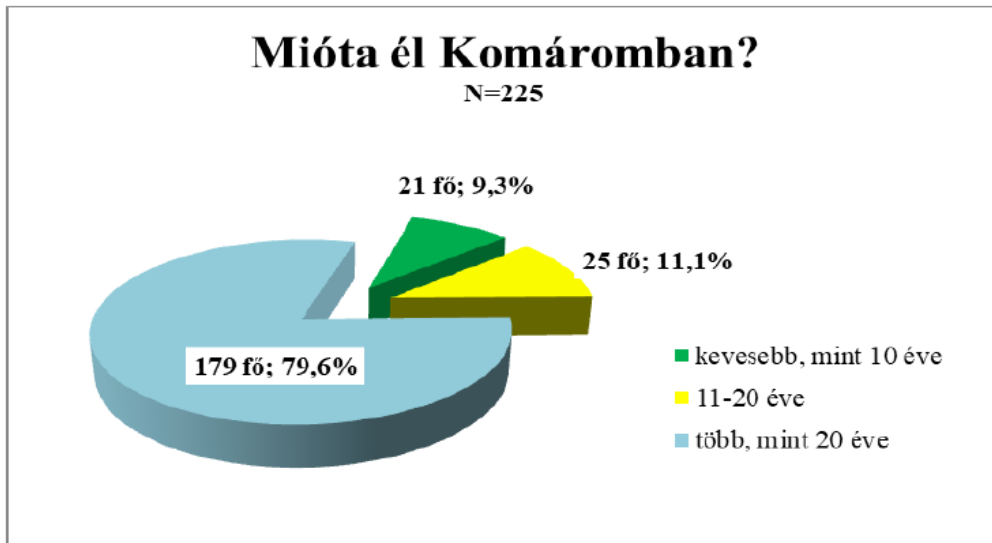
A 4. ábrából látható, hogy a kérdőívet kitöltő személyek közül (1 fő nem válaszolta meg a kérdést) 62,4% (141 fő) Komáromban, 23,0% (52 fő) Szőnyben, 14,6% (33 fő) pedig Koppánymonostoron lakik, amely tükrözi a településrészek lakosságának a város összlakosságán belüli valós arányait.

A kérdőívben rákérdeztünk arra is, hogy milyen okból, valamint mennyi ideje élnek a válaszadók a városban (5-6. ábra).

5. ábra: A válaszadók aszerinti megoszlása, hogy milyen okból költöztek a városba (fő, %, N=226)

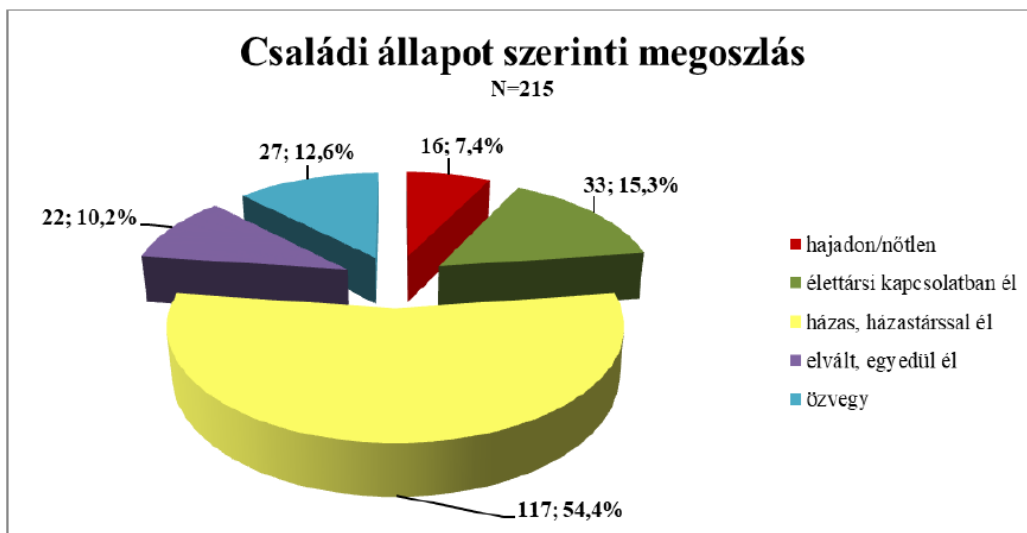

6. ábra: A megkérdezettek aszerinti megoszlása, hogy mióta élnek Komáromban (fő, %, N=225)

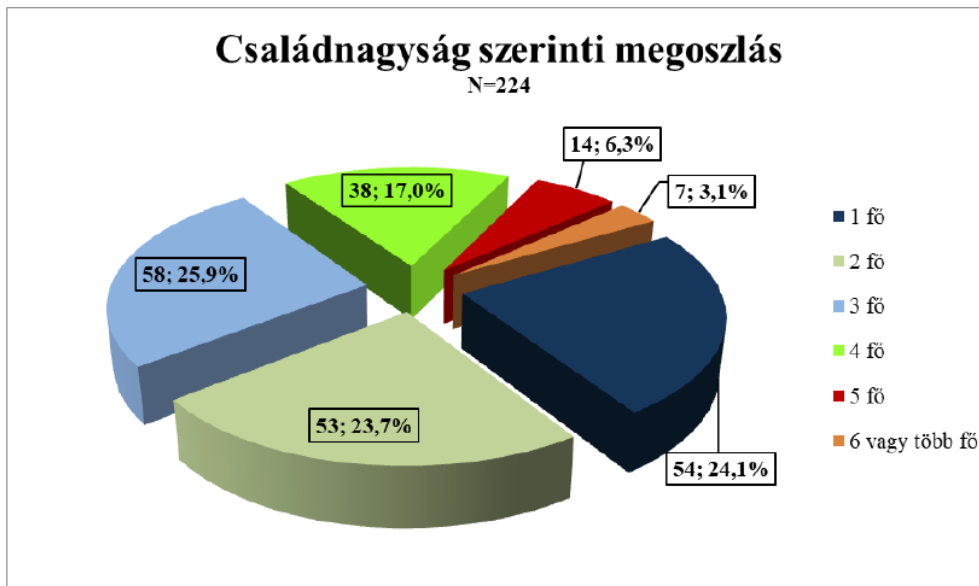
A kérdőívet kitöltők zöme (144 fő, 634%) születése vagy gyermekkorától a városban él, a legjellemzőbb felnőttkori költözési ok pedig a házasságkötés vagy párkapcsolat létesítése (38 fő, 16,8%), a könnyebb lakásvásárlás vagy -építés lehetősége (20 fő, 8,8%), valamint a munkahely miatti lakóhelyváltás (18 fő, 7,9%) volt. Ennek megfelelően a válaszadók túlnyomó többsége (179 fő, 78,9%) több mint 20 éve él a városban, a nem túl távoli múltban (legfeljebb 10 éve) a városba költözött személyek aránya pedig csak 9,3% (21 fő) volt.

7. ábra: A válaszadók családi állapot szerinti megoszlása (fő, %, N=215)

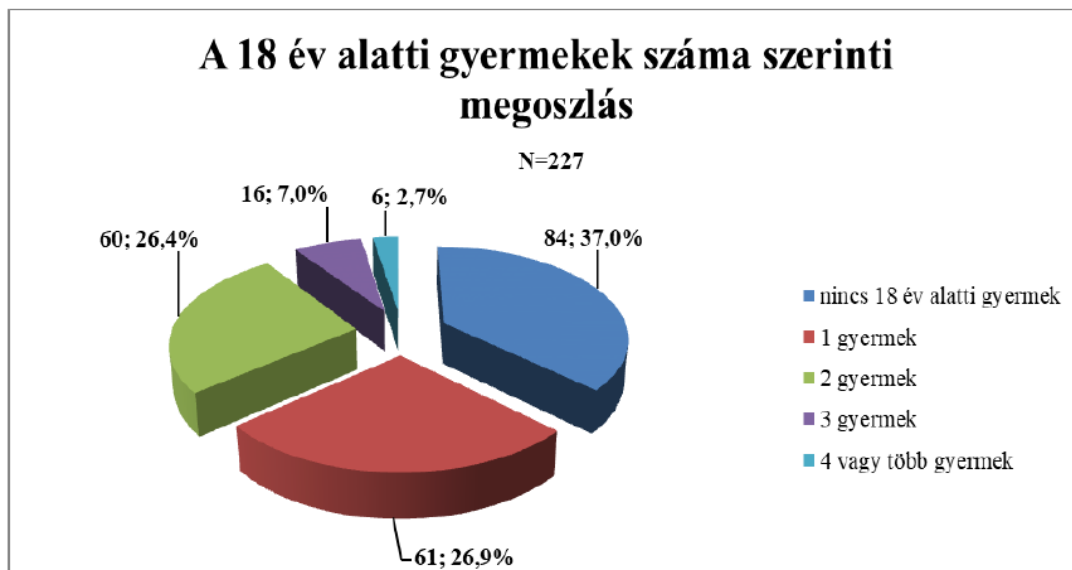

A kitöltők családi viszonyairól (7. ábra) elmondható, hogy valamivel több, mint felük (117 fő, 54,4%) olyan házas családi állapotú, aki házastársával együtt él, de jelentősebb, 10%-ot meghaladó arányt képviselnek úgy az élettársi kapcsolatban élők (33 fő, 15,4%) és az egyedül élő özvegyek is (27 fő, 12,6%), mint az egyedül élő elváltak (22 fő, 10,2%).

8. ábra: A megkérdezettek családjainak családnagyság szerinti megoszlása (db, %, N=224)

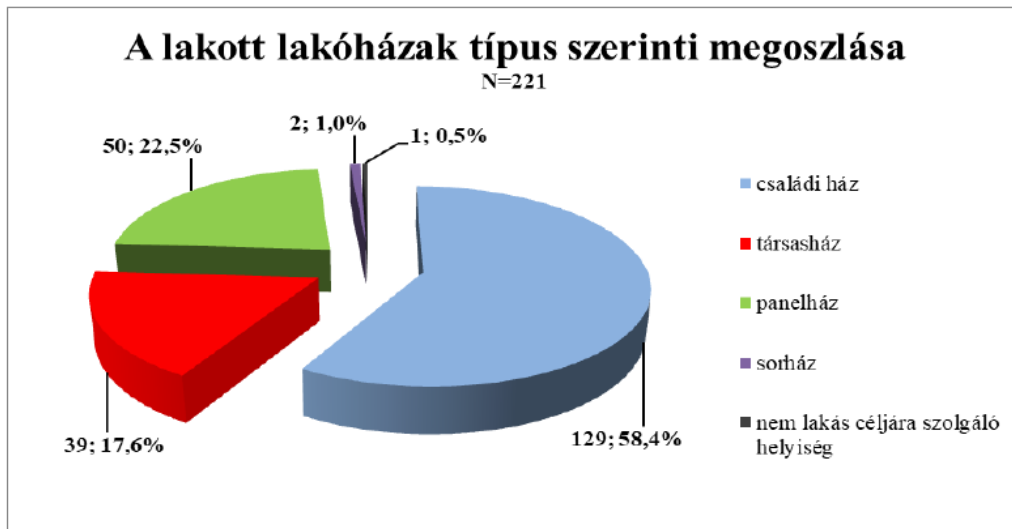

9. ábra: A családok által nevelt 18 év alatti gyermekek száma szerinti megoszlás (esetszám, %, N=227)

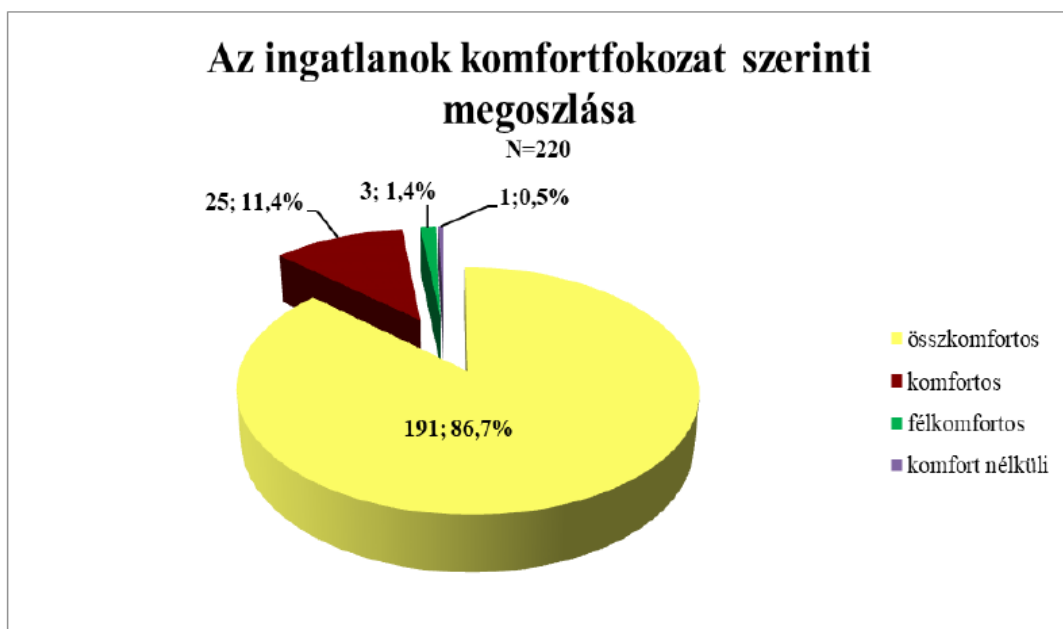
A családnagyságot és a családok összetételét vizsgálva (8-9. ábra) elmondható, hogy a válaszadók csaknem negyede (54 fő, 24,1%) él teljesen egyedül, egyszemélyes háztartásban, és csupán 9,3%-uk (21 fő) él 4 főt meghaladó létszámú családban. A válaszadók közül 84 főnek (37%-nak) nincs 18 év alatti gyermeke, vagy nem él vele közös háztartásban. A többség – hasonló arányokat képviselve – 1 vagy 2 kiskorú gyermeket nevel (61, illetve 60 fő, 26,9% és 26,4%). 4 vagy annál több kiskorú gyermek vagy fiatal csak 6 fő (2,7%) válaszadónak él a háztartásában.

10. ábra: A családok által lakott lakóházak típus szerinti megoszlása (esetszám, %, N=221)

A város településszerkezetével és a jellemző lakástípussal összhangban a kérdőívet kitöltők túlnyomórészt (129 fő, 58,4%) családi házban, kisebb, de jelentős mértékben (50 fő, 22,5%) pedig emeletes panelházban lakik (10. ábra). Ugyancsak meg kell említeni a társasházban élőket (39 fő, 17,6%), míg ezektől eltérő lakástípusban élő lakosok (sorház, nem lakás céljára szolgáló helyiség) elenyésző számban vettek részt a kérdőíves vizsgálatban.

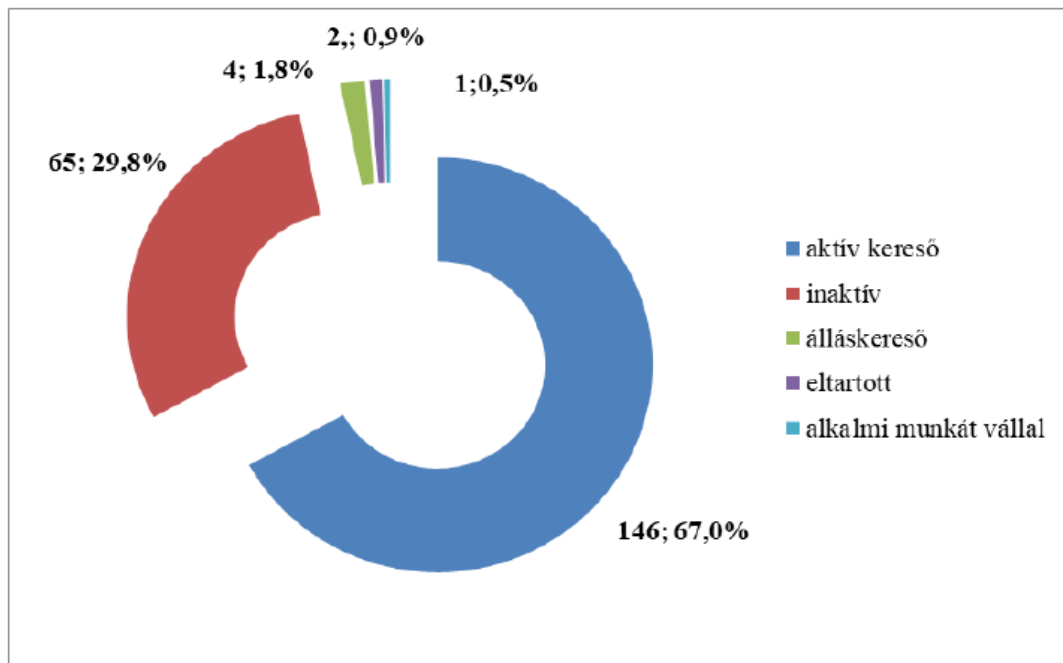
11. ábra: A családok által lakott ingatlanok komfortfokozat szerinti megoszlása (db, %, N=220)

A 11. ábrából látható, hogy a kitöltők által lakott lakások legnagyobb része összkomfortos (191 fő, 86,7%), kisebb részben (25 fő, 11,4%) komfortos, ennél alacsonyabb komfortfokozatú lakás alig szerepel a mintában.

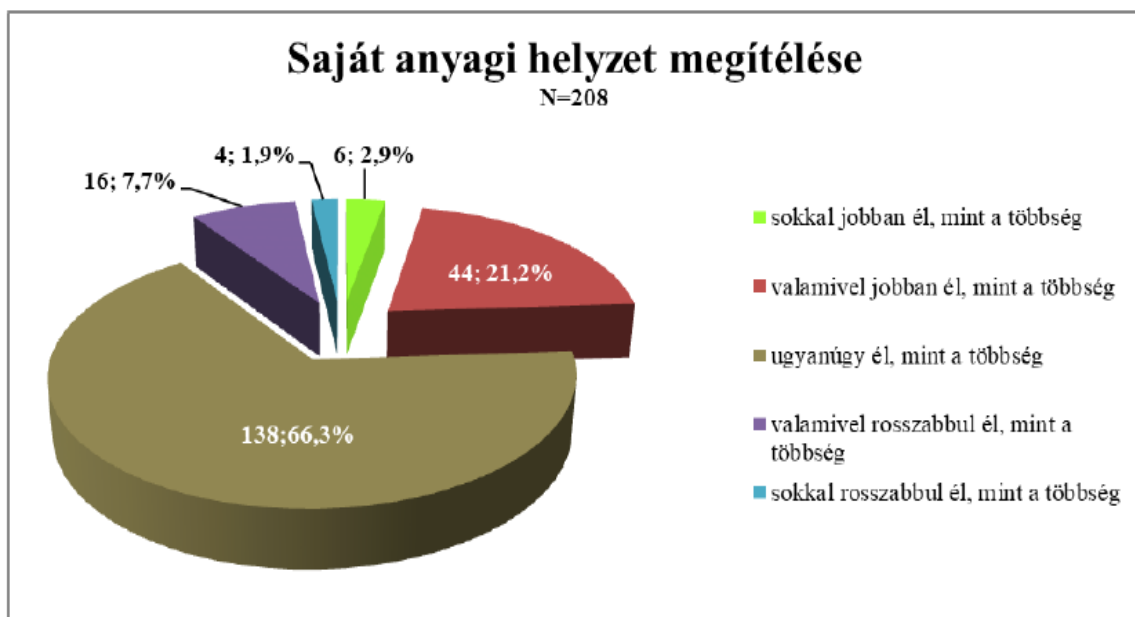
12. ábra: A válaszadók gazdasági aktivitás szerinti megoszlása (fő, %, N=218)

A gazdasági aktivitást tekintve (12. ábra) megállapítható, hogy a válaszadók 2/3-a (146 fő, 67,0%) aktív kereső. Az ide nem tartozók többségükben inaktívak (65 fő, 29,8%), álláskereső, eltartott és alkalmi munkavállaló alig került a mintába (7 fő, 3,2%).

A kérdőívet kitöltőket kértük, hogy ítélik meg, hogy a városban élők többségéhez képest milyen a saját anyagi helyzetük (13. ábra).

13. ábra: A válaszadók saját anyagi helyzetének megítélése a városban élők többségéhez képest (esetszám, %, N=208)

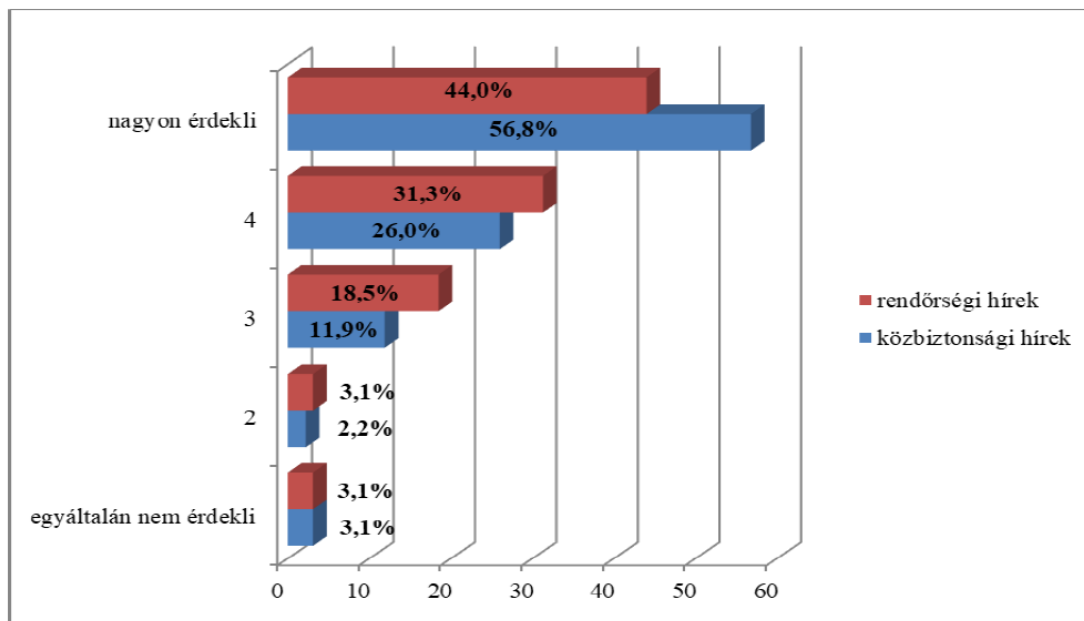
A válaszadók közül a legtöbben (138 fő, 66,3%) úgy gondolják, hogy saját anyagi helyzetük lényegesen nem különbözik a legtöbb lakosétól. Az átlagostól jobb anyagi helyzetűnek tartja magát a válaszadók közel 1/4-e, 50 fő (24,1%), rosszabb anyagi körülmények között élnek pedig a kitöltők 9,6%-a (20 fő). Árnyaltabb képet kapunk, ha látjuk, hogy az átlagos anyagi helyzethez képest a saját körülményeiben eltérést észlelők közül a legtöbben (60 fő, 28,8%) ezt a különbséget csak kismértékűnek tartják.

3.3.2 A közbiztonsággal és bűnmegelőzéssel összefüggő kutatási eredmények

3.3.2.1 A közbiztonsággal kapcsolatos lakossági érdeklődés és tájékozottság

A lakosság közbiztonsággal kapcsolatos érdeklődését, tájékozottságát alapvetően két kérdéssel vizsgáltuk, amelyeknél a válaszadóknak ötfokú skálán kellett megjelölniük, hogy mennyire érdeklődnek a témával kapcsolatos híradások iránt (14. ábra). A skálán az 5-ös osztályzat jelentette, hogy nagyon, az 1-es pedig azt, hogy egyáltalán nem érdeklík a kapcsolódó hírek.

14. ábra: A rendőrségi és a közbiztonsági hírekkel kapcsolatos érdeklődés mértéke a válaszadók körében (% , N=227)

A kérdőívet kitöltők túlnyomó többségét (188 főt, 82,8%-ukat) érdeklík a közbiztonsági hírek, ők 4-es vagy 5-ös fokozatra értékelték az érdeklődésük intenzitását az ötfokú skálán. Az érdeklődés mértékét a válaszadók körében az osztályzatok kiemelkedően magas, 4,3-as átlaga mutatja.

A rendőrségi hírek iránti érdeklődés ettől kis mértékben marad el, átlagosan 4,1-es értékkel. A válaszadók közül 171 fő (75,3%) nyilatkozott úgy, hogy az ilyen témájú hírek érdeklík.

3.3.2.2 Biztonságérzet

Ennek a kérdéskörnek a vizsgálatánál először arra törekedtünk, hogy tisztázzuk, a komáromi lakosok mit értenek a „biztonság” fogalma alatt (Mi jut eszébe a „biztonság” szót hallva?). A kérdésnél a lehetséges válaszok számát nem korlátoztuk, az összesített válaszokat a 15. ábra mutatja.

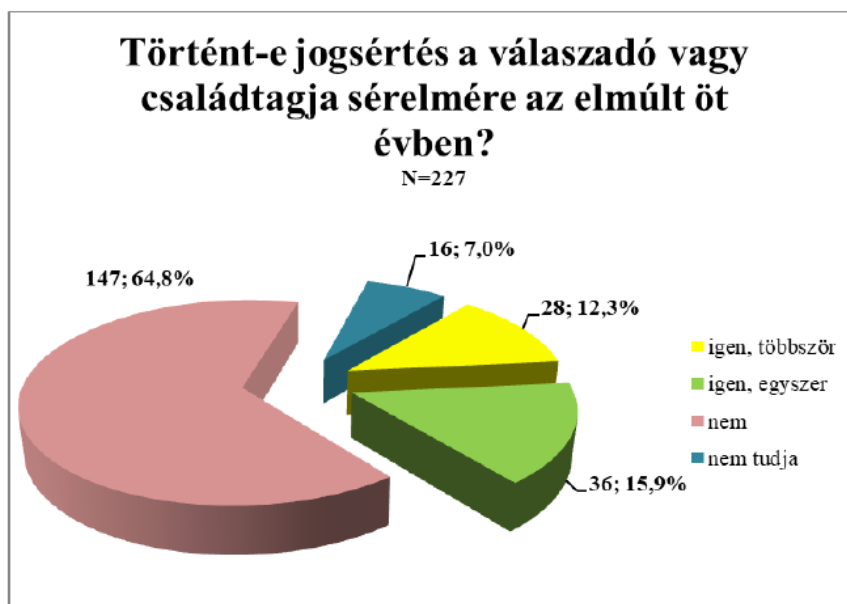
15. ábra: Mi jut eszébe a „biztonság” szót hallva? (említések száma, N=319)

A megkérdezettek többsége a „biztonság” szóról elsősorban a félelem nélküli életre, a családra és a közbiztonságra asszociál.

A biztonságérzetre jelentős hatása van annak, ha saját magunk vagy családtagjaink sérelmére valamilyen jogsértés történik (16. ábra).

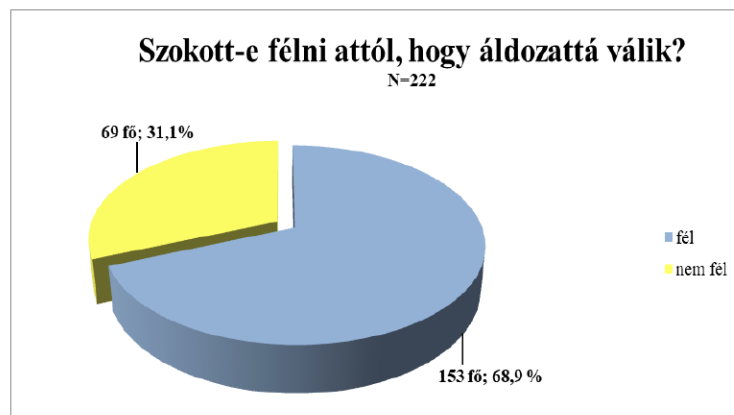
16. ábra: Történt-e jogsértés a válaszadó vagy családtagja sérelmére az elmúlt öt évben? (fő, %, N= 227)

Bár a megkérdezettek többsége (64,8%-uk) arról számolt be, hogy velük és közeli hozzátartozóikkal nem fordult elő ilyen eset az elmúlt öt évben, sokat árnyal a képen egyrészt az, hogy nagyon magas, 28,2% azoknak az aránya, akik elszenvedtek valamilyen jogsértést az adott időszakban. A jogsértést tapasztalók 43,8%-a, 28 fő ráadásul több ilyen esetről is beszámolt. Az lakosok biztonságérzetének sérüléséről sokat elárul az is, hogy 16 fő, a válaszadók 7,0%-a, 16 fő, bár a sérelmére történt konkrét jogsértéses esetről nem tud, ugyanakkor nem zárja ki annak lehetőségét sem, hogy történt ilyen.

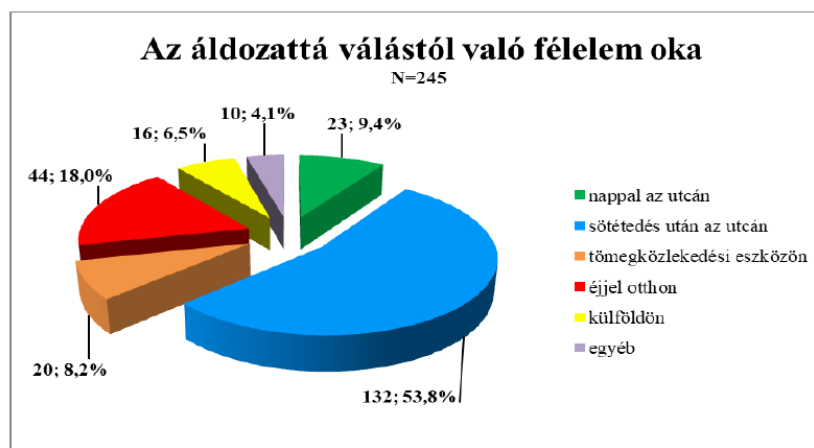
A kérdőívben rákérdeztünk arra is, hogy a kitöltők félnek-e attól, hogy a jövőben áldozattá válhatnak (17. ábra).

17. ábra: A válaszadók aszerinti megoszlása, hogy félnek-e attól, hogy áldozattá válnak (fő, %, N=222)

A kitöltők több mint 2/3 része (153 fő, 68,9%) félt az esetleges áldozattá válástól. A válaszlehetőségeket úgy adtuk meg, hogy az is kiderüljön, az áldozattá válást milyen helyszínen vagy körülmények között élik meg a féltő megkérdezettek a legfenyegetőbbnek (18. ábra). A kérdésnél a lehetséges válaszok számát nem korlátoztuk.

18. ábra: A megkérdezettek aszerinti megoszlása, hogy milyen helyzetekben félnek a leginkább attól, hogy áldozattá válnak (említések száma, %, N=245)

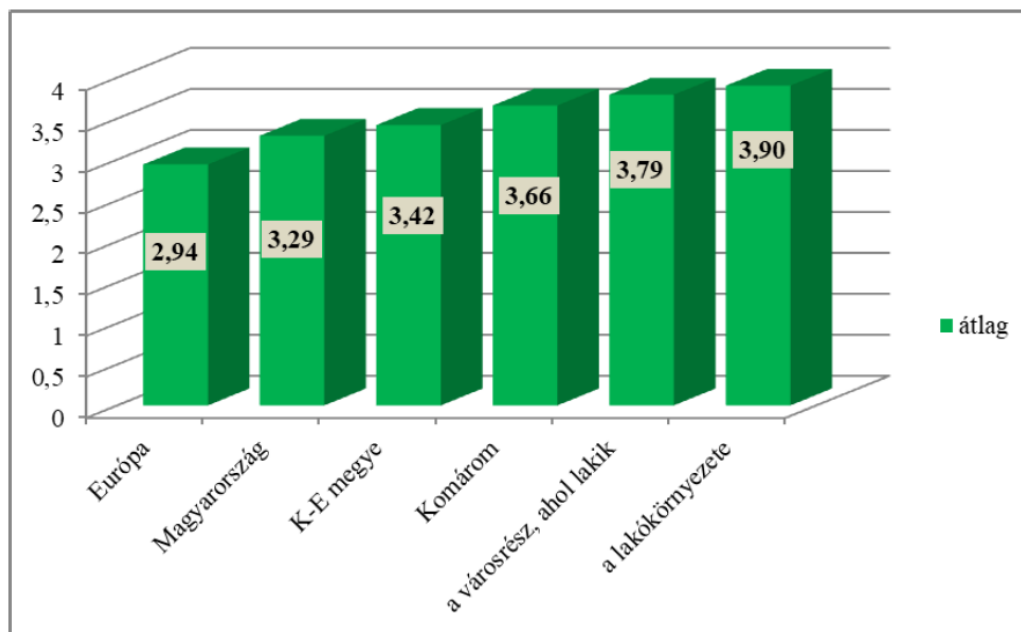

Az áldozattá válástól tartó 153 fő összesen 245 olyan helyzetet nevezett meg, amelyben félelmet él meg. A legtöbbjük félelme (132 eset, 53,8%) a sötétedés utáni utcához kötődik, de meglehetősen sokan (44 eset, 18%) számoltak be arról, hogy éjjel, az otthonukban is félnek attól, hogy esetlegesen áldozattá válnak.

3.3.2.3 A közbiztonsági helyzettel kapcsolatos lakossági vélemények

A megkérdezés során a kérdőívet kitöltőket arra kértük, hogy ötfokú skálán értékeljék Európa, Magyarország, Komárom-Esztergom megye, és Komárom közbiztonságát. A város közbiztonságának értékelésénél nem csak a város egészének, hanem a lakott városrészeknek, valamint a közvetlen lakókörnyezetnek az értékelését is vártuk. Az értékeléseket számtani átlag számításával összesítettük (az árnyaltabb kép érdekében két tizedesjegy pontossággal), ahol minél magasabb az átlag értéke az ötös skálán, annál jobb az adott terület közbiztonságának megítélése (19. ábra).

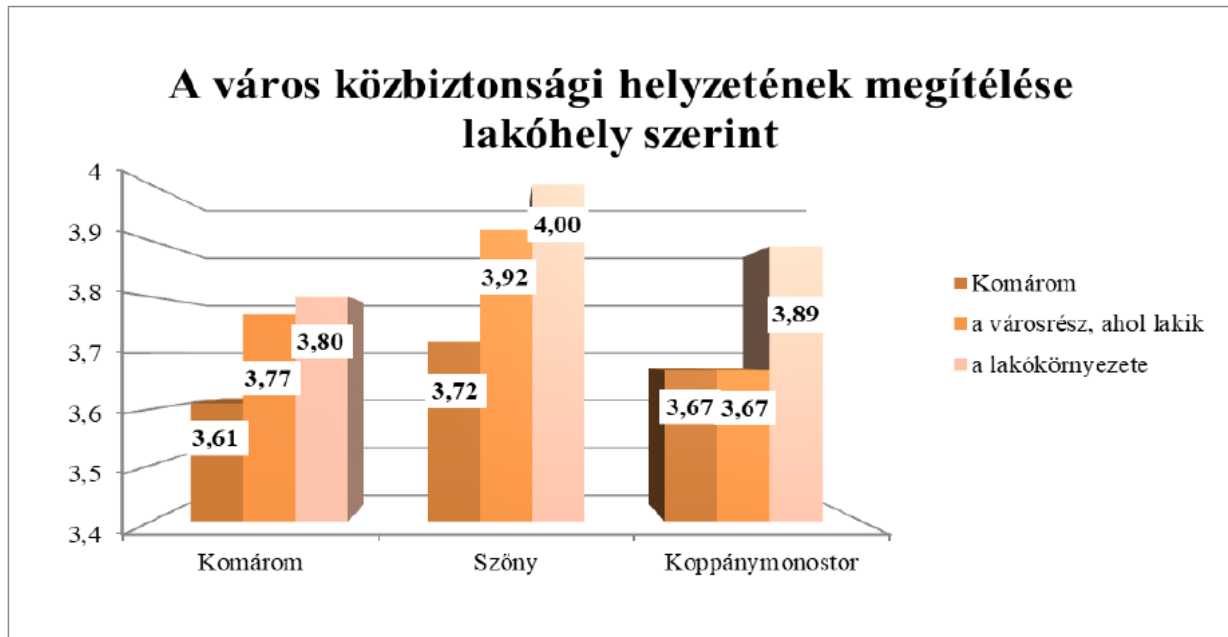
19. ábra: Összességében milyennek ítéli az alábbiak közbiztonságát? (ötfokú skála, számtani átlag)

Ahogy várható volt, minél több konkrét, kézzel fogható, személyes tapasztalat kötődik egy területhez vagy helyhez, az emberek annál biztonságosabbnak ítélik meg azt. Ennek megfelelően Európa közbiztonsági helyzetének megítélése a legrosszabb (2,94), Komáromé 3,66, míg a saját lakókörnyezet közbiztonsági helyzete tűnik fel a legkedvezőbb színben (3,90).

Érdekes tanulsággal szolgál, ha megvizsgáljuk, hogy Komárom három városrészének megkérdezett lakossága körében milyen eltéréseket mutat az utóbbi három változó, vagyis Komárom, a lakott városrész, valamint a közvetlen lakókörnyezet közbiztonságának megítélése (20. ábra).

20. ábra: Komárom, a saját városrész, és a lakókörnyezet közbiztonságának megítélése a lakott városrész szerint (ötfokú skála, számtani átlag)

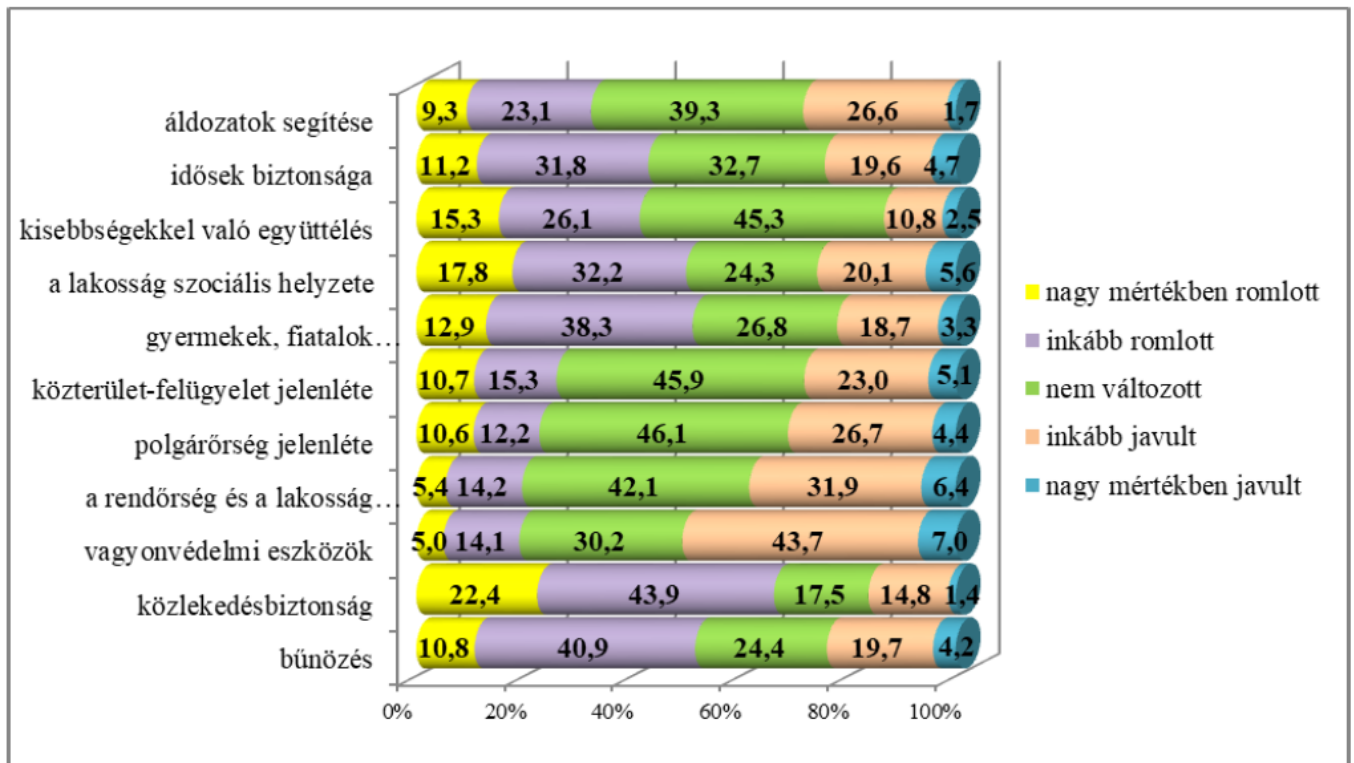

Mint ahogy az ábra szemlélteti, a megkérdezettek közül messze a szőnyi lakosok ítélik meg a legkedvezőbben mind a város egészének, mind a lakott városrésznek, mind pedig a közvetlen lakókörnyezetüknek a közbiztonsági helyzetét (városrészi átlag 3,90), amelyet a koppánymonostoriak követnek azzal a kiegészítéssel, hogy az itteni lakosok a városrész és Komárom egészének közbiztonságát egyformának látják (városrészi átlag 3,79). A komáromi városrész lakosai ítélik meg a helyzetet a legrosszabbnak (városrészi átlag 3,67), de saját városrészük közbiztonsági helyzetének megítélése kedvezőbb, mint a koppánymonostoriaké (3,77 vs. 3,67).

A vélemények szabad hozzáfűzésére lehetőséget adó nyílt kérdésekre megfogalmazott válaszok alapján ennek lehetséges oka, hogy a közbiztonsági helyzet megítélésének sarokpontjának tűnnek a lakosság egy része részéről a Koppánymonostorhoz közeli ipari parkba települt cégek által foglalkoztatott, nem magyar nemzetiségű dolgozókhöz kapcsolódó ellenérzések, valamint ugyancsak e cégekkel kapcsolatban a lakosság részéről felmerülő, közbiztonsági kérdésként is kezelt környezetvédelmi aggályok is.

A kérdőív kitöltőit arra kértük, hogy foglaljanak állást abban a kérdésben, hogy a közbiztonsághoz kapcsolódó területeken hogyan változott, romlott, nem változott, vagy éppen javult a helyzet az utóbbi időben Magyarországon, illetve Komáromban (21-22. ábra).

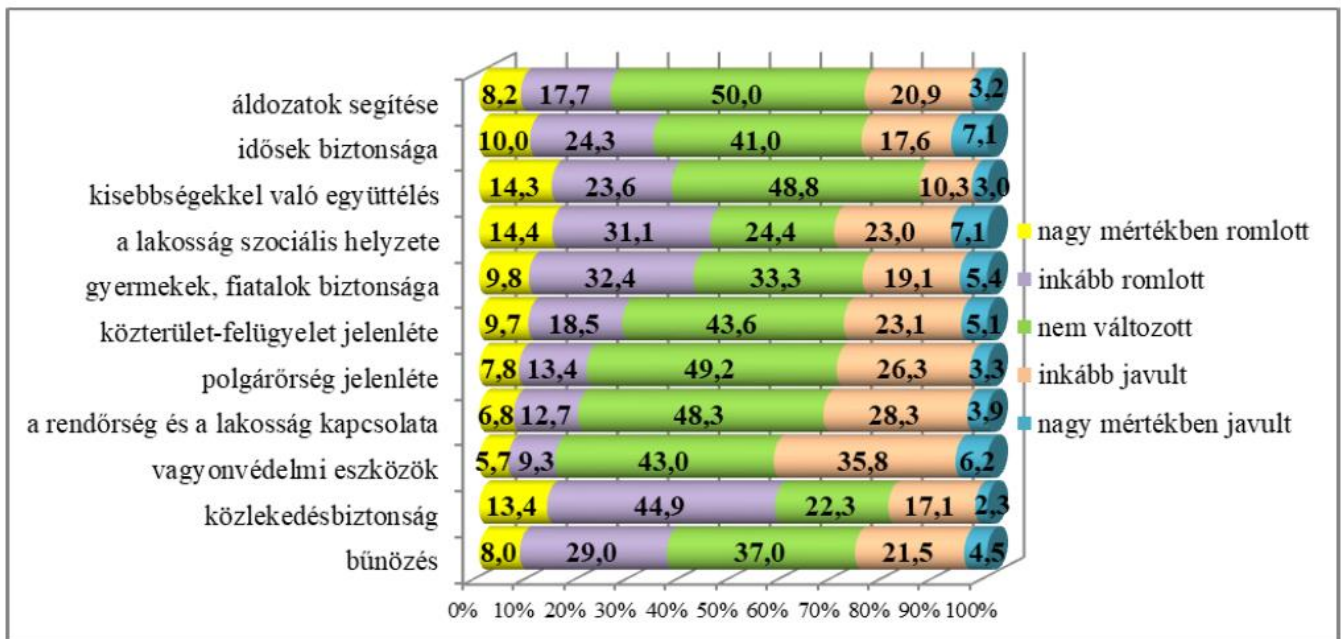
21. ábra: A magyarországi közbiztonság egyes területein bekövetkezett változások megítélése (öt fokú skála, a véleményt nyilvánítók %-ában)

A magyarországi helyzetet illetően elmondható, hogy a kérdőívet kitöltők a legnagyobb javulást (azok, akik úgy ítélték meg, hogy inkább javult, vagy nagy mértékben javult a helyzet, a véleményt nyilvánítók %-ában) a vagyónvédelmi eszközökkel való ellátottság területén látják (a megkérdezettek 50,7%-a szerint), amelyet a rendőrség és a lakosság kapcsolata (38,3%) polgárőrség jelenléte (31,1%), az áldozatok segítése (28,3%), valamint a közterület-felügyelet jelenléte (28,1) követ (bár a legutóbbi terület megítélése ellentmondásos, hiszen közel ugyanennyien (26%) romló helyzetet látnak).

A megkérdezettek a leginkább romló tendenciát Magyarországon a közlekedésbiztonság terén (66,3%) tapasztalják, amelytől nem sokkal marad el a bűnözés (51,7%), a gyermekek és fiatalok biztonsága (51,2%), a lakosság szociális helyzete (50,0%), valamint a kisebbségekkel való együttélés (41,4%) sem.

22. ábra: A komáromi közbiztonság egyes területein bekövetkezett változások megítélése (ötfokú skála, a véleményt nyilvánítók %-ában)

A válaszadók a komáromi helyzetet területenként általában az országoshoz nagyon hasonlóan ítélik meg, a javulás mértéke azonban szerintük egy kicsivel nagyobb, mint országosan, a romló tendenciák viszont egy kicsivel elmaradnak az országos mértéktől (a vagyonvédelmi eszközökkel való ellátottság jelent kivételt, ott az országos helyzetet jóval kedvezőbbnek ítélik a komárominál).

Mind a javuló, mind a romló tendenciát mutató területeknél az országoshoz hasonló a sorrend, azzal az eltéréssel, hogy Komáromban a lakosság szociális helyzetében jóval nagyobb mértékben javulást tapasztalnak az országosnál (30,1% vs. 25,7%).

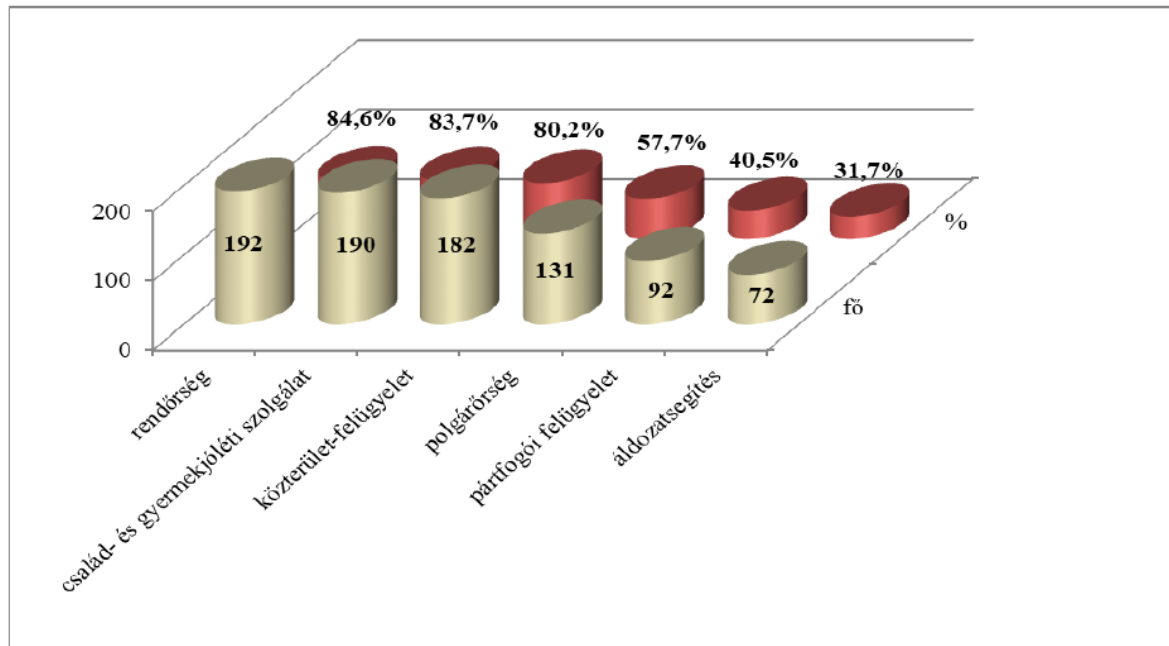
3.3.2.4 A közbiztonsághoz kapcsolódó tevékenységet folytató szervezetek ismertsége

A kérdőíves megkérdezés eredményeiből képet kapunk arra vonatkozóan is, hogy a lakosság mennyire ismeri a Komáromban működő vagy itt is tevékenykedő, közbiztonsággal összefüggő feladatokat kötelezően ellátó, felvállaló szervezeteket, intézményeket, és azok munkáját.

A kérdőívben kizárólag olyan szervezetekre, intézményekre kérdeztünk rá, amelyek Komáromban (elvileg) tevékenységet folytatnak, tehát az intézmények, szervezetek valós ismertségét a kérdésre („Ön szerint működik-e Komáromban...”) minden itennél az „igen”-válaszok adják (23. ábra).

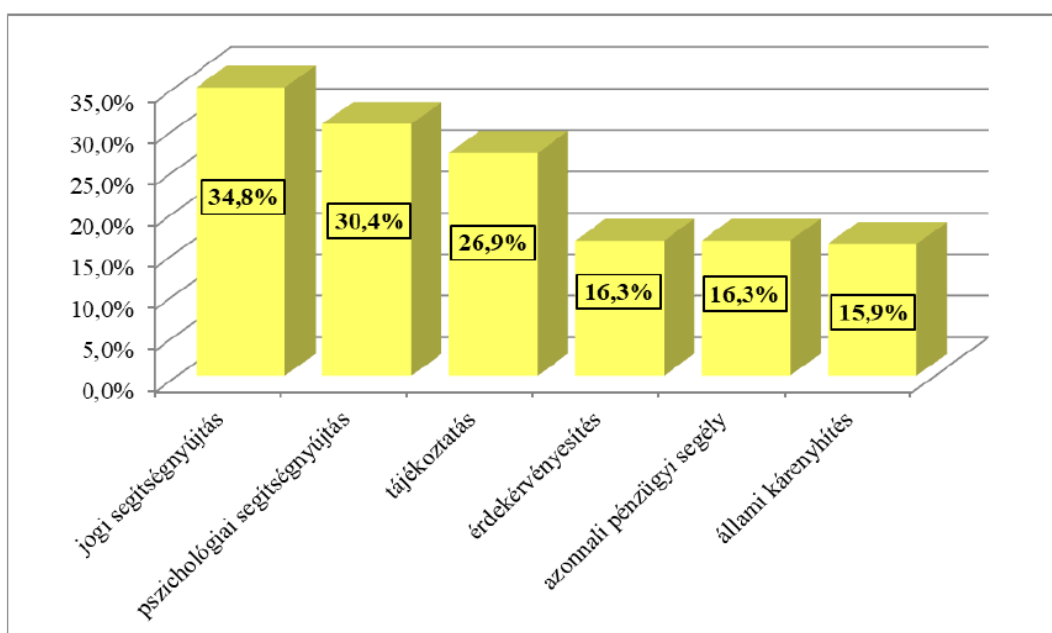
23. ábra: A közbiztonsághoz kapcsolódó, Komáromban tevékenységet folytató szervezetek ismertsége („igen”-válaszok száma, %, N=227)

A legismertebb szervezet a lakosság körében a rendőrség, a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a közterület-felügyelet, ezek működéséről a megkérdezettek több mint 80%-a tud.

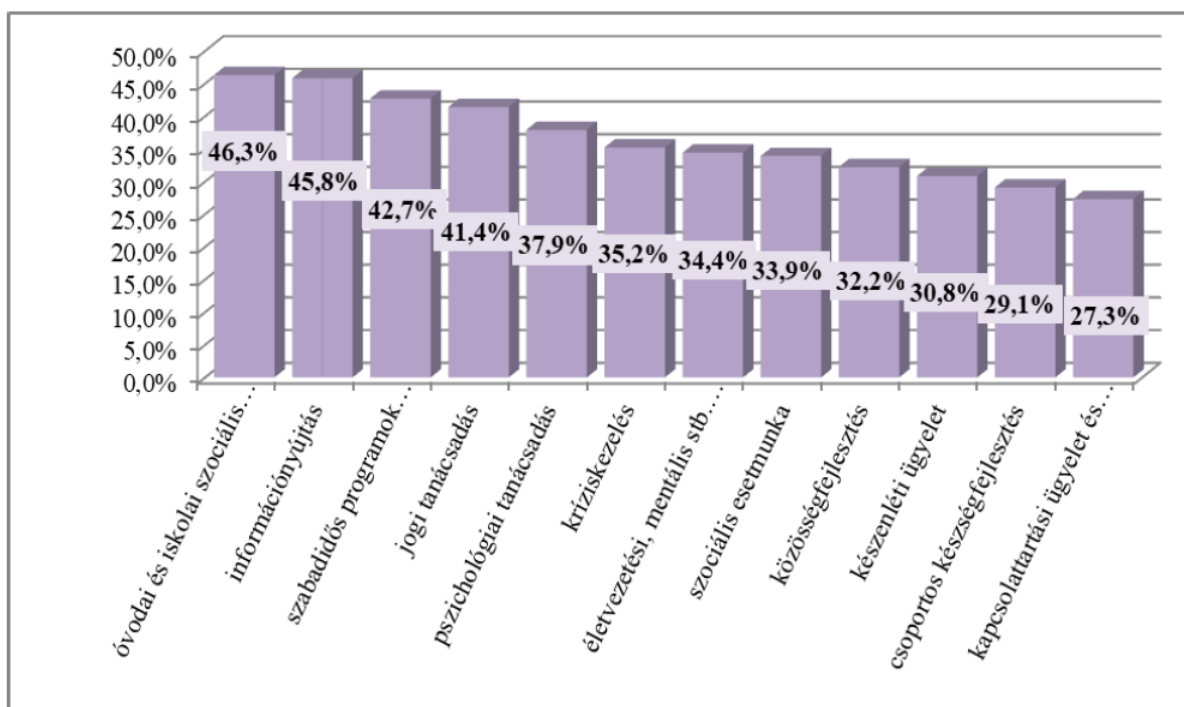
Mivel úgy véljük, hogy a rendőrség tevékenysége a lakosság szélesebb körében ismert, a kérdőívben arra kérdeztünk rá, hogy mennyire van információja a kitöltőknek az áldozatsegítés, valamint a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmény egyes tevékenységi formáival kapcsolatban (24-25. ábra).

24. ábra: Az áldozatsegítés feladatainak ismertsége Komáromban (% , N=227)

Az áldozatsegítés által ellátott feladatok közül a legtöbb megkérdezett (34,8%-uk) a jogi segítségnyújtást, a pszichológiai segítségnyújtást (30,4%) és a tájékoztatást (26,9%) ismeri, a többi szolgáltatás ismertsége azonban nagyon alacsony, nem éri el a 20%-ot sem.

25. ábra: A család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmény feladatainak ismertsége Komáromban (% , N=227)

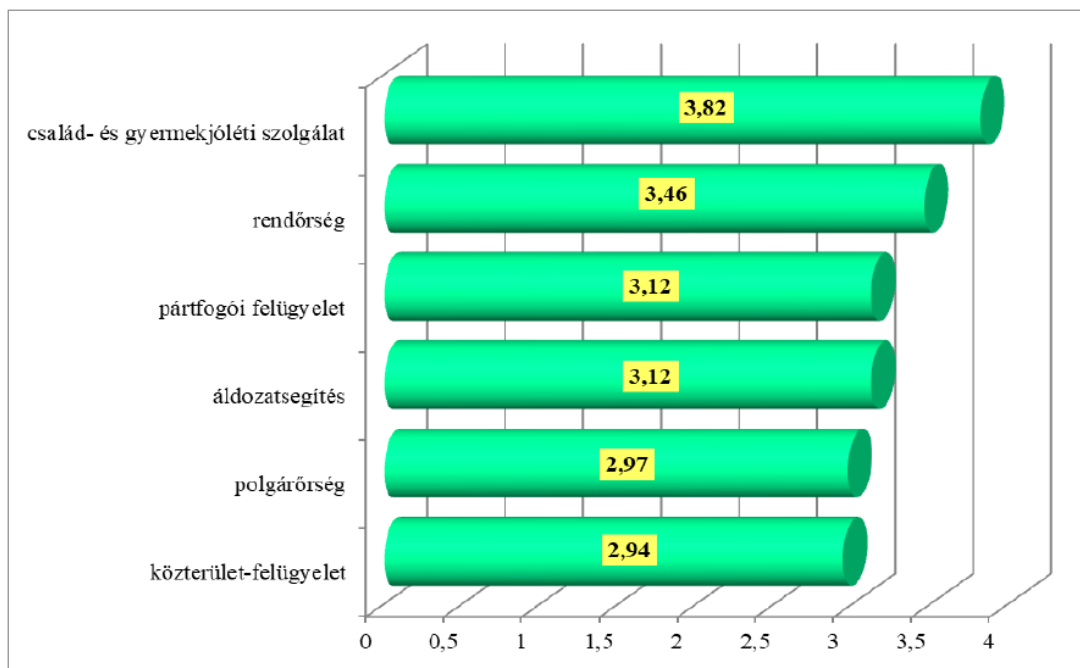

Az ábra alapján elmondható, hogy az intézmény tevékenységi formáinak legtöbbször a lakosság legalább 1/3 részének van információja, de a leginkább ismert szolgáltatásokról (óvodai és iskolai szociális segítség, információnyújtás, szabadidős programok szervezése) csaknem a lakosság felének vannak ismeretei.

A válaszadókat arra is kértük, hogy ítélik meg, hogy a közbiztonsághoz kapcsolódó tevékenységet ellátó szervezetek, intézmények mennyire hatékonyak feladataik ellátásában. Miután nem mindenki kerül minden intézménnyel kapcsolatba, a rendőrség munkájának megítélésére a 227 megkérdezettből 207, a közterület-felügyeletnél 188, a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézménnyel 164, a polgárőrség esetében 143, az áldozatsegítésnél 118, a pártfogói felügyeletnél pedig 86 fő vállalkozott.

Az értékeléseket számtani átlag számításával összesítettük (az árnyaltabb kép érdekében itt is két tizedesjegy pontossággal): minél magasabb az átlag értéke az ötös skálán, annál jobb az adott intézmény munkájának megítélése (26. ábra).

26. ábra: Ön szerint mennyire hatékony az alábbi szervezetek munkája Komáromban? (ötfokú skála, számtani átlag)

A fenti szervezetek, intézmények hatékonyságának megítélése alapján – bár a közbiztonsághoz kapcsolódó tevékenységet ellátók közül egyik sem érte el a 4-es átlagot – a család- és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó intézmény munkájának megítélése volt a legjobb (3,82), melyet a rendőrség követ 3,46-os átlaggal. A többi szervezet hatékonysága a válaszadók megítélése szerint az első kettő szervezettől jelentősen elmarad a 2,94 és 3,12 értékek közé eső átlagaikkal.

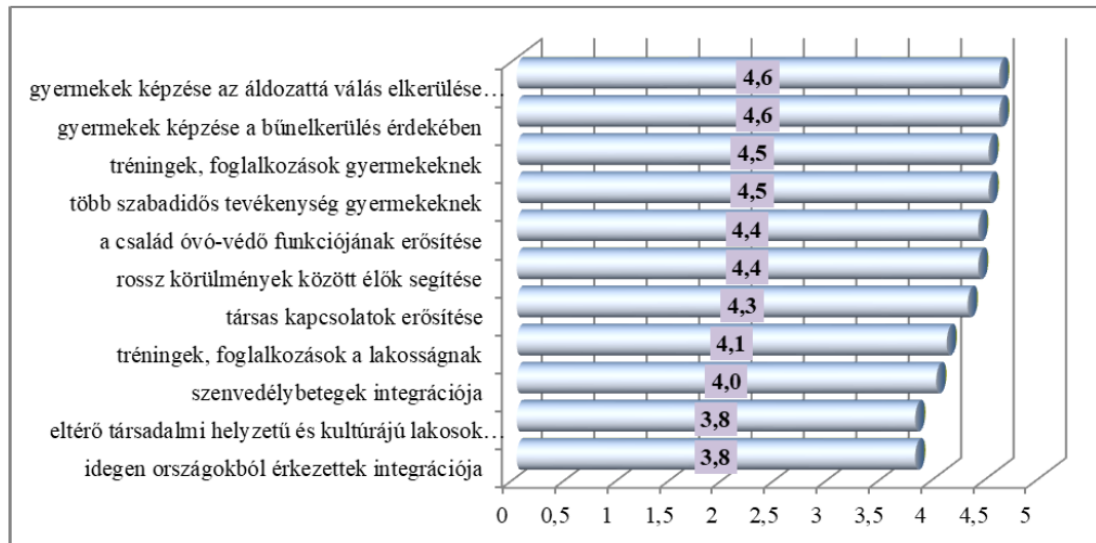
3.3.2.5 A bűnmegelőzéssel kapcsolatos lakossági vélemények és attitűdök

A bűnmegelőzésre irányuló célok megfogalmazásánál, az ilyen jellegű tevékenységek tervezésénél iránymutatást jelentenek a megfogalmazott lakossági vélemények és prioritások.

A vélemények megismerése érdekében több, skálaalapú minősítési sorrenden alapuló kérdést alkalmaztunk, melynek során arra kértük a megkérdezett lakosokat, hogy ötfokú skálán határozzák meg az adott kérdésre vonatkozó itemek fontosságát. Az értékelések összesítése minden esetben számtani átlag számításával történt: minél magasabb az átlag értéke az ötös skálán, annál fontosabbnak ítélték a kitöltők az adott itemet.

A megkérdezettek szerint a bűnmegelőzésnek elsősorban a gyermekeket, kamaszokat kellene megcéloznia (27. ábra) a bűnelkerülés és az áldozattá válás elkerülése érdekében szervezett képzésekkel, érzékenyítő foglalkozásokkal (4,6-os átlag), valamint a számukra tartott önismerteti, vagy kommunikációs, indulatkezelési, konfliktuskezelési technikák elsajátíttatását célzó foglalkozásokkal, valamint szabadidő-eltöltési lehetőségek biztosításával (4,5).

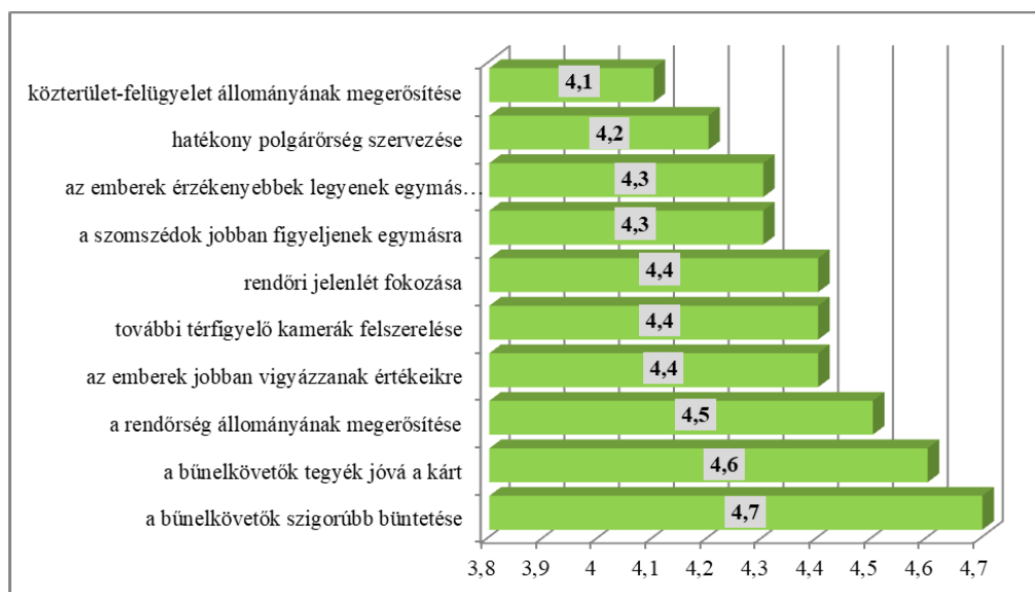
27. ábra: Megítélése szerint a bűnmegelőzésnek milyen mértékben kellene az alábbi területekre irányulnia? (öt fokú skála, számtani átlag)

Ezt közvetlenül követi a családok óvó-védő funkciójának erősítése, a rossz körülmények között élők segítése (egyenként 4,4-es átlag), valamint a társas kapcsolatok erősítése a gyermekeknél és felnőtteknél (4,3). Ugyanakkor kissé elutasítóbbak a lakosok az előítéletek lebontására, a más-ság elfogadására irányuló, olyan közösségfejlesztő jellegű tevékenységekkel szemben, mint amilyen az eltérő társadalmi helyzetű és kultúrájú lakosok közötti kapcsolatok erősítése, vagy az idegen országokból érkezetteknek a helyi közösségekbe való integrációja (3,8).

Arról is megkérdeztük a kérdőívet kitöltőket, hogy – illetékességtől függetlenül – a közbiztonság javításához mely lehetséges intézkedéseket részesítenék előnyben (A közbiztonság érdekében mennyire tartja fontosnak az alábbiakat? 28. ábra).

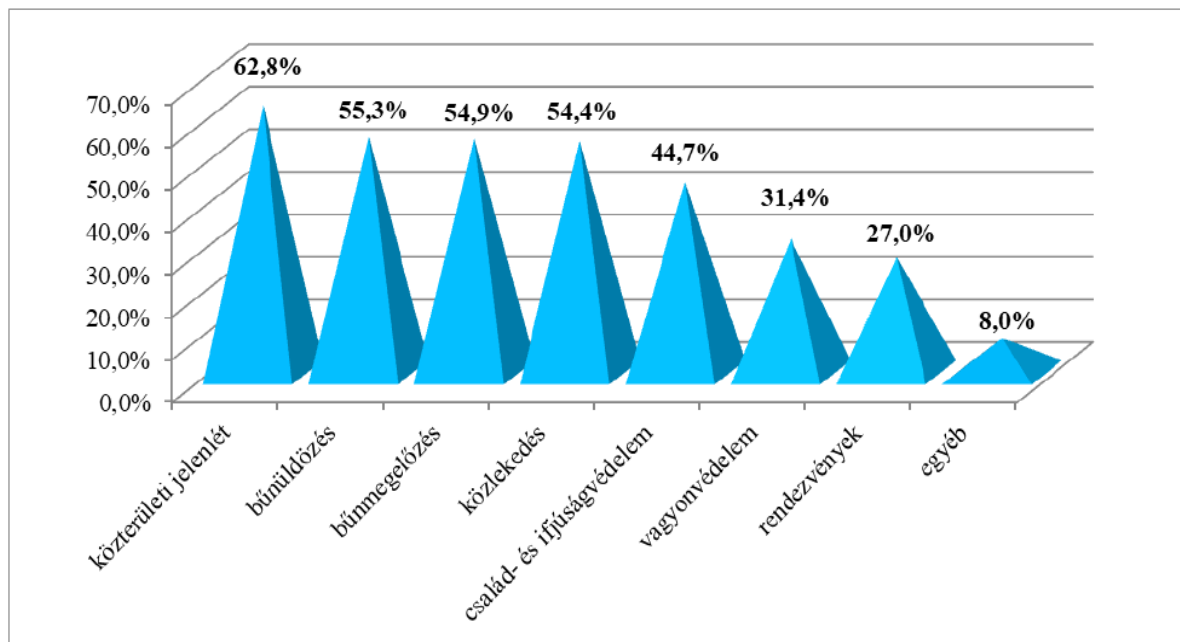
28. ábra: A közbiztonság érdekében mennyire tartja fontosnak az alábbiakat? (öt fokú skála, számtani átlag)

A lakosság a bűnelkövetőkkel szembeni erőteljesebb fellépést szorgalmazná a bűnelkövetők szigorúbb büntetésével (4,7), a szankció-jellegű szemlélet mögött közvetlenül megjelenik azonban a resztrációs, azaz helyreállító jellegű megoldásokat szorgalmazó szemléletmód is, vagyis hogy a bűnelkövetők tegyék jóvá az okozott kárt (4,6). A rendőrség állományának erősítésének fontossága (4,5), a rendőri jelenlét fokozása és a további térfigyelő kamerák alkalmazása mellett a megkérdezettek hangsúlyozzák, hogy vagyontárgyaik védelmére a tulajdonosoknak is figyelmet kell fordítaniuk (4,4).

A kérdőívet kitöltők többségének (62,8%) véleménye szerint fokozottabb rendőri jelenlétre lenne szükség a közterületeken, 55,3% úgy véli, hogy a bűnüldözésben, 54,9% szerint a bűnmegelőzés, 54,4% szerint a közlekedés terén kellene a rendőrségnek további erőfeszítéseket tennie (29. ábra).

29. ábra: Mely területeken igényelné a rendőrség eddigieknél fokozottabb jelenlétét? („igen”-válaszok %-os aránya, N=226)

A kérdőívnek a bűnmegelőzéssel kapcsolatos észrevételek és javaslatok megfogalmazását kérő nyílt kérdésénél a fentiekén túl a lakosok további közlekedésbiztonsági intézkedéseket sürgettek vagy ilyen jellegű problémákra hívták fel a figyelmet (pl. sebességkorlátozások bevezetése a jelenleginél több helyen, a sebességhatárok betartatása Szőnyben és Koppánymonostoron, biciklisek közlekedése a járdákon, vasúti átjáróknál való ellenőrzések szükségessége). További javaslatokat fogalmaztak meg a kitöltők arra vonatkozóan, hogy a rendőrség és a közterület-felügyelet az eddigieknél jobban hangolja össze a tevékenységét, hogy a közlekedésbiztonságon túl az illetékes hatóságok részéről irányuljon nagyobb figyelem a maffia, a korrupció és a drogproblémák felszámolására, a környezetvédelmi szabályok betartatására, a kisebb értékre elkövetett lopások felderítésére, valamint a külföldi vendégmunkások életére. További javaslat volt az, hogy a városban létesüljön egy olyan hely, ahol a talált tárgyakat gyűjtik össze.

4. Célok, prioritások

4.1 A közbiztonság területén elérendő célok

A Komáromi Rendőrkapitányság az elmúlt időszakban mind rendészeti, mind bűnügyi téren összességében javult intézkedési, nyomozás eredményességi mutatókkal hajtotta végre a feladatait. Az egyes fejezeteknél tárgyalt romló, valamint az elvárt eredményektől elmaradó teljesítmények azonban megmutatták azokat a területeket, melyek az elkövetkezendő években kiemelt prioritást kell, hogy élvezzenek a tevékenységük során.

Ahhoz, hogy valamennyi területen javulásról lehessen beszámolni, a teljesség igénye nélkül a következő feladatokat kell végrehajtani:

- a kiemelt rendezvények és sportesemények biztosításával kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtása,
- az illegális migráció elleni eredményes és következetes fellépés érdekében a mélyszégi ellenőrzési feladatok schengeni követelményeknek megfelelő végrehajtása,
- az állampolgárok szubjektív közbiztonságérzetét befolyásoló jogsértések elleni hatékony fellépés az erők és eszközök optimális felhasználásával, az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyekkel és a polgárőrséggel közös feladatellátással, valamint a büntetőeljárások lefolytatásának gyorsításával, eredményességének biztosításával,
- a közlekedésbiztonsági helyzet javítása, különösen a halálos balesetek és a balesetekben meghalt személyek számának csökkentése,
- kiemelt hangsúlyt kell fektetni a közterületek és nyilvános helyek ellenőrzésére, az erőszakos és félelmet keltő bűncselekmények megakadályozására, vagy hatékony felderítésére,
- az állományukat meg kell tartani, munkavégzésük körülményeit javítani, emellett hatékony toborzási tevékenységet kell folytatniuk.

4.2 A környezet- és természetvédelem területén elérendő célok

Az illegális hulladéklerakó helyek felszámolására országos projekt is indult „Tisztítsuk meg az Országot!” címmel. Az első szakaszban az erdőkben, a nemzeti parkokban, a folyók mentén, a vasúti és közúti létesítmények mentén jogellenesen elhelyezett hulladékot számolják fel. Emellett lehetőséget fognak biztosítani a települési önkormányzatok és a civil szervezetek számára, hogy egy pályázati rendszer keretében csatlakozzanak a projekthez.

A HulladékRadar egy mobil alkalmazás, mely biztosítja a lakosság számára az illegális hulladéklerakó helyek bejelentési lehetőségét mobil eszköz használatával. A rövid regisztrációt követően egyszerűen lehet bejelentéseket tenni, így az illegális hulladékot az illetékes hatóság gyorsabban és hatékonyabban tudja eltávolítani.

Évente több szemétszedési akció is van az országban, városunkban. A TeSzedd országos mozgalomhoz minden évben nagy számban csatlakoztak a komáromi iskolák, valamint egyesületek, civil szervezetek is. Saját kezdeményezés a Van mit tisztáznunk! elnevetésű program, mely

szintén népszerű a városban élők körében. A Komáromi Önkéntes Szemétszedők (KÖSZ) is tevékenykednek a város tisztasága érdekében.

A hulladék folyamatos felszámolása mellett tiltó táblákat helyeztünk ki, illetve vadkamera is beszerzésre került a lerakóhelyek megfigyelésére.

Nagyobb hangsúlyt kellene fektetni a hulladékképződés megelőzésére, valamint a hulladék újrahasznosításra. Minél több ingyenes átvételi lehetőséget kell biztosítani. A tervezett hulladékudvar, a komposztáló telep létesítése és a rugalmas házhoz menő lomtalanítás bevezetése sokat segíthet a hulladék elhagyása helyzetén.

Fontos lenne, hogy a lakosok, akik illegális hulladéklerakást - akár lakótelepeken a hulladékgyűjtők mellé történő hulladék elhelyezést - látnak, segítsék a rendőrség vagy a hulladékgazdálkodási hatóság munkáját bejelentéssel, a hulladékot elhelyező személy beazonosításával vagy a gépjármű rendszámának feljegyzésével, ha épp abból rakják ki a hulladékot. A hatóság ezen esetekben eljárást indíthat, és bírságozhatja a szemetelőt.

A legnehezebb a kényszeres gyűjtőgétekkel, lomtalanításnál gyűjtőkkel való eljárás, akik jövedelmüket a hulladékból hasznosítható részek kinyeréséből nyerik, a felesleges hulladékot pedig itt- ott eldobálják a városban.

Követendő példa lehet az alábbi két városban bevezetett rendszer:

Berlin városvezetése, illetve a hulladékokért és az újrahasznosításért felelős cég a BSR városszerte több olyan hulladéktelepet tart fent, amelyek 08.00-18.00 között tartanak nyitva és díjmentesen átveszik mind a papír mind a veszélyes hulladékot, valamint a használt háztartási gépeket és bútorokat is. Ezzel a rendszerrel megszüntették a lomtalanítás intézményét is.

Tatabánya Önkormányzatának példáját is lehetne követni. A megnövekedett illegális szemétkerakások megszüntetése érdekében térfigyelő kamerával szereltették fel két régebbi személygépkocsijukat. A térfigyelő kamerával felszerelt autók mindig más városrészben parkolnak, rögzített felvételei alapján több száz eljárást indítottak a szemetelőkkel szemben.

4.3 A család-, gyermek- és ifjúságvédelem területén elérendő célok

A Komáromi Tám-Pont Család-és Gyermekjóléti Intézmény szakmai létszámában, 2021. március 1-től egy fő pszichológus alkalmazására került sor. A szakember ezáltal jelentős segítséget tud nyújtani az ellátási területünkön élők pszichés problémáinak megoldásában. A családban jelentkező problémák korai felismerésének és jelzésének jelentősége nagyon nagy, mert minél korábban kezelendők a felmerülő nehézségek, zavarok, annál hatékonyabban lehet eredményeket elérni. E célból kiemelt figyelmet kell fordítani a korai prevencióra. A működési zavarok korai felismerésében a védőnők, házi gyermekorvosok, bölcsődék, óvodák fokozott együttműködése elengedhetetlen. Ezen preventív céllal szabadidős programok, csoportfoglalkozások megvalósítására fókuszál az intézmény.

Az óvodai és iskolai szociális segítő – a gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer tagjaival együttműködve – a megelőző és elérő szolgáltatások nyújtásával lehetőséget biztosít a gyer-

mekeknek és családjuknak az óvodák és iskola közösségének a szociális, illetve gyermekvédelmi problémák felismerésében, megoldásában.

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek véleménye szerint a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és a veszélyeztetettség megszüntetéséhez, a gyermekvédelmi intézmények és az oktatási intézmények munkatársai közötti hatékony munkamegosztás és munkavégzés szükséges.

Ösztönözni kell, hogy a helyi oktatási-nevelési intézmények nevelési programjaikba is minél jobban építsenek be bűnmegelőzési programokat, felvilágosító előadásokat az alkohol- és drogprevenció, a környezeti és természeti értékek megbecsülése érdekében, illetve devianciára hajlamos gyermekek lelki gondjainak megértését, segítségét szolgáló előadásokat (osztályfőnöki óra, biológia óra, földrajz óra, történelem óra, tánc-és dráma, szakkörök, tanítási időn kívüli foglalkozások keretében).

Annak érdekében, hogy csökkenjen a kallódó fiatalok száma, sokszínű, kulturális, sport, környezet-és természetvédelmi politikát kell folytatni, támogatni. Az egyéb intézmények programjai mellett, a szabadidő hasznos eltöltésére fókuszálva szervezünk a fiatalok számára, a környezet és természeti értékek megbecsülése érdekében ifjúsági programokat, kiállításokat, illetve pályázati programokat.

A felsorolt célok elérését, azok megvalósítását nagyban elősegíti, hogy Komárom Város Önkormányzata a TOP-2.1.1-15-KO1-2016-00002 azonosítószámú, „Nonprofit Szolgáltatóház és környezetének kialakítása Komáromban” elnevezésű projekt megvalósításával lehetőséget kapott arra, hogy a városi intézmények, szervezetek helyiségproblémáira, azok működésébe illeszthető új, a város lakossága számára közösségépítő, valamint egyéb változatos, új programok megszervezésére megoldást találjon. A korábbi ipari, majd logisztikai szerepet betöltő, Komárom központjában található Gyár u. 12. és Bajcsy-Zsilinszky utca 29. alatti egybefüggő területen elkészült a térítésmentesen közcélú szolgáltatásokat nyújtó nonprofit szolgáltatóház.

Az épületben Komárom Város Önkormányzata több célcsoport által igénybe vehető, közérdekű és közhasználatú funkciókat kíván elhelyezni. Ebben a következő funkciók kapnak helyet: A szolgáltatóházba költözött a Komáromi Tám-Pont Család- és Gyermekejélési Intézmény. Itt kap helyet az Ifjúsági Közösségi Tér, valamint szolgáltató és szociális funkciók elhelyezésére szolgáló terek kerültek kialakításra. Az Ifjúsági Közösségi Térben a DiViSz és civil szervezetek által igénybe vehető irodák és klubhelyiségek, „nappali részleg”, „játsszórészleg” és ingyenes WiFi-pont kerül elhelyezésre.

4.4 Az idősvédelem területén elérendő célok

Az időskorúak esetében főként azokra a szituációkra kell bűnmegelőzési programokat indítani, amelyekben nagy valószínűséggel prognosztizálható a sértetté válás. Az időskorú, és különösen az egyedül élő állampolgárok „megszólítása”, a körükben végzett felvilágosító, meggyőző munka különösen fontos feladat. Ebbe a munkába be kell vonni a szociális munkásokat, a rendőrséget, valamint a civil szervezeteket is. Az ügyfélfogadást ellátó épületekben és közintézmé-

nyekben figyelemfelhívó és tájékoztató jellegű szóróanyagokat kell elhelyezni. A veszélyeztetett korosztály megfelelő tájékoztatásán túlmenően a hozzátartozók, szomszédok informálása is fontos, hiszen, ha ők figyelmeztetik az időseket a trükkös lopások, egyéb bűncselekmények veszélyeire, akkor talán megelőzhető az áldozattáválás.

4.5 Az áldozattá válás megelőzése

Az „áldozatok” azokat a személyeket jelentik, akik – egyénileg vagy közösen – sérelmet szenvedtek, beleértve a testi vagy szellemi sérülést, érzelmi szenvedést, gazdasági veszteséget vagy alapvető jogaik lényeges csorbítását olyan cselekmények vagy mulasztások által, amelyek sértik a büntetőtörvényeket, beleértve a hatalommal való bűnös visszaélést tilalmazó törvényeket.

A kriminológia feladatai közé tartozik, a bűnözővé válás okaira adandó magyarázat, míg a viktimológiának az áldozattá válás folyamatát kell kutatnia. Nem kis jelentőségű annak tisztázása, mennyiben járultak hozzá az áldozat cselekedetei és tulajdonságai a bűncselekmény elkövetéséhez, azaz milyen az áldozat ún. viktimítási foka.

Az áldozattá válást elősegíthetik: személyi kör, az ember kapcsolata a szociális környezettel, a képzettség, valamint a tér és az idő mint objektív adottságok. A személyi körbe sorolhatók a kor szerinti meghatározottság, az egészségi állapot, az áldozat helye a családban és a család struktúrája. Mindezeknek kiemelt a jelentősége.

Az áldozattá válás kockázata nem azonos valamennyi gyermek esetében. Vannak lányok és fiúk, akik a sérelmükre elkövetett szexuális bűncselekmény szempontjából sebezhetőbbek:

- az érzelemszegény környezetben élő gyermekek hajlamosabbak a szexuális áldozattá válásra. Vágyódnak a vonzalomra, az elismerésre. A családon belül csak kevés lehetőség nyílik az önbizalom, a magabiztosság kifejlesztésére. A tettesek előszeretettel személnék ki ilyen családból származó gyermekeket;
- az olyan gyermekek, akiknek távol vannak a szüleik (esetleg kábítószer- vagy alkohol-elvonó kezelésen, büntetés-végrehajtási intézetben), akiknek szülei velük szemben elutasítóak vagy rossz házasságban élnek, a lányok, akiket mostohaapa nevel, különösen veszélyeztetettek. A mostohaapa mostohalány szexuális kapcsolata a közvéleményben kevésbé hangoztatott, tabu;
- a társadalmi elszigeteltség további olyan tényező, amely növeli az áldozattá válás kockázatát. A sértetté vált gyermekek környezetében általában nem voltak hasonló korú gyerekek, testvérek. Ha a gyerekeknek csak kevés barátja, barátnője van, igényelni fogja a kapcsolatot és ezt használják ki a pedofil tettesek. Ugyanakkor a társadalmi elszigetelődés lehet éppen az áldozattá válás következménye. Az ilyen gyerek ugyanis kerüli a vele egykorúak társaságát, mert szégyelli, megbélyegzettnek érzi magát;
- végezetül a szerzett tehetetlenség is olyan felfogás, amely magyarázatot ad az áldozattá válás fokozott kockázatára. Az ember tapasztalat útján tanulja meg, hogy a magatartásának lehetnek negatív következményei, amelyekre nincs befolyással.

Ha egy gyermek többször kénytelen szembesülni azzal, hogy célzott viselkedése ellenére sem tud bizonyos negatív következményekre befolyással lenni, passzívan kezd viselkedni, és még veszéllyel fenyegető esetben sem tesz kísérletet arra, hogy a veszélyt elhárítsa. A tettes

magatartása a gyermekben ezt az elesettségerzést aktivizálja: a célirányos ellenállás értelmetlensége a gyermek személyiségében rögződött.

Bár a mai társadalom a szexualitás irányában nyitottabbnak, oldottabbnak érzi magát, a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmények kérdése még ma is tabu témának számít. A gyermek családon belüli, vagy a közvetlen társadalmi környezetéből eredő szexuális zaklatását magánügynek és nem bűncselekménynek tekinti. A tettes minden eszközzel védekezik, hogy elkerülje a megbélyegzést. A büntetőeljárás megindulása után is próbál kibújni a felelősség alól és az esetet meg nem történtté tenni. Családon belüli szexuális bűncselekmény esetén a hatalmi pozícióját kihasználva igyekszik megfélemlíteni a családtagokat, és a gyermeket fenyegetéssel arra kényszeríteni, hogy korábbi elmondását hazugságnak, gyermeki fantáziálásnak állítsa be. A tettes rendszerint minden lehetőséget megragad, hogy a gyermekáldozat szavahihetősége iránti bizalmat megrendítse, és az otthon történetekre a legtöbbször a gyermek az egyetlen sértett-tanú. A gyermek elsődleges, befolyásmentes, spontán előadását lehet a legmegbízhatóbb információforrásnak tekinteni. Még a kisgyermek is teljességgel képes a sérelmére elkövetett szexuális bűncselekményt hűen visszaadni.

A megelőzés nagyon fontos kérdése, hogy a gyermekeket a számukra alkalmas módon az óvodákban és az általános iskolákban oktassák a sérelmükre elkövethető szexuális bűncselekményekről; hogy kialakítsuk bennük a tudatos viselkedésformákat (hogyan tudjanak „nem”-et mondani); hogy óvatosan, együttérzően arra bátorítsuk őket, hogy mondják el, ha ilyesmi már megesezt velük. Nagyon fontos, hogy a gyermekek tanítása mellett a szülőket és a tanárokat is kellőképpen tájékoztassák. A gyermekek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmények megelőzése érdekében tett erőfeszítések azonban számos problémát is rejtenek magukban. Fennáll ugyanis a veszély, hogy megkérdőjelezzék még a saját szülőházuk biztonságát is, hogy valamennyi felnőttel szemben túlzottan bizalmatlanok lesznek. A gyermekek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmények megakadályozása ezért is rendkívül nehéz feladat, azonban vállalni kell a felkészítést és csökkenteni a kétirányú kockázatot.

Mind a fiatakorúak, mind az időskorúak célcsoportjának áldozatsegítése kiemelt fontosságú, hisz kevés érdekérvényesítő képességgel rendelkező, gyakran védtelen személyekről van szó. A kiszolgáltatottság, tehetetlenség érzete ezen csoportokban a leginkább szembetűnő. Az elkövetők többsége is az egyedülálló jelleget, hiszékenységet, óvatlanságot használja ki a sértettekkel szemben. Az áldozatvédelmi tevékenység irányukban kiemelkedően szükséges, nem csak a bűnügyi adatok csökkentése, hanem a biztonságérzetük (kiemelkedő ezen korosztálynál a bűnözéstől való félelem), magabiztosságuk fokozása, szignalizációs tevékenység pozitív hatása, valamint a másodlagos áldozattá válás megelőzése érdekében is.

Az áldozattá válás megelőzéséhez elengedhetetlen a szükséges információk eljuttatása az állampolgárokhoz. Kiemelten kell kezelni azokat a csoportokat, amelyek fizikai, pszichikai állapotuk miatt is fokozottan veszélyeztetettek, mint például a gyerekek, időskorú, magányosan, elszigetelten élő személyek, nők, stb. Ezen tevékenység minél gyakrabban, minőségi tájékoztatást kell adni az érintetteknek, illetve érzékenyíteni a problémával kapcsolatosan a környezetükben élőket, hozzátartozókat.

Esélyteremtő megoldások kidolgozása szükséges az idősek, a gyermekek, a nők és egyéb okból veszélyeztetett helyzetben lévők fizikai védettségére és biztonságára. A már meglévő szolgálatok, működő közösségek tevékenységének koordinációja, módszertani ismereteinek fejlesztése, intézményes feltételrendszer kidolgozása továbbra is kiemelt cél. A lakosság, a közvetlen társadalmi környezet motivációjának megteremtése is szükséges.

5. Intézkedési terv meghatározása

Komárom Város Önkormányzata fenntartja határozott szándékát a város közbiztonsági és bűnmegelőzési céljait és feladatait illetően, ennek keretében a koncepcióban megjelölt bűnmegelőzési intézkedéseket 2021-2025 évben meg kívánja valósítani az alábbi együttműködések által:

- Komáromi Rendőrkapitányság
- Komárom-Esztergom Megyei Rendőrkapitányság
- Katasztrófavédelem illetékes szervei
- Közterület-felügyelet
- Komáromi Tám Pont Család- és Gyermejjóléti Intézmény
- önkormányzati intézmények, valamint
- civil szervezetek, egyesületek.

5.1 A közbiztonság területén teendő intézkedések

- Támogatni szükséges a rendőrkapitányság, a katasztrófavédelem helyi szervezeteit, valamint a rendvédelem és a közbiztonság területén tevékenykedő kerületi civil közösségek munkáját.
- Vizsgálni kell azokat a módszereket, amelyek a lakosság minél szélesebb körű bevonását segítik a bűnmegelőzési programokba.
- Folytatni kell a lakosság közbiztonságról alkotott véleményének, észrevételeinek közvetlen megismerését szolgáló közbiztonsági programokat.
- Folyamatosan figyelemmel kell kísérni az önkormányzatok számára meghirdetésre kerülő pályázatokat, bűnmegelőzési-, közbiztonsági célú támogatások elnyerése céljából.
- Folytatni kell a térfigyelő kamerarendszer további bővítését, minőségi fejlesztését.
- Meg kell ismerni azokat a jó gyakorlatokat, amelyek a közterületek rendjét érintő, a köztisztasággal kapcsolatos kedvezőtlen magatartási formákat csökkentik.
- Közterületen szolgálatot ellátók részére technikai eszköz fejlesztése (pl. testkamera, menetrögzítő kamera) szükséges.
- Adatáramlás gyorsítása a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek között (rendőrség, közterület-felügyelet, polgárőrség).
- A kialakított közlekedési és parkolási rend újragondolása, valamint átszervezése.
- Egyensúlyt kell teremteni a vállalkozói szabadság és a lakosság nyugalomigénye között.

5.2 A környezet- és természetvédelem területén teendő intézkedések

- Közterületen lévő illegális hulladéklerakók felszámolása, akár pályázatok igénybevételevel.
- Figyelmeztető táblák kihelyezése.
- Azon területek bekamerázása, ahol rendszeresen raknak le hulladékot.
- Hulladékudvar, városi komposztáló létesítése.
- Rugalmas házhoz menő lomtalanítás bevezetése. (Ennek azért lenne jelentősége mert akkor lomtalanítási időszakban nem jelennének meg a „magán” lomtalanítók, és a ki-rakott lomok bontás után nem kerülnének át más városrészekbe.)
- Tudatosság növelése, környezeti nevelés erősítése.
- Együttműködés a hulladékgazdálkodási hatósággal.
- Faültetési program folyamatos felülvizsgálata, bővítése. Lakosság, intézmények, civil szervezetek, egyesületek bevonása a programba.

5.3 A család-, gyermek- és ifjúságvédelem területén szükséges és tervezett intézkedések

A Komáromi Tám-Pont Család-és Gyermekjóléti Központ a család-, gyermek- és ifjúságvédelem területén a bűnmegelőzésre vonatkozóan az alábbi intézkedési tervet irányozta elő:

- A gyermekvédelem sikerének alapját jelentő prevenció hangsúlyosabbá tétele, preventív programok szervezése, működtetése.
- A szabadidő hasznos eltöltésének segítése céljából bűnmegelőzést szolgáló programok szervezése. A gyermek és fiatalkorúak felvilágosítása a létező bűncselekményekről, annak érdekében, hogy felismerjék, mikor váltak büntetendő cselekmények passzív alanyává (sértetté).
- Az intézmények közötti kommunikáció megerősítését, annak érdekében, hogy a veszélyhelyzet minél korábban felismerhető legyen.
- A gyermekekkel folyó szociális munka keretében tervezünk olyan programokat, rendszeres foglalkozásokat és klubokat, melyek témaköreinek fókuszában a stresszkezelés, konfliktushelyzetek, problémamegoldás állnak.
- Kezdeményezzük az iskolarendőrrel történő kapcsolatfelvételt, valamint a rendszeres együttműködést, mely az oktatási intézményben dolgozó szociális-, valamint nevelő/oktató munkát végző szakemberek munkájának összehangolását eredményezi.
- A fiatalok körében a deviáns életformák terjedésének esélyei csökkentése érdekében az alkohol- és droprevencióba valamennyi érintett szervezet, intézmény bevonásával, együttműködési programok kidolgozását tervezzük annak érdekében, hogy az ifjúság felismerje ezen élvezeti cikkek káros hatásait.
- Hangsúlyt fektetünk a bűnmegelőzést is szolgáló helyi szabadidős, kulturális és sport-programok szervezésére a kallódó fiatalok számának csökkentése céljából. Erre a lakótelepi szociális munka megfelelő teret nyújthat a fiatalokkal való kapcsolatteremtésre, s ezáltal a célprogramokba történő bevonásba.

- Speciális csoportok működtetését tervezzük a bűncselekményt elkövetett fiatalok reintegrálásában, a bűnismétlés elkerülése, a bűnözői életmód kialakulásának megelőzése érdekében.
- A város alkohol- és drogprevenációs tevékenységének hatékonyságának növelése érdekében, kiállítások, előadások szervezését tervezzük, ezen a területen a rendőrség az oktatási-nevelési és egészségügyi intézményekkel együttműködve.
- A városban lakók minél teljesebb informálása céljából – elsősorban a Komáromi Támponthoz Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a városban elérhető intézmények együttműködéséről, az általuk nyújtott és igénybe vehető szolgáltatásokról és támogatásokról - egy információs weboldal létrehozását tervezzük, valamint egy anonim elektronikus formájú segítségkérési lehetőség elérhetővé tételét gyermekek és fiatalok számára.
- A rendőrségi ügyek körében, a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények miatt indokolt lenne egy helyi elterelést végző szakemberekből álló csoport létrehozása és működtetése. (Jelenleg a fiatalok Komáromból Győrbe vagy Tatabányára kell, hogy járjanak a szükséges kezelésre.)

5.4 Az idősvédelem területén szükséges és tervezett intézkedések

- Előadásokat kell szervezni az időseknek bűn- és balesetmegelőzés, áldozattá válás megelőzése témakörben.
- Tájékoztatók, figyelemfelhívó előadások szervezésével, segítők bevonásával törekedni kell az időskorúak sérelmére elkövetett úgynevezett trükkös/unokázós bűncselekmények visszaszorítására.
- Előadások, tájékoztatók segítségével kell felhívni az idősek figyelmét az elektronikus eszközök (okostelefonok, számítástechnikai eszközök) biztonságos használatára.
- Kötetlen beszélgetések keretében hívjuk fel az idősek figyelmét a környezetükben rejlő veszélyekre.

5.5 Az áldozatsegítés területén szükséges és tervezett intézkedések

- Felvilágosítással, prevenciós programokkal, aktív propagandamunkával segítjük a fiatalok és az idősek áldozattá- és bűnelkövetővé válásának megelőzését.
- Szakemberek és intézmények bevonásával, módszerek kidolgozásával segítjük a családon belüli erőszak felderítését.
- Törekszünk a családon belüli erőszak áldozatainak segítésére, a prevenciót szolgáló programok szervezésére, a problémák nyílt kezelésére, a szakemberek továbbképzésére.
- Az internetes csalási, veszélyeztetési, megtévesztési cselekmények számának növekedése miatt folyamatosan vizsgáljuk a területtel kapcsolatos megelőzési, tájékoztatási, felvilágosítási lehetőségeket, különös tekintettel a helyi média alkalmazására.

6. Melléklet

Kérdőív